

Med fokus på kärnuppgifterna

En angelägen anpassning av Polismyndighetens
uppgifter på djurområdet

*Betänkande av Utredningen om en renodling
av polisens arbetsuppgifter*

Stockholm 2015

STATENS OFFENTLIGA
UTREDNINGAR

SOU 2015:3

SOU och Ds kan köpas från Fritzes kundtjänst.
Beställningsadress: Fritzes kundtjänst, 106 47 Stockholm
Ordertelefon: 08-598 191 90
E-post: order.fritzes@nj.se
Webbplats: fritzes.se

För remissutsändningar av SOU och Ds svarar Fritzes Offentliga Publikationer på uppdrag av Regeringskansliets förvaltningsavdelning.

Svara på remiss – hur och varför.

Statsrådsberedningen, SB PM 2003:2 (reviderad 2009-05-02)

En kort handledning för dem som ska svara på remiss. Häftet är gratis och kan laddas ner som pdf från eller beställas på regeringen.se/remiss.

Layout: Kommittéservice, Regeringskansliet.

Omslag: Elanders Sverige AB.

Tryck: Elanders Sverige AB, Stockholm 2015.

ISBN 978-91-38-24222-3

ISSN 0375-250X

Till statsrådet Anders Ygeman

Regeringen beslutade den 24 april 2014 att tillkalla en särskild utredare för att utreda och lämna förslag till förändringar av polisens uppgifter i syfte att verksamheten renodlas, så att polisen i ökad utsträckning kan koncentrera sig på huvuduppgifterna att upprätthålla allmän ordning och säkerhet samt bekämpa brott. Samma dag utsågs departementsrådet Ari Soppela till särskild utredare. Genom beslut om tilläggsdirektiv den 15 januari 2015 begränsades uppdraget till att gälla polisens arbetsuppgifter rörande djur (se kapitel 2). På nästa sida anges de experter som har medverkat i utredningens arbete. Hovrättsassessorerna Peter Krikström har varit utredningens sekreterare.

Utredningen har antagit namnet Utredningen om en renodling av polisens arbetsuppgifter (Ju 2014:07).

Utredningen är ett uppdrag för Ari Soppela som särskild utredare, men arbetet har bedrivits i nära samråd med experterna. Experterna står också bakom de förslag och bedömningar som redovisas i betänkandet. När det gäller förslagen att flytta vissa av polisens arbetsuppgifter som rör tillsyn över hundar och katter till länsstyrelserna (se kapitel 5) har åsikterna dock gått isär. I den delen är förslagen och bedömningarna ytterst mina egna. Betänkandet är därför i den delen formulerat i jag-form.

Härmed överlämnas betänkandet *Med fokus på kärnuppgifterna – en angelägen anpassning av Polismyndighetens uppgifter på djurområdet* (SOU 2015:3). Uppdraget är med detta slutfört.

Stockholm i februari 2015

Ari Soppela

/Peter Krikström

Experter som har deltagit i utredningens arbete

Handläggaren Greta Berg
Enhetschefen Marcus Björklund
Rättssakkunnige Håkan Eriksson
Kanslirådet Roger Ghiselli
Chefsjuristen Eva-Lotta Hedin
Sakkunnige Christer Pettersson
Stabschefen Hans-Olof Sandén
Kanslirådet Lisen Sjöling
Handläggaren Karin Åhl

Förordnandena har gällt från och med den 12 maj 2014.

Innehåll

Sammanfattning	7
Summary	13
1 Författningsförslag.....	19
1.1 Förslag till lag om ändring i djurskyddslagen (1988:534)	19
1.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter	23
1.3 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2007:1240) om tillsyn över hundar	29
2 Vårt uppdrag och arbete.....	31
3 Förändringsbehovet	35
4 Polismyndighetens uppgifter enligt djurskyddslagen	49
5 Polismyndighetens uppgifter enligt lagen om tillsyn över hundar och katter	73
6 Polismyndighetens uppgifter på jaktområdet	109
7 Polismyndighetens övriga uppgifter med inriktning på djur	113
8 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	117
9 Konsekvenser.....	119

10 Författningskommentar	145
10.1 Förslaget till lag om ändring i djurskyddslagen (1988:534)	145
10.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter.....	149
 Bilagor	
Bilaga 1 Kommittédirektiv 2014:59	155
Bilaga 2 Kommittédirektiv 2015:3	161
Bilaga 3 Sammanställning av enkätsvar.....	163
Bilaga 4 Sammanställning av enkätsvar.....	181

Sammanfattning

Vårt uppdrag

Vi har fått i uppdrag att utreda och lämna förslag till förändringar av Polismyndighetens uppgifter på djurområdet i syfte att polisverksamheten renodlas så att Polismyndigheten i ökad utsträckning kan koncentrera sig på huvuduppgifterna att upprätthålla allmän ordning och säkerhet samt bekämpa brott. I detta betänkande har vi alltså utrett om och i så fall hur Polismyndighetens uppgifter när det gäller hantering av djur kan överföras till en annan huvudman. En särskild del av utredningsuppdraget tar sikte på de ekonomiska förutsättningarna för att flytta över uppgifterna till en annan huvudman.

Vilket ansvar ska Polismyndigheten ha på djurområdet?

Vi har i vårt arbete utgått från att Polismyndighetens arbetsuppgifter på djurområdet ska kännetecknas av att det antingen ska krävas en polismans särskilda yrkesutbildning och befogenheter att använda våld eller tvång för att utföra dem eller att det ur ett brett förvaltningsperspektiv är mest effektivt och ändamålsenligt att uppgiften utförs av Polismyndigheten. Med den utgångspunkten menar vi att Polismyndighetens uppgifter med inriktning på djur bör begränsas till följande tre huvudområden:

1. Polismyndigheten ska gripa in i akuta situationer för att t.ex. upprätthålla den allmänna ordningen och säkerheten, avvärja fara och förhindra att djur lider,
2. Polismyndigheten ska hjälpa länsstyrelsen i de fall där åtgärderna inte kan utföras utan en polismans särskilda vålds- och tvångsbefogenheter, och

3. Polismyndigheten ska underrätta länsstyrelsen om man vid utförandet av sina kärnuppgifter får kännedom om något som motiverar att länsstyrelsen agerar mot t.ex. brister i djurhållningen eller andra förhållanden som står under länsstyrelsens tillsyn.

Vi menar att Polismyndigheten däremot inte bör ha till uppgift att exempelvis transportera, förvara, sälja, skänka bort eller låta avliva omhändertagna djur. Polismyndigheten bör inte heller följa upp brister i djurhållningen, utfärda förelägganden eller handlägga förvaltningsärenden som rör djur. En avvägning måste dock göras mot andra, motstående, intressen. Ambitionen att ge Polismyndigheten bättre förutsättningar för sin kärnverksamhet får enligt vår uppfattning inte sträcka sig så långt att förvaltningen och utförandet av uppgifterna försämras. Uppgifterna ska alltså kunna utföras minst lika bra eller bättre av någon annan huvudman.

De flesta av Polismyndighetens uppgifter enligt djurskyddslagen flyttas till länsstyrelserna

Polismyndigheten har i dag flera uppgifter enligt djurskyddslagen (1988:534). Bland annat verkställer Polismyndighetens beslut att omhänderta vanvårdade djur, vilket i praktiken innebär att Polismyndigheten måste transportera, veterinärundersöka, förvara, sälja, skänka bort och låta avliva djur. Polismyndigheten administrerar i dag också kostnaderna för de omhändertagna djuren.

Enligt vår uppfattning bör de flesta av dessa uppgifter flyttas till länsstyrelserna. Vi föreslår därför att Polismyndigheten inte längre ska verkställa länsstyrelsens beslut att omhänderta djur, vilket innebär att länsstyrelserna i stället ska verkställa dessa beslut. Länsstyrelserna ska även verkställa sina beslut om att sälja, skänka bort eller avliva omhändertagna djur. Dessutom ska länsstyrelserna ansvara för den övervägande delen av arbetet med att administrera kostnaderna för uppställning av djur och andra kostnader som kan uppkomma när ett djur har omhändertagits.

Däremot bör vissa andra uppgifter på djurskyddsområdet enligt vår bedömning ligga kvar hos Polismyndigheten. Bland annat ska

Polismyndigheten även i fortsättningen lämna länsstyrelsen nödvändig hjälp (handräckning) vid utövande av offentlig kontroll och verkställighet av beslut enligt djurskyddslagen. Behovet av sådan hjälp aktualiseras t.ex. i de fall länsstyrelsens tjänstemän möts eller befaras kunna mötas av våld eller hot om våld vid sin myndighetsutövning. Polismyndigheten ska också ha kvar uppgiften att främst under kvällar och helger kunna besluta om och verkställa omedelbara omhändertaganden av djur som är utsatta för lidande. Sådana beslut ska skyndsamt anmälas till länsstyrelsen som skyndsamt ska avgöra om beslutet ska fortsätta att gälla. Om länsstyrelsen fastställer Polismyndighetens beslut, föreslår vi att länsstyrelsen skyndsamt ska ta över ansvaret för den fortsatta verkställigheten.

De flesta av Polismyndighetens uppgifter enligt lagen om tillsyn över hundar och katter flyttas till länsstyrelserna

Polismyndigheten har i dag en rad uppgifter som rör hundar och katter enligt lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter (tillsynslagen). Man handlägger bl.a. förvaltningsärenden om koppeltvång och munkorg, utfärdar förelägganden om märkning och registrering av hundar samt beslutar att hundar som orsakar skada eller avsevärd olägenhet ska omhändertas. Om en hund omhändertas är det Polismyndighetens uppgift att transportera, förvara, undersöka, sälja, skänka bort eller låta avliva hunden. Polismyndigheten administrerar också kostnaderna för omhändertagna hundar.

Utredaren konstaterar att det följer av den generella regleringen i polislagen att polismän ska ingripa i de fall aggressiva hundar utgör en fara för sin omgivning. Med detta som utgångspunkt gör utredaren bedömningen att Polismyndighetens uppgifter enligt specialregleringen i tillsynslagen ska begränsas till att huvudsakligen avse det som krävs för att polismän i akuta fall effektivt ska kunna avvärja en fara som hundar orsakar. De flesta uppgifterna enligt tillsynslagen handlar enligt utredarens bedömning dock inte om detta, utan främst om att handlägga förvaltningsärenden och vidta olika praktiska åtgärder som inte har någon direkt koppling till polisens kärnverksamhet. Utredaren föreslår därför att den typen av uppgifter flyttas över till länsstyrelserna. Den övervägande

delen av arbetet med att administrera verkställighetskostnaderna för omhändertagna hundar ska också flyttas till länsstyrelserna.

Vissa andra uppgifter enligt tillsynslagen föreslås helt eller delvis ligga kvar hos Polismyndigheten. Om frågan om att omhänderta en hund uppkommer vid ett polisingripande ska Polismyndigheten kunna omhänderta hunden. Polismyndigheten föreslås också vara skyldig att lämna länsstyrelserna den hjälp (handräckning) som behövs för att länsstyrelsen ska kunna verkställa beslut enligt tillsynslagen. Vissa frågor om tillstånd för kommunjägare och andra jakträttshavare att avliva katter inom tätbebyggt område ska också ligga kvar hos Polismyndigheten.

Polismyndigheten ska ha kvar sina uppgifter på jaktområdet

Polismyndigheten hanterar i dag djur i flera situationer med anknytning till jakt och viltvård. I praktiken handlar det främst om att ta emot underrättelser om viltolyckor med motorfordon och vidta åtgärder för att djuret ska kunna spåras upp och avlivas. Bland annat mot bakgrund av att det finns ett etablerat och väl fungerande samarbete mellan Polismyndigheten, andra myndigheter och frivilligorganisationer på jaktområdet gör utredningen bedömningen att Polismyndigheten ska ha kvar sina uppgifter på det området.

Hur ska förslagen finansieras?

Förslagen leder till kostnadsökningar för länsstyrelserna, som får fler uppgifter och kostnadsminskningar för Polismyndigheten, som får färre uppgifter. Enligt vår bedömning kommer länsstyrelserna att få kostnadsökningar med ca 60 miljoner kronor per år. Länsstyrelserna förväntas samtidigt få intäkter med ca 15 miljoner kronor per år, genom återbetalningar från djurägarna avseende förskotterade direkta verkställighetskostnader och genom att man får rätt till medel som flyter in vid försäljning av omhändertagna djur. Vi föreslår att nettokostnadsökningen för länsstyrelserna finansieras genom att 45 miljoner kronor förs över från Polismyndig-

hetens förvaltningsanslag till förvaltningsanslaget för Länsstyrelserna m.m.

När ska förändringarna genomföras?

Vi föreslår att den nya rättsliga regleringen ska träda i kraft den 1 januari 2017. Äldre bestämmelser ska gälla bl.a. om ett djur har omhändertagits före ikraftträdandet.

Summary

Our remit

We have been tasked with examining and submitting proposals for changes to the functions of the Swedish Police Authority (hereafter ‘the police’) with regard to animal management. The aim is to streamline operations to enable the police to concentrate more on their core responsibilities of maintaining public order and safety and combating crime. In this report we have therefore examined whether police functions regarding animal management can be transferred to another principal and, if so, how. A specific part of the remit focuses on the economics of transferring the functions to another principal.

What responsibilities do the police have for animal management?

Our work has been based on the premise that police functions regarding animal management should either require the special training that police officers receive and the authority to use force or coercion to perform them, or that – from a broad management perspective – they would be performed most effectively and efficiently by the police. Based on this premise, our assessment is that police functions relating to animals should be confined to the following three core areas:

1. The police should intervene in emergency situations, for example to maintain public order and security, avert danger and prevent animal suffering.
2. The police should help the county administrative boards when measures cannot be taken without the special authority of a

police officer to use force and coercion.

3. The police should notify the county administrative board if, in the performance of their core functions, they learn of a situation that would warrant action by the county administrative board, for example deficient animal management or other circumstances under the supervision of the county administrative board.

In our view, the police should not be responsible for transporting, sheltering, selling or giving away animals, or having seized animals put down. Neither should the police follow up cases of poor animal management, issue injunctions or deal with administrative animal-related matters. However, this must be balanced against other, opposing interests. In our opinion, the ambition to provide better conditions for core police functions must not be so far-reaching as to adversely affect the management and performance of these functions. In other words, they should be able to be performed at least as well or better by another principal.

Most police functions under the Animal Welfare Act to be transferred to the county administrative boards

At present, the police have a number of functions under the Animal Welfare Act (1988:534). For example, the police execute the decisions of the county administrative boards regarding seizing mistreated animals, which in practice means that the police have to transport, provide a veterinary examination, shelter, sell, give away and have animals put down. Today, the police also administer the costs related to animals that have been seized.

In our opinion, most of these functions should be transferred to the county administrative boards. We therefore propose that the police no longer execute the decisions of the county administrative boards involving the seizure of animals; instead, the county administrative boards should execute these decisions. The county administrative boards should also execute their decisions to sell, give away or have seized animals put down. They should also be responsible for most of the administration of the costs for sheltering

animals and other costs that may arise when an animal has been seized.

However, in our assessment, certain other animal welfare functions should remain with the police. For instance, the police should continue to provide the county administrative boards with necessary assistance in the exercise of official supervision and enforcement of decisions under the Animal Welfare Act. The need for this kind of assistance arises, for example, when county administrative board staff are met with violence or the threat of violence in the exercise of their public authority, or it is feared that such may occur. The police should also be able to continue their responsibility, primarily during nights and weekends, for making and executing decisions concerning the seizure of animals subjected to suffering. As is the case today, such decisions should be reported promptly to the county administrative board, which should promptly determine whether they should continue to apply. We propose that when the county administrative board sustains the police's decisions, it should promptly take over responsibility for their continued enforcement.

Most police responsibilities under the Act on supervision of dogs and cats to be transferred to the county administrative boards

The police currently have a number of functions concerning dogs and cats under the Act on supervision of dogs and cats (2007:1150). These include administrative matters concerning leash requirements and muzzles, issuing injunctions on marking and registration of dogs and decisions to seize dogs that cause injury or significant disturbance. If a dog is seized, it is the responsibility of the police to transport, shelter, examine, sell or give away the dog, or have it put down. The police also administer the costs related to dogs that have been seized.

The Inquiry Chair notes that under the general regulations of the Police Act, officers are required to intervene in cases where aggressive dogs are a danger to their surroundings. On this basis, the Inquiry Chair's assessment is that police functions under the specific regulations of the Act on supervision of dogs and cats

should be confined to apply primarily to what is required to enable police officers – in an emergency situation – to effectively avert any danger caused by dogs. However, the Inquiry Chair takes the view that most of the functions under this Act are not related to this but primarily to dealing with administrative matters and taking various practical measures that have no direct relation to core police activities. The Inquiry Chair therefore proposes that such functions be transferred to the county administrative boards. Most of the administration of the enforcement costs for seizing animals should also be transferred to the county administrative boards.

We propose that certain other functions under the Act on supervision of dogs and cats should remain wholly or in part with the police. If the issue of seizing a dog arises during a police intervention, the police should be able to seize the animal. It is also proposed that the police should be responsible for providing the county administrative boards with the necessary assistance to enable them to enforce decisions under the Act on supervision of dogs and cats. Certain issues concerning permission for municipal hunters and other holders of hunting rights to put cats down in built-up areas should also remain with the police.

The police should retain their responsibilities related to hunting

Today, the police deal with animals in various situations to do with hunting and game management. In practice, it is primarily a matter of receiving information about road accidents involving wildlife and taking action to enable the animal to be found and put down. In view of the effective cooperation that already exists between the police, other government agencies and NGOs on hunting issues, the Inquiry considers that the police should retain their existing responsibilities in this area.

How should the proposals be financed?

The proposals would lead to cost increases for the county administrative boards, which will be given more responsibilities, and cost reductions for the Police Authority, whose responsibilities will be

reduced. We estimate that the cost increases for county administrative boards will amount to approximately SEK 60 million per year. At the same time, the county administrative boards are expected to receive approximately SEK 15 million in revenues per year in repayments from animal owners for advanced direct enforcement costs and from being entitled to the funds accruing from the sale of seized animals. We propose that the net cost increase for the county administrative boards be financed through the transfer of SEK 45 million from the Police Authority's administrative appropriations to the administration appropriations for the county administrative boards etc.

When should the changes be implemented?

We propose that the new legal regulations enter into force on 1 January 2017. Older provisions will apply, for instance, if an animal is seized before the entry into force.

1 Författningsförslag

1.1 Förslag till lag om ändring i djurskyddslagen (1988:534)

Härigenom föreskrivs att 27 a, 30–32, 34 och 35 §§ djurskyddslagen (1988:534) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

27 a §¹

Polismyndigheten *skall* lämna den hjälp som behövs för utövande av offentlig kontroll eller verkställighet av beslut enligt denna lag, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av *EG-bestämmelserna*.

Polismyndigheten *ska* lämna den hjälp som behövs för utövande av offentlig kontroll eller verkställighet av beslut enligt denna lag, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna*.

Hjälp enligt första stycket får begäras endast om

1. *det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller*

2. *det annars finns synnerliga skäl.*

¹ Senaste lydelse 2006:809.

30 §²

Påträffas ett djur så svårt sjukt eller skadat att det bör avlivas omedelbart, får en veterinär eller en polisman och i brådskande fall någon annan genast avliva djuret.

Den som har avlivat djuret ska underrätta ägaren eller innehavaren av djuret om detta. Om det inte är möjligt, ska *Polismyndigheten* underrättas.

Den som har avlivat djuret ska underrätta ägaren eller innehavaren av djuret om detta. Om det inte är möjligt, ska *länsstyrelsen* underrättas.

31 §³

Länsstyrelsen ska besluta att ett djur ska tas om hand *genom Polismyndighetens försorg* om

1. djuret otillbörligt utsätts för lidande och detta inte rättas till efter tillsägelse av kontrollmyndigheten,

2. ett beslut som meddelats enligt 26 § inte följs och beslutet är av väsentlig betydelse från djurskyddssynpunkt,

3. ett beslut som meddelats enligt 29 § inte följs,

4. den som har djuret i sin vård har dömts för djurplågeri enligt 16 kap. 13 § brottsbalken, eller

5. den som har djuret i sin vård vid upprepade tillfällen dömts för brott enligt 36, 36 a eller 36 c § eller vid upprepade tillfällen varit föremål för beslut enligt 26 §.

Länsstyrelsen ska besluta att ett djur ska tas om hand om

1. djuret otillbörligt utsätts för lidande och detta inte rättas till efter tillsägelse av kontrollmyndigheten,

2. ett beslut som meddelats enligt 26 § inte följs och beslutet är av väsentlig betydelse från djurskyddssynpunkt,

3. ett beslut som meddelats enligt 29 § inte följs,

4. den som har djuret i sin vård har dömts för djurplågeri enligt 16 kap. 13 § brottsbalken, eller

5. den som har djuret i sin vård vid upprepade tillfällen dömts för brott enligt 36, 36 a eller 36 c § eller vid upprepade tillfällen varit föremål för beslut enligt 26 §.

Beslutet om ombändertagande ska verkställas av länsstyrelsen.

² Senaste lydelse 2014:699.

³ Senaste lydelse 2014:699.

32 §⁴

Trots det som föreskrivs i 31 § 1 om tillsägelse och rättelse ska länsstyrelsen eller Polismyndigheten besluta att ett djur som är utsatt för lidande omedelbart ska omhändertas om

1. det bedöms utsiktslöst att felet blir avhjälpd,
2. ägaren till djuret är okänd eller inte kan anträffas, eller
3. det i övrigt bedöms absolut nödvändigt från djurskyddssynpunkt.

Om beslutet har meddelats av Polismyndigheten, ska *beslutet underställas länsstyrelsen, som snarast ska avgöra om det ska fortsätta att gälla.*

Omhändertagandet ska ske genom Polismyndighetens försorg.

Om beslutet har meddelats av Polismyndigheten, ska *myndigheten skyndsamt anmäla detta till länsstyrelsen. Länsstyrelsen ska skyndsamt pröva om beslutet ska fortsätta att gälla.*

Ett beslut om omhändertagande ska verkställas av den myndighet som har meddelat detta. Om länsstyrelsen beslutar att Polismyndighetens beslut om omhändertagande ska fortsätta att gälla, ska länsstyrelsen skyndsamt ta över verkställigheten av detta.

34 §⁵

När länsstyrelsen beslutar om omhändertagande av djur, ska länsstyrelsen snarast fastställa om djuret ska säljas, överlåtas på annat sätt eller avlivas.

Om länsstyrelsen har beslutat att djuret ska säljas eller överlåtas på annat sätt och om det visar sig att beslutet inte kan verkställas, får länsstyrelsen i stället besluta att djuret ska avlivas.

Djuret ska säljas, överlåtas på annat sätt eller avlivas genom Polismyndighetens försorg.

Beslut enligt första och andra stycket ska verkställas av länsstyrelsen.

⁴ Senaste lydelse 2014:699.

⁵ Senaste lydelse 2014:699.

35 §⁶

Kostnader som uppkommer på grund av åtgärder enligt 31 eller 32 § får förskotteras av allmänna medel.

Om ett djur omhändertas enligt 31 eller 32 §, ska kostnaden slutligt betalas av den som åtgärden har riktats mot, om det inte finns särskilda skäl till annat.

Om ett omhändertaget djur har sålts genom Polismyndighetens försorg, får kostnad som slutligt ska betalas av ägaren tas ut ur köpesumman.	Om ett omhändertaget djur har sålts, får kostnad som slutligt ska betalas av ägaren tas ut ur köpesumman.
---	---

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017.
 2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut att omhänderta ett djur har meddelats före ikraftträdandet.

⁶ Senaste lydelse 2014:699.

1.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter

dels att 8, 9, 11–13, 15, 17, 18, 20 och 26 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas två nya paragrafer, 11 a och 18 a §§, och närmast före 18 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §⁷

Om någon brister i tillsynen över eller skötseln av en hund, får *Polismyndigheten* meddela de förelägganden och förbud som behövs för att förebygga skada eller avsevärd olägenhet.

Såväl förelägganden som förbud får förenas med vite.

Om någon brister i tillsynen över eller skötseln av en hund, får *länsstyrelsen* meddela de förelägganden och förbud som behövs för att förebygga skada eller avsevärd olägenhet.

9 §

Polismyndigheten får meddela de förelägganden som behövs för att bestämmelserna om märkning och registrering av en hund i denna lag *skall* följas.

Förelägganden enligt första stycket får förenas med vite.

Länsstyrelsen får meddela de förelägganden som behövs för att bestämmelserna om märkning och registrering av en hund i denna lag *ska* följas.

11 §⁸

För att hindra att en hund orsakar skada eller avsevärd olägenhet får *Polismyndigheten*, om inte andra, mindre ingripande åtgärder anses tillräckliga, besluta

För att hindra att en hund orsakar skada eller avsevärd olägenhet får *länsstyrelsen*, om inte andra, mindre ingripande åtgärder anses tillräckliga, besluta

⁷ Senaste lydelse 2014:707.

⁸ Senaste lydelse 2014:707.

att den ska omhändertas.

att den ska omhändertas.

Om förhållandena vid ett polisingripande är sådana att det är nödvändigt att omhänderta en hund för något av de syften som anges i första stycket, får Polismyndigheten besluta om detta.

11 a §

Om ett beslut om omhändertagande har meddelats av Polismyndigheten, ska myndigheten skyndsamt anmäla detta till länsstyrelsen. Länsstyrelsen ska skyndsamt pröva om beslutet ska fortsätta att gälla.

Ett beslut om omhändertagande ska verkställas av den myndighet som har meddelat detta. Om länsstyrelsen beslutar att Polismyndighetens beslut om omhändertagande ska fortsätta att gälla, ska länsstyrelsen skyndsamt ta över verkställigheten av detta.

12 §⁹

Om en hund har omhändertagits med stöd av 11 §, får ägaren eller innehavaren inte förfoga över hunden utan tillstånd av *Polismyndigheten*. *Polismyndigheten* får, efter utredning, besluta att hunden ska säljas, skänkas bort eller, om hunden utgör en fara för människor eller djur eller om det annars finns särskilda skäl, avlivas.

Om en hund har omhändertagits med stöd av 11 §, får ägaren eller innehavaren inte förfoga över hunden utan tillstånd av *den myndighet som har meddelat beslutet*. *Länsstyrelsen* får, efter utredning, besluta att hunden ska säljas, skänkas bort eller, om hunden utgör en fara för människor eller djur eller om det annars finns särskilda skäl, avlivas.

⁹ Senaste lydelse 2014:707.

13 §¹⁰

Om det inte längre finns skäl för omhändertagandet, ska *Polismyndigheten* besluta att detta genast ska upphöra.

Om det inte längre finns skäl för omhändertagandet, ska *den myndighet som har meddelat beslutet* besluta att detta genast ska upphöra.

15 §

Polismyndigheten får meddela förbud att ha hand om hund (hundförbud) för den som allvarligt brister eller tidigare har brutit i tillsynen över en hund.

Vid bedömningen av om ett hundförbud bör meddelas *skall* särskilt beaktas om den mot vilken förbudet avses gälla har begått brott där han eller hon har använt hund som vapen eller vid upprepade tillfällen har varit föremål för föreläggande eller förbud enligt 8 § eller har haft hand om hund som har omhändertagits enligt 11 §.

Hundförbud *skall* inte meddelas om det är uppenbart att de omständigheter som gett upphov till att ett hundförbud övervägs inte kommer att upprepas.

Hundförbudet får avse viss tid eller gälla tills vidare.

Den som är under femton år får inte meddelas hundförbud.

Länsstyrelsen får meddela förbud att ha hand om hund (hundförbud) för den som allvarligt brister eller tidigare har brutit i tillsynen över en hund.

Vid bedömningen av om ett hundförbud bör meddelas *ska* särskilt beaktas om den mot vilken förbudet avses gälla har begått brott där han eller hon har använt hund som vapen eller vid upprepade tillfällen har varit föremål för föreläggande eller förbud enligt 8 § eller har haft hand om hund som har omhändertagits enligt 11 §.

Hundförbud *ska* inte meddelas om det är uppenbart att de omständigheter som gett upphov till att ett hundförbud övervägs inte kommer att upprepas.

17 §¹¹

Om en hund springer lös i ett område där det finns vilt, får jakträttshavaren eller någon som

Om en hund springer lös i ett område där det finns vilt, får jakträttshavaren eller någon som

¹⁰ Senaste lydelse 2014:707.

¹¹ Senaste lydelse 2014:707.

företräder honom eller henne ta hand om hunden. När detta har skett ska hundens ägare eller innehavare snarast underrättas. Om han eller hon inte är känd ska i stället *Polismyndigheten* underrättas. Om jakträttshavaren eller den som företräder honom eller henne inte vill ta hand om hunden, ska *Polismyndigheten* omhänderta hunden.

Kan inte hunden tas om hand, får *Polismyndigheten* avliva hunden, om detta är angeläget från viltvårdssynpunkt och försvarligt även med hänsyn till omständigheterna i övrigt.

företräder honom eller henne ta hand om hunden. När detta har skett ska hundens ägare eller innehavare snarast underrättas. Om han eller hon inte är känd ska i stället *länsstyrelsen* underrättas. Om jakträttshavaren eller den som företräder honom eller henne inte vill ta hand om hunden, ska *länsstyrelsen* omhänderta hunden.

Kan inte hunden tas om hand, får *länsstyrelsen* avliva hunden, om detta är angeläget från viltvårdssynpunkt och försvarligt även med hänsyn till omständigheterna i övrigt.

18 §¹²

Har inte ägaren eller innehavaren, efter det att kostnader betalats enligt 20 §, återtagit hunden inom fem dagar efter det att han eller hon underrättades om omhändertagandet eller, om ägaren eller innehavaren inte är känd, inom tio dagar efter det att *Polismyndigheten* underrättades, får jakträttshavaren behålla hunden eller *Polismyndigheten*, efter utredning, besluta att sälja, skänka bort eller, om hunden utgör en fara för människor eller djur eller om det annars finns särskilda skäl, avliva hunden.

Har inte ägaren eller innehavaren, efter det att kostnader betalats enligt 20 §, återtagit hunden inom fem dagar efter det att han eller hon underrättades om omhändertagandet eller, om ägaren eller innehavaren inte är känd, inom tio dagar efter det att *länsstyrelsen* underrättades, får jakträttshavaren behålla hunden eller *länsstyrelsen*, efter utredning, besluta att sälja, skänka bort eller, om hunden utgör en fara för människor eller djur eller om det annars finns särskilda skäl, avliva hunden.

¹² Senaste lydelse 2014:707.

Hjälp av Polismyndigheten

18 a §

Polismyndigheten ska på begäran av länsstyrelsen lämna den hjälp som behövs för att länsstyrelsen ska kunna verkställa beslut enligt denna lag.

Hjälp enligt första stycket får begäras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

20 §¹³

Ägaren eller innehavaren av en hund som har omhändertagits med stöd av 11 eller 17 § ska betala de kostnader som omhändertagandet medfört. Kostnaderna får förskottas av allmänna medel.

Om det finns särskilda skäl, får *Polismyndigheten* i enskilda fall medge undantag från skyldigheten att betala kostnaderna. I sådana fall ska kostnaderna slutligt betalas av *Polismyndigheten*.

Om *Polismyndigheten* har beslutat att en hund som omhändertagits ska säljas, får *Polismyndigheten* ta ut ersättning ur köpeskillingen för kostnaderna för omhändertagandet och försälj-

Om det finns särskilda skäl, får *länsstyrelsen* eller *Polismyndigheten* i enskilda fall medge undantag från skyldigheten att betala kostnaderna. I sådana fall ska kostnaderna slutligt betalas av *den myndighet som har förskottat kostnaden*.

Om *länsstyrelsen* har beslutat att en hund som omhändertagits ska säljas, får *ersättning för kostnader som slutligt ska betalas av ägaren tas ur köpesumman*.

¹³ Senaste lydelse 2014:707.

ningen. Om det efter det att Polismyndigheten har fått täckning för sina kostnader återstår pengar från köpeskillingen tillfaller dessa ägaren.

26 §

Polismyndighetens beslut enligt denna lag och beslut om registrering av hund som meddelas av Jordbruksverket eller av den som ansvarar för driften av registret får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Bestämmelserna i 22–28 och 30 §§ förvaltningslagen (1986:223) skall tillämpas, om det överklagade beslutet har meddelats av en organisation.

Jordbruksverket för det allmännas talan hos förvaltningsdomstol, om det överklagade beslutet har meddelats av en organisation.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Länsstyrelsens och Polismyndighetens beslut enligt denna lag och beslut om registrering av hund som meddelas av Jordbruksverket eller av den som ansvarar för driften av registret får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Bestämmelserna i 22–28 och 30 §§ förvaltningslagen (1986:223) ska tillämpas, om det överklagade beslutet har meddelats av en organisation.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017.

2. Äldre bestämmelser gäller om ett ärende har inletts vid Polismyndigheten före ikraftträdandet.

1.3 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2007:1240) om tillsyn över hundar

Regeringen föreskriver i fråga om förordningen (2007:1240) om tillsyn över hundar

dels att 9 § ska ha följande lydelse,

dels att det i förordningen ska införas en ny paragraf, 9 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Polismyndigheten ska, om det är motiverat av djurskyddsskäl, underrätta länsstyrelsen om beslut enligt 8, 9 och 11–15 §§ lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter.

9 §¹⁴

Om Polismyndigheten finner att det finns förutsättningar för att besluta om förelägganden eller förbud enligt 8, 9 eller 15 §§ lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter, ska myndigheten skyndsamt anmäla detta till länsstyrelsen. En sådan anmälan ska innehålla en redogörelse för omständigheterna i ärendet.

9 a §

Om en domstol dömer någon för brott där han eller hon har använt hund som vapen, ska domstolen inom en vecka sända en kopia av domen till länsstyrelsen i det län där den dömda är bosatt. Detta gäller dock inte när en högre rätt fastställer en lägre rätts dom.

Om en högre rätt ändrar en dom som avses i första stycket ska en kopia av den högre rättens dom eller beslut inom samma tid sändas

¹⁴ Senaste lydelse 2008:1053.

*till den länsstyrelse som avses i
första stycket.*

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2017.

2 Vårt uppdrag och arbete

Vårt uppdrag

Regeringen beslutade den 24 april 2014 att ge en särskild utredare i uppdrag att utreda och lämna förslag till förändringar av polisens uppgifter i syfte att verksamheten renodlas så att polisen i ökad utsträckning kan koncentrera sig på huvuduppgifterna att upprätthålla allmän ordning och säkerhet samt bekämpa brott. I uppdraget ingår att undersöka om och i så fall hur polisens uppgifter när det gäller hantering av djur kan överföras till en annan huvudman. Vi ska också redovisa vilka kostnader polisen har i dag för de uppgifter som föreslås få en ny huvudman, beräkna vilka kostnader förslagen kommer att medföra hos en ny huvudman och föreslå hur kostnaderna hos en ny huvudman ska finansieras. Kommittédirektiven (2014:59) bifogas som bilaga 1.

Enligt utredningens ursprungliga direktiv skulle vi även undersöka om det finns ytterligare arbetsuppgifter som på ett lämpligare sätt kan utföras av någon annan huvudman i syfte att frigöra resurser för att förstärka den centrala polisverksamheten. Genom beslut om tilläggsdirektiv den 15 januari 2015 bestämdes dock att dessa frågor inte skulle utredas vidare. Uppdraget begränsades därmed till att gälla polisens arbetsuppgifter rörande djur. Tilläggsdirektiven (2015:3) bifogas som bilaga 2.

En benämningsfråga

Ordet polisen användes tidigare som organisatorisk benämning i lagar och förordningar, bl.a. för att ange vem som hade vissa uppgifter i statsförvaltningen. Sedan den 1 januari 2015 används benämningen i princip inte längre i författningssammanhang. När det gäller den öppna polisen har den i de allra flesta fall ersatts med Polismyndig-

heten. Ordet polis för att beteckna en enskild tjänsteman, som är anställd vid Polismyndigheten, har på motsvarande sätt ersatts av ordet polisman (jfr prop. 2013/14:110 s. 401). Även Säkerhetspolisen ingår i polisen, men är liksom Polismyndigheten sedan den 1 januari 2015 en fristående enrådgivningsmyndighet under regeringen. Säkerhetspolisen omfattas inte av vårt uppdrag. I detta betänkande används därför benämningarna Polismyndigheten eller polisman i författningstexter och i redogörelsen för våra förslag och bedömningar. Att varje gång skriva ut de organisatoriska benämningarna skulle dock tynga texten utan att göra den tydligare. Ett sådant skrivsätt skulle också göra texten mindre läsvänlig. Vi använder därför benämningen polisen i löptexten där det är uppenbart att det är Polismyndigheten eller de tidigare länspolismyndigheterna som avses. I redogörelser för förarbeten och tidigare ställningstaganden kan även äldre organisatoriska benämningar som t.ex. polischefen på orten komma att användas.

Hur har utredningen arbetat?

Flera av våra frågeställningar bygger på att vi ska bedöma hur polisverksamheten påverkas av djuruppgifterna och om någon annan myndighet kan utföra dem lika bra eller bättre än Polismyndigheten. En del av underlaget för den bedömningen är att vi har tagit del av ståndpunkter och erfarenheter hos dem som arbetar praktiskt med frågorna. Vi har, vid sidan av de traditionella rättskällorna och sammanträdena med expertkretsen, hämtat in följande underlag för analysen.

Enkätundersökning till polismyndigheterna

Utredningen har gjort en enkätundersökning om polisens arbetsuppgifter avseende djur. Enkäten riktades till alla de dåvarande länspolismyndigheterna. Syftet med enkäten har varit att bidra till kunskap bl.a. om följande.

- omfattningen på djuruppgifterna,
- polisens kostnader för uppgifterna,

- hur djuruppgifterna påverkar polisens förmåga att bekämpa brott och att upprätthålla allmän ordning och säkerhet,
- hur djuruppgifterna påverkar polisens förmåga att leda och planera verksamheten på ett effektivt sätt,
- i vilken utsträckning en polismans särskilda befogenheter enligt lag behövs för att fullgöra uppgifterna, samt
- hur ofta uppgifterna behöver utföras under jourtid.

Enkäten besvarades av samtliga polismyndigheter. Enkätfrågorna och en sammanställning av enkätsvaren redovisas i bilaga 3–4.

Rikspolisstyrelsen och länsstyrelserna

Utredningen har träffat företrädare för Rikspolisstyrelsen för att ta del av ståndpunkter och erfarenheter när det gäller polisens uppgifter avseende djur. Vid mötet har Rikspolisstyrelsen gett sin syn bl.a. på vilken kompetens polisen har i djurfrågor och vilka resurser som polisen avdelar för att utföra uppgifterna. Vi har också träffat företrädare för länsstyrelserna för att få veta hur länsstyrelserna ställer sig till att ta över ansvaret för vissa djurärenden från polisen, vilka förutsättningar som finns för detta samt vilka ekonomiska konsekvenser detta bedöms kunna få.

Den praktiska hanteringen

Utredningen har gjort studiebesök hos Tillståndsenheten, Polismyndigheten i Skåne och hos Djurskydds- och Veterinärenheten, Länsstyrelsen i Skåne län. Syftet har varit att få kunskap om hur polisen hanterar djurärenden i praktiken och om länsstyrelsernas arbete med näraliggande djurskyddsfrågor.

Regleringen i andra nordiska länder

Vi ska enligt kommittédirektiven skaffa oss en bild av hur man i andra jämförbara länder har löst eller avser att lösa de frågor som utredningen identifierar. I första hand är regleringen i andra nordiska

länder av intresse. Informationen har tagits fram genom att undersöka lagstiftning och andra rättskällor som varit tillgängliga för utredningen genom officiella webbplatser och biblioteksresurser inom Regeringskansliet. Utredningen har sedan kompletterat den informationen genom att ställa skriftliga frågor till polismyndigheterna i Danmark, Finland och Norge. Svar har kommit in från Rigspolitiet (Danmark) och Polisstyrelsen (Finland). Svaren representerar inte någon officiell ståndpunkt från de berörda myndigheternas sida.

Betänkandets disposition

Efter detta inledande kapitel följer våra överväganden och förslag. Kapitel 3 ägnas åt övergripande frågor, nämligen behovet av att renodla polisens arbetsuppgifter på djurområdet och vilken närmare inriktning förändringar på det området bör ha. Förslagen som gäller polisens uppgifter med inriktning på djurskydd behandlas i kapitel 4, medan frågor om tillsyn över hundar och katter behandlas i kapitel 5. I kapitel 6–7 behandlas polisens uppgifter på jaktområdet samt övriga djuruppgifter. De avslutande kapitlen (kapitel 8–10) innehåller ikraftträdande- och övergångsbestämmelser, konsekvensutredning och författningskommentar.

3 Förändringsbehovet

Innan vi går närmare in på detaljfrågor om Polismyndighetens uppgifter på djurområdet är det nödvändigt att först redovisa hur vi ser på förändringsbehovet och presentera de utgångspunkter och principer som vi menar ska vara vägledande när man tar ställning till om uppgifter på det aktuella området bör flyttas från polisen till en annan myndighet.

I vilken utsträckning behöver polisens uppgifter på djurområdet renodlas?

Utgångspunkten i kommittédirektiven är att polisens verksamhet på djurområdet behöver renodlas, dvs. att polisen på så sätt ges bättre förutsättningar att bekämpa brott och upprätthålla allmän ordning och säkerhet. Detta utgör grunden för vårt utredningsarbete. Den första frågan som måste besvaras är i vilken utsträckning polisens uppgifter på det aktuella området behöver renodlas. Frågan bör i sin tur brytas ned i två delfrågor: vilka är polisens kärnuppgifter och varför bör just dessa uppgifter prioriteras? För att sätta frågorna i sitt rätta sammanhang redovisar vi också vår övergripande bedömning av vilken effekt som bör kunna uppnås rörande polisverksamheten genom regeringens och riksdagens formella möjligheter att på andra sätt än genom författningsändringar styra inriktningen på polisens verksamhet mot kärnuppgifterna.

Polisens grundläggande uppgifter

Med hänsyn till polisens grundläggande och genomgripande samhällsfunktion är det varken möjligt eller lämpligt att uppställa en definitiv formell gräns för vilka polisens uppgifter inom stats-

förvaltningen bör vara. Både polisverksamhetens ändamål och polisens grundläggande uppgifter är därför endast allmänt beskrivna i 1 och 2 §§ polislagen (1984:387). En konsekvens av detta är att området för polisens uppgifter med tiden blivit alltmer omfattande och brett. Till kärnan i polisens uppgifter hör att upprätthålla allmän ordning och säkerhet samt förebygga och utreda brott. Dessa grundläggande uppgifter – kärnuppgifterna – anges uttryckligen i 2 § p. 1–3 polislagen. Bestämmelserna kompletteras av förordningen (2014:1102) med instruktion för Polismyndigheten. Men vid sidan av detta ska polisen också utföra en mängd andra uppgifter av varierande slag som inte har preciserats i polislagen på samma sätt (2 § p. 4–5 polislagen). Det är här fråga om dels polisens hjälpande verksamhet (den s.k. serviceverksamheten), dvs. att ge enskilda personer hjälp och stöd på olika sätt när det lämpligen kan ske, dels polisens olikartade och omfattande uppgifter inom området för allmän förvaltning (den s.k. polismyndighetsverksamheten), t.ex. polisens uppgifter enligt djurskyddslagen (1988:534). En del av polisens uppgifter inom service- och polismyndighetsverksamheten har enligt vår övergripande bedömning ett ganska svagt samband med polisens kärnuppgifter. Någon gemensam nämnare mellan dessa övriga uppgifter finns inte heller. Det faller dock inte inom ramen för utredningens förändrade uppdrag att göra några närmare överväganden på områden utanför polisens arbetsuppgifter rörande djur. De principiella utgångspunkter för förändringar som anges i det följande ska ses mot denna bakgrund.

Ett rättspolitiskt ställningstagande

Den politiska vilja som finns att renodla polisens uppgifter bygger på att polisen bör ges bättre förutsättningar att bekämpa brott och att upprätthålla allmän ordning och säkerhet. Detta ställningstagande anges uttryckligen i våra direktiv. Förändringar i den riktningen måste enligt vår uppfattning bygga på ytterligare ett ställningstagande, nämligen att polisens förmåga att nå bättre resultat i kärnverksamheten är viktigare än att Polismyndigheten även i fortsättningen handlägger vissa allmänna förvaltningsärenden och utför en del andra myndighetsuppgifter utanför kärnområdet. En konsekvens av dessa båda ståndpunkter är att det ofta finns skäl att flytta

sådana uppgifter, om de kan utföras lika bra eller bättre av andra myndigheter utan att kostnaderna ökar. På så sätt kan tyngdpunkten i polisens verksamhet förskjutas i riktning mot sådana uppgifter som kräver den särskilda yrkesutbildning och kompetens samt de särskilda befogenheter som en polisman har. Den närmare intresseavvägningen kan se ut på olika sätt beroende på vilken uppgift man överväger att flytta till någon annan myndighet. Den grundläggande frågan är dock alltid densamma: har intresset av att ge polisen bättre förutsättningar att bekämpa brott och upprätthålla allmän ordning och säkerhet sådan tyngd att det – ställt mot de motargument som finns – motiverar att uppgiften flyttas till någon annan myndighet?

Vi anser att den bärande tanken bakom ambitionen att renodla polisens arbetsuppgifter är att polisen kan arbeta mer effektivt med sina kärnuppgifter om man har färre sidouppgifter att ta hänsyn till och behöva prioritera mellan. I kapitel 9 ger vi konkreta exempel på detta. Vi är vidare av den uppfattningen att ju fler arbetsuppgifter polisen har desto svårare kan det också bli att leda och planera verksamheten på ett effektivt sätt. Ett alltför brett och omfattande uppdrag påverkar enligt vår mening också den samlade effektiviteten i polisens verksamhet på så sätt att arbetsuppgifter som är sällan förekommande eller har en svagare koppling till kärnuppgifterna i en hel del fall tar längre tid att utföra, kräver utbildning, handledning eller en särskild organisation eller av medarbetarna upplevs stå i vägen för mer angelägna uppgifter.

Så långt har vi redogjort för de avvägningar som ligger till grund för tanken på att renodla polisens verksamhet. Men innan vi bedömer vilka förändringar som bör genomföras på djurområdet är det lämpligt att först säga något om den utvärdering som Brottsförebyggande rådet har gjort avseende polisens verksamhet. Rapporten berör bl.a. frågan om en renodling av polisens arbetsuppgifter.

Brottsförebyggande rådets utvärdering av polisens verksamhet

Brottsförebyggande rådet (Brå) har haft i uppdrag att analysera och följa upp resultatet av den förstärkning av polisens resurser som genomförts av regeringen och riksdagen (Ju2012/2428/PO). Satsningen har inneburit att närmare 2 500 nya polismän anställts sedan

2006 och att antalet polismän sedan januari 2010 är ca 20 000. Uppdraget innefattade att analysera utvecklingen av polisens resultat mellan åren 2006–2012 och göra en bedömning av resursökningarnas betydelse för resultatet. I uppdraget ingick att analysera faktorer som har haft en inverkan på resultatet, såväl på ett positivt som negativt sätt. Även externa faktorer som är svåra för polisen att påverka skulle värderas i den mån de bedömts ha haft avgörande betydelse för resultatet. Brå hade också möjlighet att lämna förslag till hur sådana faktorer kan hanteras framöver.

En första avrapportering gjordes genom rapporten Satsningen på fler poliser – vad har den lett till? (Brå rapport 2013:12). Den fokuserade främst på var de nya resurserna hamnat och hur polisens resultat utvecklats under perioden. Ytterligare två rapporter presenterades under 2013: Polisens syn på utredning av mängdbrott (Brå rapport 2013:20) och Polisens syn på brottsförebyggande arbete (Brå rapport 2013:21). Dessa två rapporter syftade till att ge en närmare bild av hur polismän själva ser på vilka problem och vilka möjligheter till förbättringar som finns inom dels den brottsutredande verksamheten, dels det brottsförebyggande arbetet. Den 1 oktober 2014 redovisades slutrapporten Varför gav fler poliser inte ökad personuppkläring? (Brå rapport 2014:17). I slutrapporten belyser Brå olika aspekter av frågan varför andelen personuppklarade brott¹ – trots ökade resurser – inte har ökat mellan åren 2006–2012. En fråga som berörs i slutrapporten är om det behövs en renodling av polisens uppgifter. Bakgrunden var att flera av de polismän som Brå tillfrågat hade nämnt de många och olikartade arbetsuppgifterna inom polisen som ett av skälen till att fler mängdbrott² inte klaras upp.

I sin sammanfattande analys gör Brå bedömningen att flera uppgifter, däribland handräckningar och djurärenden, har ökat i omfattning mellan åren 2006–2012. Andra uppgifter hade däremot minskat i omfattning. Totalt sett gjorde Brå dock bedömningen att det som inte är kärnuppgifter snarare hade ökat än minskat under

¹ I rapporten räknas ett brott som personuppklat om polis och åklagare har knutit en gärningsman till brottet genom att besluta om åtal, utfärda strafföreläggande eller meddela åtalsunderlåtelse (Brå rapport 2014:17 s. 107).

² Med mängdbrott avses sådana brott där förundersökningen vanligtvis leds av en polisiär förundersökningsledare, t.ex. vissa fall av stöld, häleri, misshandel och bedrägeri. Enligt Brå stod mängdbrotten år 2012 för 86 procent av alla inkomna ärenden (Brå rapport 2014:17 s. 26).

perioden. Enligt Brå utförs arbetet med handräckning och djur generellt av poliser i yttre tjänst inom ramen för deras "ordinarie" arbete. Mot denna bakgrund, och då detta arbete hade ökat de senaste åren, kunde enligt Brå arbetet med handräckningar och djur antas ha påverkat förutsättningarna att förbättra personuppläkningen mer än de övriga uppgifter som ökat. Det beror enligt Brå på att dessa uppgifter konkurrerar mer direkt med den yttre ingripande verksamheten. Om dessa uppgifter i stället hade minskat, samtidigt som de personella resurserna funnits kvar, är det enligt Brå möjligt att fler brott hade kunnat klaras upp genom fler och utförligare utredningsåtgärder. Hur många fler brott som skulle ha klarats upp är enligt Brå dock svårt att skatta. Effekten av omfattningen på de övriga uppgifterna torde däremot inte ha haft samma betydelse för polisens utredningsresultat. Om sådana uppgifter ska flyttas från polisen bör det enligt Brå snarare vara med syftet att förtydliga polisens roll och ge ledningen ett mer avgränsat fokus (Brå rapport 2014:17 s. 68 f.).

Omfattningen av förändringarna ur ett helhetsperspektiv

Vi ska utreda och lämna förslag till förändringar av polisens uppgifter när det gäller djur. Syftet är att verksamheten renodlas så att polisen i ökad utsträckning kan koncentrera sig på sina kärnuppgifter, dvs. att bekämpa brott och upprätthålla allmän ordning och säkerhet. Vid den bedömningen bör behovet av ökad effektivitet och höjd kvalitet i polisens kärnverksamhet vägas mot de skäl som talar för att polisen ska behålla t.ex. vissa i huvudsak administrativa och praktiska uppgifter som rör hanteringen av djur. Som vi snart återkommer till rör det sig i flera fall om arbetsuppgifter där man i tidigare lagstiftningssammanhang inte närmare har övervägt om någon annan myndighet än polisen hade kunnat utföra uppgifterna i stället. Det har i de sammanhangen inte heller beaktats om de nytillkomna arbetsuppgifterna påverkar polisens förutsättningar att nå resultat i kärnverksamheten.

Det övergripande målet för den nuvarande kriminalpolitiken är att minska brottsligheten och att öka människors trygghet (prop. 2014/15:1 utgiftsområde 4 s. 15). På senare år har det också gjorts särskilda kriminalpolitiska prioriteringar, bl.a. för att säkerställa att

åtgärder vidtas mot s.k. livsstilskriminella personer som notoriskt begår nya brott (Ju2011/5006/PO) och för att utveckla bekämpningen av mängdbrott (Ju2009/3950/Å). Med mängdbrott avses i detta sammanhang brott där förundersökningen leds av polisen.

Att öka effektiviteten och kvaliteten inom polisens verksamhet är centralt för att uppnå det kriminalpolitiska målet och uppfylla de politiska prioriteringar som finns på polisens kärnområde. De senaste åren har regeringen och riksdagen förstärkt polisens resurser i syfte att öka den polisiära närvaron och förbättra såväl det brottsförebyggande som brottsutredande arbetet. För att ytterligare förbättra polisens förutsättningar att utvecklas och nå resultat har polisens verksamhet nyligen också ombildats till en sammanhållen myndighet, Polismyndigheten. Syftet med omorganisationen är att skapa tydligare styrning och bättre förutsättningar för högre kvalitet, ökad kostnadseffektivitet, större flexibilitet och förbättrade resultat i polisens verksamhet (prop. 2013/14:110 s. 392). Organisationsförändringen har däremot inte inneburit någon förändring av polisens sakliga ansvarsområden och arbetsuppgifter.

Vi instämmer i allt väsentligt i det rättspolitiska ställningstagande som ligger till grund för utredningsuppdraget. Med detta som bakgrund är inriktningen för vårt arbete att i möjligaste mån föreslå sådana förändringar som innebär att Polismyndighetens uppgifter när det gäller hantering av djur ännu tydligare kommer att karaktäriseras av att de kräver en polismans särskilda yrkesutbildning och kompetens och de i lag angivna befogenheter och skyldigheter som han eller hon har, bl.a. enligt polislagen och rättegångsbalken.

Vi anser vidare att Polismyndighetens förutsättningar att möta de kriminalpolitiska krav som ställs på verksamheten – bl.a. på ökad polisiär närvaro och att fler brott ska klaras upp – inte enbart påverkas av de resurser som finns tillgängliga, hur verksamheten styrs och hur den är organiserad. Att se över Polismyndighetens uppgifter och avlasta myndigheten från uppgifter som kan utföras minst lika bra av andra myndigheter bör också på något längre sikt – vid sidan av andra effektiviseringsåtgärder – konkret kunna bidra till att den samlade effektiviteten och kvaliteten inom myndigheten ökar.

Vår uppfattning i denna fråga förstärks av det faktum att statsmakterna redan tidigare har tagit steget att även inom området för

polisens kärnuppgifter placera uppgifter av det slaget hos särskilt myndighetsförordnade personer. Som exempel på detta kan nämnas att privatanställda ordnings- eller skyddsvakter har getts uppgifterna att utföra säkerhetskontroller på flygplatser (prop. 2003/04:154) och att kontrollera trafiknykterhet i hamnar (prop. 2009/10:171, Ds 2012:40). Det ligger inte inom ramen för våra direktiv att ha någon uppfattning om den utveckling som har skett inom området för polisens kärnuppgifter. Men samtidigt kan vi, som vi snart återkommer till, konstatera att det på senare år knappt har genomförts några förändringar alls som går ut på att uppgifter som rör sig i utkanten av polisens kärnverksamhet har flyttats till någon annan myndighet. Vi anser att det ur ett principiellt perspektiv är befogat att fråga sig varför Polismyndigheten bör ha kvar vissa huvudsakligen administrativa och praktiska uppgifter rörande djur, samtidigt som vi har en rättsutveckling som innebär att ordningshållande uppgifter flyttas från polisen till ordnings- och skyddsvakter. Detta understryker vikten av att vi nu på nytt granskar argumenten för att vissa uppgifter på bl.a. djurskyddsområdet ska vara Polismyndighetens ansvar.

Genom att flytta över uppgifter från Polismyndigheten till andra myndigheter skapas enligt vår bedömning bättre förutsättningar att nå resultat i kärnverksamheten. Arbetet med att generellt höja effektiviteten och kvaliteten inom Polismyndighetens verksamhet bör underlättas om dess uppgifter renodlas och koncentreras. En sådan utveckling av polisverksamheten bör enligt vår mening också underlätta verksamhetsplanering och annan styrning inom myndigheten, vilket är av särskilt stor betydelse vid den närmare utformningen av den nya polisorganisationen. Att se över och föreslå förändringar av Polismyndighetens uppgifter syftar enligt vår mening alltså i stort till att myndigheten ska få bättre förutsättningar att kunna öka effektiviteten och höja kvaliteten i sin verksamhet och därigenom bli bättre på att minska brottsligheten och öka människors trygghet. Som vi ser det finns det heller inte några andra alternativ än att ändra de författningar som styr polisens arbetsuppgifter för att åstadkomma en renodling av dessa. De formella möjligheter som regeringen och riksdagen har i övrigt att inom ramen för den reguljära myndighetsstyrningen styra polisverksamheten mot kärnuppgifterna genom uttalanden i budgetpropositionen, återrapporteringskrav och uppdrag i regleringsbrev, särskilt

beslutade regeringsuppdrag och andra beslut är, som vi snart utvecklar, inte av sådant slag att de kan anses ha betydelse i ett renodlingshänseende.

Mot denna bakgrund gör vi bedömningen att det både är möjligt och verksamhetsmässigt rationellt att i en del avseenden renodla Polismyndighetens arbetsuppgifter på djurområdet. Framför allt bör Polismyndigheten avlastas huvudsakligen administrativa och praktiska arbetsuppgifter rörande djur där kopplingen till kärnuppgifterna är svag eller rentav saknas. Vår uppfattning är, sammanfattningsvis, att Polismyndighetens verksamhet kan förbättras i viss utsträckning om dess uppgifter renodlas. Detta ligger också i linje med den inriktning som sedan länge gäller för statsförvaltningen i stort, nämligen att värna om kärnverksamheterna och överlåta uppgifter som inte tillhör kärnverksamheten till någon annan huvudman (prop. 2009/10:175 s. 87).

Att göra förändringar i polisens uppgifter är komplicerat och kräver ingående principiella och praktiska överväganden. Som vi snart återkommer till måste utredningen ta hänsyn till en rad olika omständigheter.

Våra utgångspunkter för ett reformarbete

En central fråga är vilka utgångspunkter och principer som bör gälla när man tar ställning till om det finns skäl att flytta en konkret uppgift från Polismyndigheten till någon annan myndighet.

Till Polismyndighetens uppgifter hör, utöver att förebygga och utreda brott samt upprätthålla allmän ordning och säkerhet, även de hjälpande uppgifterna och polismyndighetsverksamheten (2 § p. 4–5 polislagen). På dessa områden är det inte självklart om det är Polismyndigheten eller någon annan myndighet som bör ha ansvaret för en viss uppgift. Att ha hjälpande uppgifter är polisen exempelvis inte ensam om, utan ansvaret delas på vissa områden med andra myndigheter där verksamheterna kompletterar varandra. Polismyndighetens service- och myndighetsverksamhet kan dock enligt vår mening inte sträcka sig hur långt som helst. Även för sådana uppgifter bör det finnas ett relevant samband med de polisiära kärnuppgifterna som ett led i den genomgripande ambitionen att inrikta polisens verksamhet mot kärnområdet. Om en sådan ut-

gångspunkt får gälla för bedömningen av nuvarande och framtida uppgifter inom polisen motverkas dessutom enligt vår uppfattning en negativ utveckling som innebär att polisverksamheten karaktäriseras av ett alltför brett och otydligt ansvarsområde.

Enligt vår uppfattning går det inte att genom en rättslig analys av beskrivningen av polisrollen i polislagen eller innebörden av begrepp som allmän ordning och säkerhet avgöra om en viss förvaltningsuppgift bör skötas av Polismyndigheten eller någon annan myndighet. Detta har inte heller varit lagstiftarens avsikt (prop. 1980/81:13 s. 20, bet. 1980/81:JuU24, rskr. 1980/81:210). Bestämmande för om en uppgift bör flyttas från Polismyndigheten till någon annan myndighet bör i stället vara om detta ger Polismyndigheten bättre förutsättningar att arbeta effektivt och ändamålsenligt med sina kärnuppgifter. En avvägning måste dock göras mot andra, motstående, intressen. Ambitionen att ge Polismyndigheten goda förutsättningar för sin verksamhet får aldrig inte sträcka sig så långt att förvaltningen och utförandet av uppgifterna försämras. Uppgifterna måste kunna utföras minst lika bra eller bättre av någon annan myndighet. Vid en renodling bör man också sträva efter att en myndighet ges ett ansvar för flera likartade uppgifter och att fördelningen av uppgifter inom förvaltningen i stort framstår som naturlig och ändamålsenlig. Ansvaret för uppgifter som bärs upp av samma eller liknande skyddsintressen bör av kvalitets- och effektivitetsskäl koncentreras till en myndighet, i stället för att spridas på flera olika myndigheter.

Det sista perspektivet som ska lyftas fram är det statsfinansiella. Ett praktiskt problem när man undersöker om Polismyndighetens arbetsuppgifter bör renodlas är att hitta någon annan myndighet som kan utföra arbetet lika bra eller bättre utan att kostnaderna ökar. Om så är fallet talar starka skäl för att uppgiften bör flyttas från Polismyndigheten. Ett tänkbart scenario är att utredningen identifierar områden där en överflyttning skulle innebära effektivitetsvinster för Polismyndigheten och där det finns en lämplig mottagande myndighet, men där man kan se framför sig att en överflyttning skulle leda till en i vart fall initial effektivitetsförlust för den mottagande myndigheten. I vissa fall kan man även tänka sig att de nya uppgifterna rör sig i utkanten av vad den mottagande myndigheten uppfattar som sin kärnverksamhet. En intresseavvägning måste då göras. Att vissa omställningskostnader upp-

kommer när en verksamhet flyttas från en myndighet till en annan är dock naturligt. Det är inte förenligt med vårt uppdrag att låta varje farhåga om tillfälligt ökade kostnader eller kortsiktigt minskad effektivitet hos den mottagande myndigheten innebära att det grundläggande samhällsintresset av en effektiv och väl fungerande polisiär kärnverksamhet får stå tillbaka. I stället bör ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna utformas så att den mottagande myndigheten får goda möjligheter att anpassa sin verksamhet efter de nya förutsättningarna.

Vi är övertygade om att det inom dessa ramar finns goda möjligheter att starkare betona polisens uppgifter att upprätthålla allmän ordning och säkerhet och bekämpa brott. Ett led i detta är att på nytt granska argumenten för att vissa uppgifter som rör hanteringen av djur ska vara Polismyndighetens ansvar.

Kan en renodling av polisens uppgifter ske på annat sätt än genom författningsändringar?

Vi ska överväga om de författningar som styr polisens arbetsuppgifter bör ändras så att ansvaret för vissa uppgifter, som ligger utanför polisens kärnverksamhet, flyttas över till andra myndigheter. En sådan åtgärd verkar direkt och formellt: om djurskyddslagen exempelvis ändras på så sätt att missskötta djur inte längre ska tas om hand genom Polismyndighetens försorg kommer myndigheten att kunna upphöra helt med verksamheten. Det krävs då inte längre någon organisation för att hantera ärendena, utbildade medarbetare eller andra resurser. Att analysera behovet av sådana författningsändringar är därför styrande för vårt uppdrag. Men som framgår av det föregående finns det också andra sätt för regeringen och riksdagen att styra inriktningen på polisens verksamhet. Dessa omfattas inte av vårt uppdrag, men har betydelse för att sätta in utredningsuppdraget i sitt rätta sammanhang.

Polismyndighetens verksamhet styrs som sagt inte bara av de författningar som anger vad myndigheten eller dess anställda ska göra. Myndigheten styrs också formellt även i andra avseenden, främst inom ramen för statsmakternas reguljära och fortlöpande myndighetsstyrning, som ofta har en koppling till den årliga statliga budgetprocessen. De viktigaste dokumenten är budgetpropositionen, regleringsbrevet för Polismyndigheten och särskilda

regeringsuppdrag till myndigheten. I dessa lägger regeringen och riksdagen fast de kriminalpolitiska målen och de prioriteringar som styr vilken huvudsaklig inriktning polisens verksamhet ska ha. Inom ramen för denna typ av styrning finns ett stort utrymme att ställa såväl övergripande som precisa verksamhetskrav på Polismyndigheten. Hur dessa krav ska uppfyllas i verksamheten avgörs inom Polismyndigheten.

Gränsen för hur långt den reguljära styrningen av Polismyndigheten kan eller bör sträcka sig bestäms enligt vår uppfattning av att polisens verksamhet i betydande omfattning är direkt författningsstyrd. I första hand styrs verksamheten genom de grundläggande bestämmelserna i polislagen och rättegångsbalken, men också i betydande utsträckning genom speciallagstiftning. Exempelvis har Polismyndigheten enligt djurskyddslagen till uppgift att verkställa länsstyrelsens beslut om att ett omhändertaget djur ska säljas, överlåtas på annat sätt eller avlivas. Detta sätter enligt vår uppfattning en tydlig gräns för hur långt den reguljära styrningen av Polismyndigheten kan sträcka sig i effekthänseende. Detta kan illustreras på följande sätt.

Av regleringsbrevet för budgetåret 2014 framgår att Rikspolisstyrelsen ska redovisa hur polisen på kort och lång sikt arbetar för att öka effektiviteten och kvaliteten i handläggningen av bedrägeribrott och andra brott som ökar kraftigt i antal på grund av teknikutvecklingen. Att regeringen ställer krav på en sådan återrapportering från polisen innebär enligt vår uppfattning att regeringen anser att området är kriminalpolitiskt angeläget och att polisen därför ska prioritera att det görs särskilda insatser inom detta. Enligt vår bedömning kan polisen dock inte i sin verksamhetsplanering med anledning av ett sådant återrapporteringskrav, med det krav på hög prioritering som detta medför på det området, prioritera ned t.ex. uppgifterna enligt djurskyddslagen. Dessa uppgifter medför i sig en hög prioritetsnivå inom verksamheten och ska alltså utföras i princip oberoende av fortlöpande kriminalpolitiska målsättningar och prioriteringar på kärnområdet. De djur som omhändertas enligt djurskyddslagen måste alltså av djurskydds- och ekonomiska skäl med varierande grad av skyndsamhet omplaceras eller avlivas oavsett vilka resultat regeringen och riksdagen inom ramen för sin reguljära myndighetsstyrning kräver av Polismyndigheten. Så länge uppgiften finns kvar hos Polismyndigheten måste man ha utbildade

medarbetare, tillräckliga resurser och den organisation som krävs för att utföra uppgiften. Det som nu beskrivits gäller också för andra myndighetsuppgifter som Polismyndigheten har enligt speciallagstiftning. Däremot styr statsmakternas prioriteringar den närmare inriktningen på Polismyndighetens verksamhet och resursfördelningen inom den. Prioriteringarna ligger också ofta till grund för de särskilda satsningar som görs på kärnområdet inom polisen. De nedprioriteringar som ändå måste ske inom polisen genomförs på områden där det inte ställs författningskrav på mer eller mindre skyndsamma åtgärder från polisens sida, t.ex. när det gäller insatser inom polisens yttre övervakningsverksamhet, brottsförebyggande åtgärder eller vissa delar av brottsutredningsverksamheten, dvs. inom polisens kärnområde.

Det finns alltså enligt vår bedömning formella begränsningar i vad regeringen och riksdagen kan uppnå i sin styrning av Polismyndigheten inom ramen för den reguljära myndighetsstyrningen för att polisverksamheten i större utsträckning ska bedrivas på kärnområdet. Det enda som står till buds i ett renodlingsavseende – vilket också kommer till uttryck i våra direktiv – är enligt vår bedömning en direkt styrning genom lagar och förordningar.

Vilka av Polismyndighetens uppgifter på djurområdet bör utredas närmare?

Det har länge funnits en strävan att renodla polisens uppgifter på djurområdet, men av olika skäl har det varit svårt att genomföra större förändringar. Frågorna har utretts tidigare, senast av Polisverksamhetsutredningen (SOU 2001:87, SOU 2002:70 och SOU 2002:117). Polisverksamhetsutredningen föreslog att delar av de dåvarande polismyndigheternas uppgifter på bl.a. djurområdet skulle flyttas över till länsstyrelsen. Utredningen föreslog också att flera av en polismyndighets uppgifter på andra områden skulle flyttas över till andra myndigheter. På djurområdet ledde förslagen inte till lagstiftning. På andra områden genomfördes förslaget att flytta tillståndshandlingar beträffande explosiva varor från polisen till kommunerna (prop. 2009/10:203). Det har också införts en möjlighet för särskilt myndighetsförordnade personer att ge anvis-

ningar för trafiken i samband med vissa långa, breda och tunga vägtransporter (prop. 2003/04:160).

Vårt uppdrag gäller polisens uppgifter på djurområdet. Enligt direktiven kräver polisens uppgifter på området stora resurser och påverkar planeringen av polisens verksamhet. När det gäller stora delar av uppgifterna kan det enligt direktiven ifrågasättas om Polismyndigheten är den bäst lämpade myndigheten att utföra dem. Vi kommer i likhet med Polisverksamhetsutredningen att inrikta oss på i huvudsak förvaltande och administrativa uppgifter på djurområdet som enligt olika författningar ska utföras av Polismyndigheten. Inriktningen är att flytta uppgifter som vi ur ett brett förvaltningsperspektiv anser bör ligga hos någon annan myndighet än Polismyndigheten. Ett grundkrav är dock att Polismyndigheten ges bättre förutsättningar för sin kärnverksamhet genom att uppgifterna flyttas och utan att det innebär försämringar i förvaltningen och utförandet av uppgifterna. Vi ställer upp höga krav på att en verksamhets effektivitet och kvalitet i samtliga avseenden ska kunna upprätthållas, och helst bli bättre, vid en överflyttning.

4 Polismyndighetens uppgifter enligt djurskyddslagen

Våra förslag och bedömningar: a) Polismyndigheten ska inte längre ha till uppgift att enligt 31 och 32 §§ djurskyddslagen verkställa länsstyrelsens beslut om omhändertagande av djur. Länsstyrelsen ska i fortsättningen själv verkställa de beslut som myndigheten fattar enligt dessa lagrum.

b) 34 § djurskyddslagen ändras på så sätt att länsstyrelsen själv i stället för Polismyndigheten ska verkställa sina beslut om att sälja, överlåta på annat sätt eller avliva djur.

c) Polismyndigheten ska ha kvar uppgiften enligt 27 a § djurskyddslagen att lämna den hjälp (handräckning) som behövs för utövande av offentlig kontroll och verkställighet av beslut enligt samma lag. Paragrafen ändras i förtydligande syfte så att det direkt av lagtexten framgår under vilka förutsättningar handräckning får begäras.

d) En polisman ska ha kvar befogenheten och uppgiften att enligt 30 § första stycket djurskyddslagen avliva svårt skadade eller sjuka djur. Polismyndighetens uppgift att enligt 30 § andra stycket djurskyddslagen ta emot anmälningar om att en veterinär eller någon annan har avlivat svårt skadade eller sjuka djur flyttas dock över till länsstyrelsen.

e) Polismyndigheten ska ha kvar uppgiften enligt 32 § djurskyddslagen att besluta om och verkställa omedelbara omhändertaganden av djur som är utsatta för lidande. Polismyndighetens beslut ska skyndsamt anmälas till länsstyrelsen som skyndsamt ska avgöra om beslutet ska fortsätta att gälla. Om länsstyrelsen fastställer Polismyndighetens beslut, ska länsstyrelsen skyndsamt ta över ansvaret för den fortsatta verkställigheten.

f) Uppgiften enligt 35 § djurskyddslagen att besluta om det finns särskilda skäl att frångå paragrafens huvudregel, som innebär att den mot vilken åtgärden har riktats slutligt ska stå kostnaden för ett omhändertagande enligt 31 § eller 32 §, ska ligga hos den myndighet som har förskotterat kostnaden av allmänna medel. Detta innebär följande. Länsstyrelsen ska pröva frågan om återbetalning av de kostnader som har uppkommit på grund av länsstyrelsens beslut att omhänderta djur med stöd av 31 § eller 32 § djurskyddslagen. Länsstyrelsen ska också pröva återbetalning av de kostnader som har uppkommit efter det att länsstyrelsen har tagit över verkställigheten av ett omhändertagande från Polismyndigheten. Polismyndigheten ska pröva återbetalning av de kostnader som har uppkommit på grund av Polismyndighetens egna beslut att omhänderta djur med stöd av 32 § djurskyddslagen, men inte avseende de kostnader som har uppkommit efter det att länsstyrelsen tagit över ansvaret för den fortsatta verkställigheten.

g) Om ett djur som har omhändertagits ska säljas får, utöver Polismyndigheten, även länsstyrelsen ta ut ersättning för sina kostnader ur köpesumman. I första hand ska länsstyrelsen få täckning för sina kostnader.

h) Polismyndigheten ska ha kvar uppgiften enligt 71 § djurskyddsförordningen (1988:539) att anmäla till länsstyrelsen om man gör bedömningen att det finns förutsättningar för att besluta om förbud att ha hand om ett djur eller omhänderta ett djur.

I detta kapitel behandlas frågan om Polismyndighetens uppgifter på djurskyddsområdet bör flyttas över till någon annan huvudman inom den offentliga förvaltningen.

Skälen för utredningens förslag och bedömningar

Vilka är Polismyndighetens uppgifter enligt djurskyddslagen?

Bestämmelser om Polismyndighetens uppgifter på djurskyddsområdet finns i djurskyddslagen. Uppgifterna är i huvudsak följande:

- lämna länsstyrelsen och andra myndigheter den hjälp som de behöver för att utöva offentlig kontroll eller verkställa beslut (27 a §),
- omedelbart avliva svårt skadade och sjuka djur samt ta emot underrättelser om sådan avlivning (30 §),
- verkställa länsstyrelsens beslut om omhändertagande av djur (31 §),
- verkställa länsstyrelsens beslut om omedelbara omhändertaganden av djur (32 §),
- fatta beslut om och verkställa egna beslut om omedelbara omhändertaganden av djur samt underställa länsstyrelsen beslutet (32 §), samt
- sälja, överlåta på annat sätt eller avliva omhändertagna djur efter beslut av länsstyrelsen (34 §).

Polismyndigheten ska också anmäla till länsstyrelsen om man gör bedömningen att det finns förutsättningar för att besluta om förbud att ha hand om ett djur eller omhänderta ett djur, se 71 § djurskyddsförordningen.

Varför har Polismyndigheten uppgifter på djurskyddsområdet?

I vissa fall är det uppenbart varför Polismyndigheten har uppgifter på djurskyddsområdet. Det är exempelvis svårt att se framför sig någon annan myndighet som kan hantera en situation där det finns en risk för hot eller våld och länsstyrelsen behöver få tillträde till byggnader där vanvårdade djur hålls. I andra fall är frågan mer svårbedömd och mer än en myndighet kan framstå som lämplig att utföra arbetsuppgiften. Av betydelse för bedömningen är om de motiv som angetts för Polismyndighetens ansvar på djurskyddsområdet fortfarande har tillräcklig styrka.

Polismyndighetens uppgifter enligt djurskyddslagen går tillbaka på vad som gällde enligt äldre rätt, se lagen (1944:219) om djurskydd och lagen (1921:188) om rätt i vissa fall för polismyndighet att omhänderta djur. Utförarfrågan har behandlats kortfattat och några egentliga skäl till varför det bör vara en polismyndighets

uppgift att t.ex. omhänderta, värdera, besikta och avliva vanvårdade djur har inte lagts fram (prop. 1944:43 och prop. 1921:6). Antagligen grundar sig ställningstagandet på vad som i det enskilda fallet ansetts vara lämpligt. En bidragande orsak till att polischefen på orten anförtrotts uppgifterna kan vara den koppling som då fanns mellan beslut om omhändertagande och straffansvaret för djurplågeri. Tidigare gällde nämligen att åtal för djurplågeri skulle väckas inom viss tid efter ett omhändertagande, i annat fall skulle djuret lämnas tillbaka.

Vid tillkomsten av djurskyddslagen behölls de grundläggande bestämmelserna om en polismyndighets uppgifter i det stora hela oförändrade. Utförarfrågan diskuteras inte närmare i lagmotiven (prop. 1987/88:93). När det gäller omhändertagande av djur klargörs dock att en polismyndighet är bäst skickad att genomföra den omedelbara verkställigheten, medan beslut om tvångsomhändertagande bör fattas av länsstyrelsen som har den juridiska och veterinärmedicinska kompetens som krävs. Länsstyrelsen ansågs också ha möjlighet att skapa en enhetlig och konsekvent praxis i dessa ofta svårbedömbara frågor (a. prop. s. 46). Vissa myndighetsuppgifter på djurskyddsområdet som tidigare utfördes av polismyndigheterna flyttades över till länsstyrelsen i samband med att lagen trädde i kraft. Det gäller bl.a. beslut om ett omhändertaget djur ska säljas eller avlivas (jfr numera 34 § djurskyddslagen). Till stöd för att polismyndigheterna inte längre skulle besluta i sådana frågor hänvisade regeringen till att länsstyrelsen till skillnad från polisen har veterinärmedicinsk kompetens (a. prop. s. 47 f.).

Sammantaget vilar alltså dagens regler i stor utsträckning på äldre ställningstaganden där några egentliga skäl för att polisen ska utföra uppgifterna inte har angetts. Det är därför inte klart varför polisen har fått ansvar för alla sina nuvarande uppgifter på djurskyddsområdet. Det lämpliga i att ge polismyndigheterna nya arbetsuppgifter har inte problematiserats i något av de tidigare lagstiftningsärendena, och det har heller inte förts någon diskussion om någon annan myndighet hade kunnat vara ett alternativ. Den nuvarande ordningen framstår snarare som ett historiskt arv från 1920-talet, då samhället såg helt annorlunda ut och lagstiftningen hade en direkt straffrättslig koppling som inte längre finns. Förarbetsuttalanden ger därför endast mycket begränsad ledning i de frågor som vi ska bedöma. Man får i stället falla tillbaka på de

utgångspunkter för bedömningen som vi har redovisat tidigare (se 3 kap.).

Det tidigare utredningsförslaget

Enligt kommittédirektiven bör vårt arbete ta sin utgångspunkt i de förslag som lämnades av Polisverksamhetsutredningen (SOU 2002:117) med inriktning att komma tillrätta med de problem som remissinstanserna har påtalat.

Polisverksamhetsutredningen föreslog att polismyndigheternas uppgift att verkställa beslut om omhändertagande av djur enligt djurskyddslagen skulle flyttas över till länsstyrelsen. Länsstyrelsen skulle dock ha möjlighet att i samråd med en polismyndighet överlåta ansvaret för verkställigheten av beslut om omhändertagande i vissa fall. Polisen skulle enligt förslaget även ha kvar vissa andra uppgifter enligt djurskyddslagen, bl.a. uppgiften att bistå med handräckning vid omhändertagande och tillsyn, avliva svårt skadade eller sjuka djur samt omedelbart omhänderta djur som är utsatta för lidanden.

Förslaget fick ett blandat mottagande. Flera remissinstanser tillstyrkte utredningens förslag eller hade inget att invända. Många var dock kritiska, bl.a. på den grunden att omhändertaganden ofta kräver en polismans särskilda vålds- och tvångsbefogenheter och att länsstyrelserna skulle behöva ha beredskap för att hantera ärenden också utanför expeditionstid. Det fanns också synpunkter på att de ekonomiska konsekvenserna inte var tillräckligt utredda, på att djurskyddet riskerade att försämrats och på att det delade ansvaret för verkställigheten kunde leda till oklarheter. Flera såg också framför sig att förslaget skulle leda till att samhällets kostnader totalt sett ökar, särskilt på grund av att länsstyrelserna skulle behöva bygga upp en jourberedskap.

Bör uppgifterna flyttas från Polismyndigheten?

Vi har tidigare (se 3 kap.) konstaterat att Polismyndigheten bör kunna avlastas administrativa och praktiska arbetsuppgifter där kopplingen till kärnuppgifterna är svag eller rentav saknas. Ju svagare kopplingen till kärnuppgifterna är, desto starkare måste skälen vara

för att uppgiften ska ligga kvar hos polisen. Viktigt för bedömningen är också ärendemängden, hur uppgifterna påverkar polisverksamheten, vilka arbetsmoment som ingår i praktiken och om dessa kräver en polismans kompetens och särskilda befogenheter. Men även andra skäl att flytta – eller att ha kvar – polisens nuvarande uppgifter kan naturligtvis ha betydelse.

Vilken roll har polisen i andra nordiska länder?

Enligt kommittédirektiven ska vi skaffa oss en bild av hur man i andra jämförbara länder har löst eller avser att lösa de frågor som utredningen identifierar. Vi börjar därför med att översiktligt beskriva vilka uppgifter polisen har i Danmark, Finland och Norge. Sammanfattningen, som bygger på det källmaterial som har angetts i kapitel 2, presenteras för att ge en överblick av hur utförarfrågan lösts i dessa länder. En sådan nordisk utblick ger exempel på vägval som har gjorts vid utformningen av lagstiftningen på området i dessa länder. Materialet är inte av sådant slag att det kan utgöra grund för en komparativ rättslig analys. I detta utredningssammanhang är det dock de svenska rättsliga förhållandena – inte själva jämförelsen i ett nordiskt perspektiv – som står i blickpunkten. I rättslitteraturen har uppmärksammats flera metodproblem och felkällor inom den komparativa rätten (se t.ex. Strömholm i SvJT 1972 s. 456 och Bogdan, Komparativ rättskunskap, 2003, s. 39 f.). Dessa gäller förstås även här.

I *Danmark* är ansvaret för tillsynen över djurskyddet uppdelat mellan polisen och Fødevestyrelsen, som är Danmarks motsvarighet till Livsmedelsverket. Fördelningen innebär, något förenklat, att Fødevestyrelsen utövar tillsyn över djurhållningen i lantbruket, djurparker, djuruppfödning och liknande medan tillsynen över hur bl.a. sällskapsdjur sköts och kontroller av djurtransporter ligger hos polisen. Dansk polis anlitar andra myndigheter, företag, lantbruksorganisationer eller djurskyddsföreningar för alla praktiska uppgifter som t.ex. att transportera, förvara och avliva djur. Enligt uppgift från den danska motsvarigheten till Rikspolisstyrelsen (Rigspolitiet) har uppgiftsfördelningen mellan polisen och andra aktörer i Danmark inte utvärderats. Man menar dock att uppgifterna ligger rätt hos polisen. Detta stödjer man bl.a. på att

polisen har den straffrättsliga kompetensen och under alla omständigheter ska utreda om något brott har begåtts.

I *Finland* är polisen en av flera djurskyddsmyndigheter. Utöver polisen har det statliga regionförvaltningsverket, den kommunala veterinären, hälsoinspektörer, kontrollveterinärer och gränsbevakningsveterinärer också uppgifter på djurskyddsområdet. Alla dessa myndigheter kan besluta att avliva ett djur och sköter även vissa praktiska uppgifter som t.ex. transport av omhändertagna djur. Förvaring, placering och veterinärundersökning av djuren görs enligt uppgift från Polisstyrelsen i Finland oftast av kommunernas kontrollveterinärer. Om ett djur ska avlivas ansvarar polisen för att verkställa beslutet. Polisen i Finland anlitar ofta särskilt yrkesutbildade personer, kommunala tjänster och föreningar när det gäller att verkställa förvaring, utfordring och transport av djur. Uppgiftsfördelningen i Finland har, såvitt framkommit, inte utvärderats. Enligt uppgift från Polisstyrelsen i Finland sköts ofta djurskyddsuppgifter under kontorstid av andra myndigheter, om än ofta med polisassistans. Från Polisstyrelsens sida har man ställt sig frågan om polisens yrkeskunskap är tillräcklig för mycket svåra och ekonomiskt stora djurskyddsärenden.

I *Norge* ansvarar Mattilsynet, som närmast motsvarar Livsmedelsverket, för bl.a. den operativa tillsynen samt för flertalet beslut och åtgärder mot dem som inte följer reglerna. Polisen har också uppgifter på området. Både Mattilsynet och polisen kan exempelvis omhänderta djur. Beslut att omhänderta djur som fattas av polisen ska fastställas av Mattilsynet inom viss tid, annars upphör omhändertagandet. Ansvar för de omhändertagna djuren övergår från polisen till Mattilsynet när beslutet fastställs. Polisen i Norge ska också lämna andra myndigheter hjälp (handräckning) och ta emot vissa underrättelser.

Det kan *sammanfattningsvis* konstateras att inte bara uppgiftsfördelningen utan även myndighetsstrukturen ser olika ut i Danmark, Finland och Norge. Detta gör det svårt att jämföra de olika lösningar som har valts och avgöra i vilken utsträckning de nordiska rättssystemen på området kan vara ett alternativ även för svenska förhållanden. Någon enhetlig bild av hur utförarfrågan har lösts finns inte. Klart är dock att polisen i alla undersökta länder har uppgifter på djurskyddsområdet. Det ansvaret delas med en eller flera andra myndigheter.

Hur vanligt förekommande är djurärendena?

En omständighet att väga in vid bedömningen av utförarfrågan är hur vanligt förekommande djurärendena är. En annan omständighet av betydelse är om ärendemängden ökar, minskar eller ligger relativt konstant.

Det går inte att ange exakt hur många djurärenden som förekommer hos polisen. Detta beror bl.a. på att det fanns olika rutiner hos de dåvarande polismyndigheterna för hur ärenden registrerades. Andra tänkbara felkällor är att uppgifterna i vissa fall bygger på rätt så grova uppskattningar, inte har kunnat anges överhuvudtaget eller redovisats sammanslaget med andra statistikposter. Svaren på utredningens enkätundersökning tyder dock på att det förekom ca 40 000 djurärenden hos polismyndigheterna år 2013. Rikspolisstyrelsen har uppskattat att det samma år förekom omkring 200 000 tillståndsärenden och övriga ärenden. Djurärendena är med andra ord en liten del av polisens verksamhet på detta område. Om ärendena delas in efter författningstillhörighet avsåg drygt 36 000 (ca 89 procent) viltolyckor och andra uppgifter enligt jaktlagen, ca 3 100 (ca 8 procent) gällde djurskyddslagen och återstående ca 1 300 ärenden (ca 3 procent) avsåg lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter. Det förekom endast enstaka ärenden enligt rennäringslagen (1971:437) och lagen (1933:269) om ägofred. Mycket talar dock för att djurärendena har blivit fler. Utredningens enkätundersökning visar att antalet djurärenden hos polismyndigheterna ökade mellan åren 2009–2013. Att utvecklingen går i denna riktning stöds också av de skattningar som Brottsförebyggande rådet gjort av ärendeutvecklingen (Brå rapport 2014:17 s. 68), låt vara att rapporten avser förändringen från år 2006 och utgår från en delvis annan indelningsgrund för ärendena.

Enkätundersökningen visar att djurskyddsärendena har ökat i antal mellan åren 2009–2013. Vår ambition har varit att kunna bryta ned svaren på enskilda arbetsuppgifter för att på så sätt analysera om någon särskild ärendegrupp (handräckningar, omhändertaganden, avlivningar osv.) har ökat eller minskat i antal. En närmare analys försvåras dock av att alla polismyndigheter inte har kunnat ange hur ärendena fördelat sig på olika arbetsuppgifter. Enkät-svaren ger dock en bild av att polisen främst fått hantera allt fler omhändertagna djur. I de tre storstadsregionerna Stockholm,

Västra Götaland och Skåne verkställde polisen år 2009 sammanlagt 347 beslut att omhänderta djur. Fyra år senare var antalet 608, vilket motsvarar en ökning med 75 procent. Att antalet verkställighetsärenden har blivit betydligt vanligare framgår också av Jordbruksverkets statistik över länsstyrelsernas arbete med djurskyddskontroller. Mellan åren 2009–2013 ökade antalet omhändertaganden av djur i Sverige från 629 till 1 057 (Jordbruksverkets webbplats). Detta motsvarar en ökning med 68 procent. Sett över en tioårsperiod är ökningen ännu kraftigare, från 164 till 1 057 omhändertaganden. Mot denna bakgrund drar vi med tillräcklig grad av säkerhet slutsatsen att polisen på senare år har fått allt fler djurärenden.

Fler omhändertaganden innebär också att polisen måste administrera och verkställa allt fler ärenden om att sälja, skänka bort och avliva djur. Enkätundersökningen visar också att länsstyrelserna allt oftare behöver handräckning av polisen i djurskyddsärenden. Mellan åren 2009–2013 ökade exempelvis det sammanlagda antalet handräckningar i Stockholm, Västra Götaland och Skåne från 220 till 433, vilket nästan är en fördubbling.

Djurärendena påverkar Polismyndighetens förmåga att utföra kärnuppgifterna

Nästa fråga att besvara är hur djurärendena i stort påverkar polisens förmåga att utföra sina kärnuppgifter. Den enkätundersökning som utredningen har låtit göra ger stöd för att djurärendena påverkar polisens förmåga att möta de krav som ställs på resultat i kärnverksamheten. En majoritet (52 procent) av de dåvarande polismyndigheterna, däribland *Polismyndigheten i Västra Götaland*, har svarat att polisens samlade uppgifter på djurområdet lett till att uppgifterna att bekämpa brott och att upprätthålla allmän ordning och säkerhet fått stå tillbaka eller inte kunnat prioriteras fullt ut. Ansvaret för djurärendena gör det också svårare för polisen att leda och planera verksamheten. En majoritet (52 procent) av polismyndigheterna anser att polisens samlade uppgifter på djurområdet gör verksamheten svårare att leda och planera på ett effektivt sätt. En reform som begränsar polisens ansvar på djurskyddsområdet bör därför enligt vår bedömning, allt annat lika, kunna ge vissa positiva effekter på polisens förmåga att bättre möta de krav som ställs på

resultat i kärnverksamheten. Enkätsvaren ger däremot inte stöd för att djurärendena – sett i ett större sammanhang – är särskilt resurs- eller arbetskrävande för polisen. Inte heller ledningsresurserna belastas i någon högre grad. I denna kontext är problemet troligtvis i stället av ett mera gripbart och praktiskt slag i den dagliga polisoperativa verksamheten. Det kan exempelvis, som *Rikspolisstyrelsen* varit inne på, röra sig om plötsliga krav på snabba operativa insatser av poliser i yttre tjänst och att djuruppgifterna inom delar av polisorganisationen anses stå i vägen för mer angelägna kärnuppgifter. Att djuruppgifter uppfattas vara ett särskilt problem i sammanhanget stöds också av de intervjuer med polischefer som Brottsförebyggande rådet har gjort inom ramen för den tidigare nämnda utvärderingen av de satsningar som gjorts på polisen. Alla de tio polischefer som Brå har intervjuat anser exempelvis att djuruppgiften bör flyttas från polisen. De anser att uppgiften både stjäl kraft och drar ner motivationen bland personalen då den rycker dem från deras dagliga arbete och känns irrelevant för den utbildning de har. Cheferna anser vidare att polisen bara ska hjälpa till i djurärenden när det finns risk för konflikter, till exempel om ägaren till djur som ska omhändertas uppträder hotfullt. I de fall det mest handlar om att administrera själva förvaringen av djuren förstår de inte varför polisen skulle vara mest lämpad för det (Brå rapport 2014:17 s. 74).

Det bör slutligen betonas att frågorna i vår enkät gällde polisens samlade uppgifter på djurområdet. Enkäten belyser därför inte hur djurskyddsärendena – sedda för sig – påverkar polisverksamheten. Detta är knappast heller möjligt att undersöka. Djurskyddsärenden tar dock, i vart fall när djuren ska tas omhand och transporteras bort, ofta polismän i yttre tjänst i anspråk och den typen av personella insatser utgör inte någon obetydlig del av polisens samlade myndighetsansvar på djurområdet. De allra flesta omhändertaganden av djur stödjer sig på bestämmelserna i djurskyddslagen. Som vi snart återkommer till ska polisen också transportera, förvara, ta hand om, veterinärundersöka och hitta ett nytt hem till de djur som omhändertas. Det är därför rimligt att utgå från att djurskyddsärendena i viss utsträckning och i olika avseenden påverkar polisens samlade förmåga att utföra sina kärnuppgifter.

Vilket ansvar bör Polismyndigheten ha på djurskyddsområdet?

Polismyndighetens uppgifter enligt djurskyddslagen innefattar en rad arbetsmoment som från rättsliga och praktiska utgångspunkter skiljer sig ganska mycket från varandra. För att myndighetsåtgärder ska kunna genomföras finns i vissa fall ett behov av de befogenheter att använda våld och tvång som en polisman har. I andra fall rör det sig om transport, förvaring, försäljning och annan praktisk eller administrativ hantering av djur som inte har något tydligt samband med polisiära kärnuppgifter. Varje enskild arbetsuppgift måste därför bedömas för sig. Innan vi går närmare in på dessa är det lämpligt att först redogöra för vilket ansvar Polismyndigheten bör ha på djurskyddsområdet.

Vi anser att Polismyndigheten även i fortsättningen ska ha uppgifter för att skydda djur från onödigt lidande. Enligt vår uppfattning bör dock dessa uppgifter kännetecknas av att det antingen ska krävas en polismans särskilda yrkesutbildning och befogenheter för att utföra dem eller att det ur ett brett förvaltningsperspektiv är mest effektivt och ändamålsenligt att uppgiften utförs av polisen. Vi anser att principen bör vara att polisens ansvar på djurskyddsområdet begränsas till tre huvudområden. Polisen ska, för det första, gripa in i akuta situationer för att t.ex. avvärja fara och förhindra att djur lider. För det andra ska polisen hjälpa andra myndigheter i de fall där åtgärden inte kan utföras utan de särskilda befogenheter att använda våld och tvång som en polisman har. För det tredje ska polisen underrätta länsstyrelsen om man vid utförandet av sina kärnuppgifter får kännedom om omständigheter som motiverar att länsstyrelsen agerar mot brister i djurhållningen. Polisen ska underrätta andra myndigheter, men däremot inte själv följa upp brister, utfärda förelägganden eller handlägga förvaltningsärenden. På så sätt kan polismännens kompetens och särskilda befogenheter utnyttjas bättre än i dag. En annan fördel med att flytta djurskyddsuppgifter från Polismyndigheten är att dessa kan samlas hos den myndighet som har bäst kompetens på området. Att samla de allra flesta uppgifterna på området hos en myndighet bör också kunna minska den effektivitetsförlust som har sin grund i att ansvaret i dag är alltför delat mellan Polismyndigheten och länsstyrelsen.

Vilka arbetsuppgifter bör Polismyndigheten ha kvar?

En tillämpning av dessa principer leder till att det tidigt kan slås fast att Polismyndigheten bör ha kvar vissa arbetsuppgifter. Som redan nämnts är polisen den yttersta garanten för att länsstyrelsen faktiskt kan utöva offentlig kontroll och ingripa när djur far illa. Hjälp från Polismyndigheten kan behövas om länsstyrelsen ställs inför våldsamma eller hotfulla situationer eller där polisens medverkan är nödvändig för att överhuvudtaget kunna genomföra myndighetsåtgärderna. Något realistiskt alternativ finns exempelvis inte om djurägaren sätter sig till motvärn eller vägrar länsstyrelsen tillgång till bostäder, fordon och andra utrymmen där djuren hålls. Polismyndigheten bör därför ha kvar uppgiften att lämna länsstyrelsen och andra myndigheter den hjälp (handräckning) som de behöver för att utöva offentlig kontroll eller verkställa beslut (27 a § djurskyddslagen). Bestämmelsen bör samtidigt förtydligas så att det direkt av lagtexten framgår under vilka förutsättningar handräckning får begäras. Förtydligandet motsvarar vad som gäller eller har föreslagits gälla såväl på djurskyddsområdet som på andra rättsområden och innebär inte att polisens nuvarande skyldighet att hjälpa länsstyrelsen begränsas (SOU 2011:75 s. 142, SOU 2011:7 s. 388, jfr även JO:s beslut 2014-04-03 med dnr 1537-2013 med hänvisningar). Motsvarande bestämmelser om hjälp (handräckning) finns i bl.a. 15 § lagen (2006:807) om kontroll av husdjur, 5 kap. 6 § lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård och 27 § livsmedelslagen (2006:804).

Precis som tidigare ska Polismyndigheten alltså hjälpa andra myndigheter när detta är nödvändigt för att myndighetsåtgärder ska kunna genomföras, bl.a. när detta krävs för att ge länsstyrelsens personal skydd mot hot och våld när djur ska omhändertas. När Polismyndigheten får in en begäran om handräckning ska myndigheten dock alltid kunna utgå från att det är nödvändigt att den begärda hjälpen lämnas. Det finns i dag inte någon möjlighet för Polismyndigheten att i materiellt hänseende överpröva en begäran om handräckning. En sådan möjlighet bör inte heller införas.

Starka djurskyddsskäl talar för att polisen omedelbart ska gripa in i vissa situationer där djur utsätts för lidande. Det rör sig exempelvis om fall där en polisman under jourtid ställs inför en situation där djur lider svårt och där det skulle vara helt oförsvarligt från

djurskyddssynpunkt att låta ärendet vänta till dess att länsstyrelsen underrättats och följt upp saken några dagar senare. Polisen bör därför ha kvar uppgiften att besluta om omedelbara omhändertaganden av djur samt – i vart fall i ett första skede – verkställa omhändertagandet (32 § djurskyddslagen). Precis som i dag bör bestämmelsen vara obligatorisk: Polismyndigheten *ska* när som helst, dvs. inte bara under jourtid, omhänderta djur om vissa förutsättningar är uppfyllda.

Samma synsätt gör sig gällande för djur som är så svårt skadade eller sjuka att de måste avlivas. Utredningens enkätundersökning visar att det är ovanligt att djur omedelbart måste avlivas. Att begränsa en polismanns befogenhet att avliva svårt sjuka och skadade djur skulle dock innebära en markant ökad risk för att djur utsätts för onödigt lidande. En polisman bör därför även i fortsättningen få avliva djur som påträffas så svårt sjuka eller skadade att de bör avlivas omedelbart (30 § första stycket djurskyddslagen).

Polismyndigheten är i dag skyldig att anmäla till länsstyrelsen om man gör bedömningen att det finns förutsättningar för att besluta om djurförbud eller omhänderta djur i vissa fall, se 71 § djurskyddsförordningen. Utredningens enkätundersökning visar att något hundratal sådana anmälningar görs varje år, de flesta i Stockholm. Polisens verksamhet leder, som redan nämnts, till att man ibland får kännedom om djur som lider eller är sjuka. Då är det också enligt vår mening ändamålsenligt att Polismyndigheten även i fortsättningen ska underrätta kontrollmyndigheten om detta, så att denna myndighet kan överväga om det finns skäl att vidta åtgärder. En liknande uppgiftsfördelning mellan Polismyndigheten och andra myndigheter gäller även på andra rättsområden, exempelvis om polisen får kännedom om att en restaurang inte följer de regler som gäller för att servera alkohol, se 9 kap. 8 § alkohollagen (2010:1622). Att upphäva eller begränsa anmälningsskyldigheten riskerar att försämra djurskyddet, eftersom kontrollmyndigheten inte längre skulle få kännedom om omständigheter som kan motivera beslut om djurförbud eller omhändertagande av djur. Anmälningsskyldigheten bör alltså ligga kvar hos Polismyndigheten.

Polismyndigheten ska inte verkställa beslut om att omhänderta djur

Vi går nu över till de arbetsuppgifter som bör flyttas över till en annan huvudman. Det finns flera skäl som talar för att uppgiften att verkställa beslut om att omhänderta djur bör flyttas från polisen till någon annan myndighet. Beslut att omhänderta djur avser i de allra flesta fall hundar, katter och andra sällskapsdjur. De uppgifter som utredningen har hämtat in från länsstyrelsehåll visar att det är ovanligt att hela djurbesättningar omhändertas. Nuvarande ordning innebär att polisen ska hämta djuret hos djurägaren och se till att det undersöks av veterinär. Polismyndigheten ska därefter förvara djuret och ta hand om det till dess att länsstyrelsen har avgjort vad som ska hända med djuret och, när detta har skett, sälja, skänka bort eller avliva det. Om Polismyndigheten har ingått ramavtal eller liknande avtal med någon entreprenör – vilket är fallet på flera håll i landet – består uppgifterna i att kontakta entreprenören, underrätta om länsstyrelsens beslut samt informera om var och när djuren ska hämtas samt närvara vid själva hämtningen. I vissa län tar entreprenören hand om transporten, i andra län får Polismyndigheten sköta transporten med egna fordon. I de regioner där något ramavtal eller liknande avtal inte ingåtts kan polismän i yttre tjänst behöva transportera bort djuret i Polismyndighetens fordon, ringa runt för att hitta en entreprenör som har möjlighet att ta emot djuret och transportera djuret till entreprenören. Om det rör sig om hela djurbesättningar finns som regel inga fasta avtal med entreprenörer. Polisen har då beroende på omständigheterna fått lösa den uppkomna situationen i samarbete med andra aktörer som exempelvis lantbrukare på orten, lantbrukarnas organisationer, hus-hållningssällskapen, företag med inriktning på lantbrukstjänst, eller genom att djuren får vara kvar där de befinner sig och där komma under veterinärvård.

Enligt vår bedömning är det tydligt att denna typ av uppgifter inte har någon nämnvärd eller relevant koppling till polisens kärnuppgifter. Uppgifterna kräver inte en polismons särskilda yrkesutbildning och kompetens eller de särskilda befogenheter som han eller hon har bl.a. enligt polislagen. Polismän har inte heller någon formell kompetens på djurskyddsområdet, exempelvis har man inom polisen till skillnad från länsstyrelsen inte någon egen veterinärmedicinsk kompetens eller andra anställda som har särskild

kompetens på djurskyddsområdet. En polisman som exempelvis ställs inför frågan om en vanvårdad hund klarar transporten till hundpensionatet får naturligen avgöra frågan från andra utgångspunkter än veterinärmedicinska. Nuvarande ordning innebär effektivitetsförluster och merarbete jämfört med om länsstyrelsen hade utfört uppgiften. Ett exempel på detta är att en djurskyddsinspektör som fattar beslut om att omhänderta ett djur med dagens regler därefter måste vänta på att en polispatrull ska komma till platsen för att verkställa beslutet. Det vore enligt vår mening betydligt mer arbetseffektivt om djurskyddsinspektören i normalfallet själv kunde ansvara för verkställighetsåtgärderna utan Polismyndighetens medverkan. Mot denna bakgrund gör vi bedömningen att Polismyndigheten inte längre ska verkställa länsstyrelsens beslut att omhänderta djur (31 och 32 §§ djurskyddslagen).

Ett specialfall är att Polismyndigheten beslutar att omhänderta ett djur och länsstyrelsen några dagar senare fastställer beslutet (jfr 32 § andra stycket djurskyddslagen). Vi återkommer strax till frågan, hur ansvaret för att verkställa sådana beslut bör fördelas mellan Polismyndigheten och länsstyrelsen.

Polismyndigheten ska inte verkställa beslut att sälja, skänka bort eller avliva djur

Inte heller uppgiften att verkställa länsstyrelsens beslut om att sälja, skänka bort eller avliva djur har någon nämnvärd koppling till de polisiära kärnuppgifterna. I detta skede av handläggningen är djuren redan omhändertagna och förvaras i de lokaler dit entreprenören eller polisen har transporterat dem. Polismyndighetens arbetsuppgifter går i praktiken ut på att – antingen själv eller i samarbete med ideella organisationer – försöka förmedla och hitta ett nytt hem åt hundar, katter och andra djur. Om detta inte visar sig möjligt kan det bli aktuellt att avliva djuren hos veterinär.

Vi har föreslagit att uppgiften att verkställa beslut att omhänderta djur inte längre ska ligga hos polisen. Av detta följer att polisen inte heller ska verkställa beslut om vad som ska hända med djuren. Vi anser att en mer praktisk och kostnadseffektiv ordning är att i stället placera detta ansvar hos den myndighet som beslutat om t.ex. en försäljning av djuren. Till detta ska läggas att polismän ofta saknar formell kompetens för den djurhållning, transport- och

förmedlingsverksamhet som det här är fråga om. Arbetet saknar också nämnvärt samband med polisens kärnuppgifter och kräver inte en polismans särskilda yrkesutbildning och kompetens eller de särskilda befogenheter som han eller hon har bl.a. enligt polislagen. Vår slutsats blir därför att det inte längre bör vara Polismyndighetens ansvar att verkställa länsstyrelsens beslut om att sälja, överlåta på annat sätt eller avliva djur som har omhändertagits (34 § djurskyddslagen).

Bör Polismyndigheten verkställa sina egna omhändertaganden?

Vi har, som framgått, föreslagit att Polismyndigheten inte längre ska verkställa länsstyrelsens beslut om att omhänderta djur. Samtidigt har vi också gjort bedömningen att Polismyndigheten även i fortsättningen ska kunna besluta att omedelbart ta hand om djur med stöd av 32 § djurskyddslagen. En fråga som då inställer sig är om Polismyndigheten ska verkställa sina egna beslut om att omhänderta djur. Det rör sig, som vi har sett, om beslut som ska underställas länsstyrelsen, som ska avgöra om de ska fortsätta att gälla. Bör då polisen eller någon annan huvudman verkställa besluten?

Det som främst talar för att Polismyndigheten inte ska verkställa besluten är att arbetsuppgifterna, som konstaterats, inte har någon nämnvärd koppling till polisens kärnuppgifter. Lika lite kräver arbetet en polismans särskilda yrkesutbildning och kompetens. Men det finns också skäl som talar för att Polismyndigheten i vart fall i ett inledande skede ska verkställa sina egna beslut. Till skillnad från de flesta andra myndigheter har Polismyndigheten nämligen verksamhet dygnet runt. Det kan därför förekomma att Polismyndigheten behöver omhänderta djur vid en tidpunkt då andra myndigheter har stängt för dagen eller helg. Även om enkätundersökningen visar att det är ovanligt att djur behöver omhändertas under jourtid, är det rimligt att anta att detta inom över-skådlig tid kommer att ske i ungefär samma omfattning som i dag. Ett mindre antal beslut om omhändertaganden kommer därför varje år att behöva meddelas och verkställas på kvällar och helger. Om någon annan myndighet än Polismyndigheten skulle behöva göra detta ställs det krav på att den mottagande myndigheten bygger upp en jourberedskap. För en så kostnadskrävande åtgärd

bör det enligt vår bedömning krävas starka skäl. Vi kan inte se att det finns några sådana skäl och anser därför att Polismyndigheten ska verkställa sina egna beslut att omedelbart ta hand om djur med stöd av 32 § djurskyddslagen.

Vi menar dock inte att Polismyndigheten ska ha kvar djuren i sin vård fram till dess de säljs, skänks bort eller avlivas. De argument som vi tidigare har lyft fram till stöd för att polisen inte ska ägna sig åt att transportera, förvara och sälja djur har samma styrka här. En avvägning mellan polisens intresse av att kunna fokusera på kärnuppgifterna och de skäl som talar i motsatt riktning leder oss till slutsatsen att ansvaret bör delas upp. Polismyndigheten bör enligt vår mening svara för den initiala verkställigheten under t.ex. kvällar och helger, men bör så snart som möjligt kunna lämna över verkställigheten till någon annan huvudman. En lämplig tidpunkt är att, på motsvarande sätt som i Norge, knyta övergången av verkställighetsansvaret till att länsstyrelsen fastställer Polismyndighetens beslut. På så sätt behöver inte länsstyrelserna bygga upp en organisation och beredskap för att verkställa omhändertaganden som sker utanför vanlig kontorstid. *Sammanfattningsvis* bör alltså Polismyndigheten verkställa sina egna beslut att omhänderta djur med stöd av 32 § djurskyddslagen till dess att beslutet fastställts av länsstyrelsen. Därefter ska länsstyrelsen ta över verkställigheten. Om länsstyrelsen upphäver Polismyndighetens beslut att omhänderta djuren ska de lämnas tillbaka till djurägaren. Detta blir då en uppgift för Polismyndigheten.

Vilka krav på skyndsamhet bör gälla?

En fråga som gäller kravet på skyndsamhet i vissa frågor som rör omhändertaganden av djur har uppkommit under utredningsarbetet. Bakgrunden är följande. Om ett beslut att omhänderta ett djur har meddelats av Polismyndigheten, ska beslutet underställas länsstyrelsen, som *snarast* ska avgöra om det ska fortsätta att gälla (32 § andra stycket djurskyddslagen). Den aktuella regleringen infördes genom lagändringar år 1979. Lagstiftaren har inte närmare preciserat vad som avses med att frågan ska avgöras *snarast* (prop. 1978/79:13, bet. 1978/79:JoU5). I likhet med annan lagstiftning som innehåller samma skyndsamhetskrav torde det vara svårt att

fastställa en exakt tidsfrist med tanke på att reglerna ska kunna tillämpas i flera olika typer av situationer. Det får emellertid antas att lagstiftaren med uttrycket avsett att frågan inte får försenas i onödan och att prövningen ska ske så snart som den i det enskilda fallet kan göras (JO:s beslut 2009-04-03 med dnr 2411-2008). Frågan ska, med andra ord, avgöras så snart det kan ske.

Som vi har sett, förekommer det att polisen omhändertar djur under kvällar och helger då länsstyrelserna inte har någon jourberedskap. I vissa fall kan det dröja ett antal dagar innan länsstyrelsen överprövar beslutet. Allmänt sett är det viktigt, att det så snart som möjligt kan avgöras om djuret ska lämnas tillbaka eller om Polismyndighetens beslut ska fortsätta att gälla. Vi anser däremot inte att det är rimligt att länsstyrelserna ska behöva ha en jourberedskap för den här typen av ärenden eller i övrigt handlägga dem snabbare än vad man gör i dag. Det nuvarande kravet på skyndsamhet – att frågorna ska avgöras snarast – kan enligt vår uppfattning tolkas som att ärendena ska prioriteras högre än så. Ett uttryck som lagtekniskt bättre återspeglar utgångspunkten att länsstyrelsen normalt bör kunna meddela beslut efter någon eller några arbetsdagar är att frågan ska avgöras *skyndsamt*. Vi föreslår därför att lagtexten i 32 § djurskyddslagen förtydligas i enlighet med det sagda.

Frågan är då om samma skyndsamhetskrav bör gälla även vid prövningen av andra frågor, där det i dag inte gäller några andra krav på skyndsamhet än de som följer av de allmänna kraven i förvaltningslagen (1986:223). Syftet med skyndsamhetskravet är, som vi ser det, att den som har fått sina djur omhändertagna av en myndighet så snart som möjligt ska få veta om omhändertagandet ligger fast eller djuren ska lämnas tillbaka. Detta gäller särskilt mot bakgrund av de snabbt växande kostnader som ett omhändertagande kan medföra för djurägaren. Vi ser det därför inte som ändamålsenligt att enbart ställa krav på länsstyrelsens handläggning. Samma skyndsamhetskrav bör gälla även när Polismyndigheten ska anmäla ett omhändertagandebeslut till länsstyrelsen. Intresset av att Polismyndigheten inte ska behöva förvara djuren under längre tid än nödvändigt motiverar också att länsstyrelsen skyndsamt ska ta över verkställigheten av ett omhändertagande, om länsstyrelsen beslutar att Polismyndighetens beslut ska fortsätta att gälla.

Sammantaget föreslår vi att Polismyndigheten skyndsamt ska anmäla ett beslut att omhänderta ett djur med stöd av 32 § djurskyddslagen till länsstyrelsen, som skyndsamt ska pröva om beslutet ska fortsätta att gälla. Om länsstyrelsen beslutar att Polismyndighetens beslut om omhändertagande ska fortsätta att gälla, ska länsstyrelsen skyndsamt ta över verkställigheten av detta.

Polismyndigheten ska inte ta emot anmälningar om avlivade djur

Om ett djur påträffas så svårt sjukt eller skadat att det bör avlivas omedelbart får en veterinär eller en polisman och i brådskande fall någon annan genast avliva djuret (30 § djurskyddslagen). Den som har avlivat djuret ska underrätta ägaren eller innehavaren av djuret om detta. Om detta inte kan ske ska Polismyndigheten underrättas.

Uppgiften har inte någon nämnvärd koppling till polisens kärnområde. En underrättelse följs upp endast på så sätt att man identifierar och underrättar ägaren av djuret. I övrigt leder en underrättelse inte till några åtgärder från polisens sida. I den mån det kan finnas anledning att följa upp händelsen från djurskyddssynpunkt – att djuret behövde avlivas kan ju ha sin grund i bristande djurhållning – är detta under alla förhållanden kontrollmyndighetens ansvar. Uppgiften att ta emot underrättelser bör därför flyttas från Polismyndigheten till någon annan huvudman (30 § djurskyddslagen).

Berörda myndigheter ska hantera sina egna verkställighetskostnader och fakturera djurägaren

Kostnader som uppkommer till följd av att ett djur omhändertas med stöd av 31 eller 32 §§ djurskyddslagen får förskotteras av allmänna medel. Kostnaden ska dock slutligt betalas av den mot vilken åtgärder har riktats, om det inte finns särskilda skäl till annat. Om ett omhändertaget djur har sålts genom Polismyndighetens försorg, får kostnad som slutligt ska betalas av ägaren tas ut ur köpesumman (35 §).

Vi anser att en ny reglering bör bygga på att kostnadsfrågorna handläggs av den myndighet som har förskotterat beloppen. Våra förslag och bedömningar innebär att Polismyndigheten i betydligt

färre fall än i dag kommer att behöva transportera och förvara djur. I övrigt uppkommer kostnaderna hos den myndighet som tar över verkställighetsuppgifterna från Polismyndigheten. Slutsatsen blir därför att uppgiften att besluta om den berörda djurägaren slutligt ska stå kostnaden för omhändertagandet ska ligga hos den myndighet som har förskotterat beloppen. I praktiken innebär förslaget att en stor del av Polismyndighetens arbete med att administrera nytillkomna kostnader flyttas till en annan huvudman.

I vissa fall kan både länsstyrelsen och Polismyndigheten ha förskotterat kostnader av allmänna medel beträffande samma omhändertagna djur. Så kan vara fallet om Polismyndigheten beslutar att omhänderta ett djur med stöd av 32 § djurskyddslagen och länsstyrelsen några dagar senare tar över verkställigheten. Bägge myndigheterna kan då ha förskotterat kostnader för t.ex. uppställning av djuret. Om djuret senare säljs uppkommer frågan hur ersättningen från försäljningen ska fördelas mellan länsstyrelsen och Polismyndigheten. Som redan konstaterats kommer merparten av kostnaderna att uppkomma hos länsstyrelsen. Enligt vår bedömning torde det bli sällsynt förekommande att köpesumman täcker både länsstyrelsens och Polismyndighetens förskotterade kostnader. Vid tillämpningen av bestämmelsen bör länsstyrelsens kostnader täckas i första hand.

De flesta av Polismyndighetens uppgifter enligt djurskyddslagen flyttas till länsstyrelserna

Nästa fråga är då vilken huvudman som bör ges ansvaret för de djurskyddsuppgifter som inte längre ska utföras av Polismyndigheten. Mot bakgrund av lagstiftningens ändamål och att ärendena innefattar såväl myndighetsutövning mot enskilda fysiska och juridiska personer som hantering av allmänna medel bör ansvaret läggas på en myndighet, och då i första hand en statlig förvaltningsmyndighet. Vi anser att det är viktigt att det finns en tydlig och funktionellt sammanhängande fördelning av roller, ansvar och uppgifter. Från praktiska utgångspunkter handlar frågan dock främst om att identifiera en förvaltningsmyndighet som framstår som lämplig att handlägga ärendena. Myndigheten ska kunna göra detta minst lika bra eller bättre än Polismyndigheten utan att kostnaderna ökar.

Länsstyrelserna har en central roll på djurskyddsområdet

Den myndighet som får ansvar för uppgifterna ska bl.a. verkställa omhändertaganden av djur. Det innebär att myndigheten ska förvara, transportera, veterinärundersöka och ta hand om djuren till dess det fastställts vad som ska hända med dem. Andra uppgifter är att sälja, skänka bort och avliva djur samt att förskottera kostnader av allmänna medel och i övrigt administrera kostnader för omhändertagandet. Det är viktigt att poängtera att myndigheten inte nödvändigtvis måste utföra uppgifterna med egen personal. Den kapacitet som behövs för uppgifterna kan – precis som i dag – tillföras myndigheten av externa uppdragstagare. Ett exempel på detta är att nästan all förvaring och majoriteten av transporter i praktiken utförs av entreprenörer. Myndighetens uppgifter blir då mer av administrativt och samordnande slag.

Vi anser att länsstyrelserna av naturliga skäl bör övervägas i första hand. Länsstyrelserna är statliga förvaltningsmyndigheter med regional organisation. De har redan i dag en central roll på djurskyddsområdet. Länsstyrelsen är kontrollmyndighet och har det operativa ansvaret för den offentliga kontrollen av att djurskyddsbestämmelserna följs och man inspekterar inom ramen för detta platser där djur hålls. Länsstyrelsen beslutar också om djur ska omhändertas och om djur som har omhändertagits ska säljas, skänkas bort eller avlivas. Till detta kommer att länsstyrelsen ger tillstånd till viss storskalig djurhållning samt beslutar om djurförbud. De uppgifter som nu ska flyttas över från polisen har således ett logiskt och tydligt sakligt samband med länsstyrelsernas verksamhet. Beröringspunkter finns också med bland annat länsstyrelsens verksamhet inom veterinära frågor, lantbruk och miljö- och hälsoskydd. Vår bedömning är att det finns ett mervärde i att samla huvudansvaret för statens uppgifter inom djurskydd hos en myndighet. Länsstyrelserna är väl lämpade att få detta utökade ansvar och bli ännu tydligare expertmyndigheter på djurskyddsområdet.

Länsstyrelserna har den sakliga kompetens som krävs. Med tillgång till länsveterinärer, jurister och djurskyddsutbildad personal är länsstyrelsernas samlade expertkompetens på djurskyddsområdet både högre och bredare än den som finns inom Polismyndigheten. Verkställighetsuppgifterna kräver i allmänhet närhet och lokal-

kännedom. Det är, enkelt uttryckt, en fördel om den verkställande myndigheten känner till sina djurhållare och de lokala förhållandena. Ärendena har därmed också en sådan regional anknytning som talar för att dessa i stort kan anses vara lämpliga att placera hos den regionala statliga förvaltningen (SOU 2012:81 s. 173). Sammantaget anser vi att klart övervägande skäl talar för att uppgifterna bör flyttas till länsstyrelserna.

Hur ser utredningen på motargumenten?

Frågan är då om den ovan redovisade bedömningen rubbas av de skäl som talar mot att flytta uppgifter från polisen till länsstyrelserna. Till utredningen har företrädare för länsstyrelserna framfört att man inte har något emot att få fler uppgifter på djurskyddsområdet. Detta förutsätter dock att finansieringen kan ordnas och att en reform inte innebär att länsstyrelserna behöver ha beredskap för att hantera ärenden också utanför expeditionstid eller etablera en större geografisk närvaro i länen än vad man har i dag. Man har också pekat på att frågor om jäv i kontrollverksamheten behöver uppmärksammas i sammanhanget. I remissyttrandena över Polisverksamhetsutredningens förslag – som också byggde på att länsstyrelserna skulle verkställa beslut om omhändertaganden – befarade man att omhändertaganden ofta skulle kräva en polismans särskilda vålds- och tvångsbefogenheter och att förslaget skulle innebära att länsstyrelserna skulle behöva ha beredskap för att hantera ärenden på kvällar och helger. Leder då dessa invändningar till att någon eller några av uppgifterna trots allt bör ligga kvar hos polisen?

Utredningens enkätundersökning visar att det är mycket ovanligt att omhändertaganden av djur behöver verkställas under annan tid än vardagar kl. 08–17. En klar majoritet av polismyndigheterna (76 procent) svarade att detta skedde var sjätte månad eller mer sällan. Eftersom länsstyrelserna på detta område inte bedriver någon verksamhet utanför kontorstid kommer man inte själva att meddela några beslut som måste verkställas under kvällar och helger. Inte heller uppkommer något behov av jourberedskap om Polismyndigheten omhändertar djur utanför expeditionstid. Våra förslag innebär nämligen att Polismyndigheten ansvarar för verkställigheten fram till dess att länsstyrelsen prövat om omhändertagandet

ska fortsätta att gälla. Förslagen ställer därmed inte krav på länsstyrelserna att ha jourberedskap på detta område.

Invändningen om kravet på geografisk närvaro bygger på att för stora avstånd mellan länsstyrelsens kansliort och den plats där djuren finns kan försvåra och fördyra hanteringen. I dag anlitar Polismyndigheten externa uppdragstagare för nästan all förvaring, huvuddelen av transporter och för andra praktiska åtgärder som exempelvis veterinärbesiktning. I många fall sker detta med stöd av ett ramavtal eller liknande avtal, men i några län måste man ingå avtal i varje enskilt fall. Under utredningsarbetet har inte framkommit något som tyder på att polisen har tvingats ha verksamhet på fler orter på grund av sina åtaganden enligt djurskyddslagen. Länsstyrelserna bör rimligen kunna sluta liknande avtal som Polismyndigheten eller de tidigare länsmyndigheterna har gjort. Alla länsmyndigheter har uppgett att förvaringen nästan alltid har kunnat lösas med hjälp av entreprenörerna. I de fall omhändertagna djur har behövt förvaras på polisstationerna eller i övrigt i egen regi har det endast varit fråga om kortare förvaringstider. Det finns enligt vår bedömning inte något behov för länsstyrelserna att etablera närvaro på fler orter än i dag.

Svaren på enkätundersökningen visar att det förekommer våldsamma eller hotfulla situationer i samband med att djur tas om hand. Detta tycks dock – sett till landet i stort – inte vara särskilt vanligt. De flesta polismyndigheter (48 procent) har uppgett att detta nästan aldrig förekommer. Nästan lika många (43 procent) har svarat att sådana situationer uppkommer i en fjärdedel av fallen. I Stockholm tycks dock bilden vara en annan. Där har myndigheten svarat att det nästan alltid förekommer hotfulla eller våldsamma situationer eller uppkommer i övrigt behov av polisens särskilda befogenheter i samband med verkställighet av omhändertagande av djur. Utredningen har förståelse för den oro som kan finnas och den utsatthet som enskilda handläggare kan uppleva. Det bör därför här framhållas att Polismyndigheten är skyldig att hjälpa länsstyrelsen när våldsamma eller hotfulla situationer uppstår eller befaras uppstå, oavsett hur vanligt eller sällan förekommande dessa är. Att det kan uppstå sådana situationer beror sannolikt mer på att någon tvingas lämna ifrån sig sina djur än på vilken myndighet som verkställer beslutet.

Allmänt sett bör det inte finnas någon anledning att befara att de djur som länsstyrelsen har omhändertagit inte skulle bli väl omhändertagna. En länsstyrelse är dock enligt vår bedömning jävig att utöva offentlig kontroll över sin egen djurhållning, se 11 § p. 1 förvaltningslagen. Detta gäller oavsett om åtgärderna vidtas i egen regi eller om länsstyrelsen anlitar en extern uppdragstagare. Bland annat kan skötseln av stora besättningar av misskötta djur av förtroendeskäl kräva offentlig kontroll. Det behov av offentlig kontroll som finns kan enligt uppgift från länsstyrelsehåll i praktiken lösas genom att de inbördes självständiga länsstyrelserna inom ramen för sin myndighetssamverkan träffar överenskommelser om att kontrollera varandras djurhållning.

Sammanfattningsvis anser vi att de skäl som har framförts mot att flytta över ärendena från Polismyndigheten till länsstyrelserna inte har sådan tyngd att de medför en annan bedömning än den vi gör i frågan. Vi återkommer senare till frågan, hur förslagen ska finansieras (se 9 kap.).

5 Polismyndighetens uppgifter enligt lagen om tillsyn över hundar och katter

Mina förslag och bedömningar: a) Följande uppgifter enligt lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter (tillsynslagen) flyttas från Polismyndigheten till länsstyrelsen:

1. att meddela förelägganden och förbud vid bristande tillsyn över eller skötsel av hundar (8 §),
2. att meddela förelägganden om märkning och registrering av hundar (9 §),
3. att besluta om hundar som har omhändertagits ska säljas, skänkas bort eller avlivas (12 §),
4. att besluta om hundförbud (15 §), samt
5. att ta emot en underrättelse från en jakträttshavare om att han eller hon har omhändertagit en hund som springer lös i ett område där det finns vilt, omhänderta hunden om jakträttshavaren inte vill ta hand om den samt därefter besluta om hunden ska säljas, skänkas bort eller avlivas (17–18 §§).

b) Både länsstyrelsen och Polismyndigheten ska få omhänderta hundar för att hindra att de orsakar skada eller olägenhet (11 §). Om beslutet meddelas av Polismyndigheten, ska detta skyndsamt anmälas till länsstyrelsen, som skyndsamt ska avgöra om beslutet ska fortsätta att gälla. Om länsstyrelsen fastställer Polismyndighetens beslut, ska länsstyrelsen skyndsamt ta över verkställigheten av omhändertagandet.

c) Länsstyrelsen ska verkställa sina egna beslut att omhänderta hundar.

d) Polismyndigheten ska vara skyldig att lämna länsstyrelsen den hjälp (handräckning) som behövs för att länsstyrelsen ska kunna verkställa beslut enligt tillsynslagen.

e) Polismyndigheten ska ha kvar uppgiften att ta emot anmälningar om att någon har dödat en hund som anträffats lös i ett område där det finns lantbruksdjur (14 §).

f) Polismyndigheten ska ha kvar uppgiften att besluta i frågor om tillstånd för jakträttshavare att avliva övergivna eller förvildade katter inom tätbebyggt område (21 §).

g) Uppgiften enligt 20 § tillsynslagen att pröva om det finns särskilda skäl att medge undantag från skyldigheten för ägaren eller innehavaren av en hund att betala de kostnader som omhändertagandet har medfört ska prövas av den myndighet som förskotterat kostnaderna av allmänna medel. Detta innebär följande. Länsstyrelsen ska pröva frågan om återbetalning av de kostnader som har uppkommit på grund av länsstyrelsens beslut att omhänderta hundar. Länsstyrelsen ska också pröva återbetalning av de kostnader som har uppkommit efter det att länsstyrelsen har tagit över verkställigheten av ett omhändertagande från Polismyndigheten. Polismyndigheten ska pröva återbetalning av de kostnader som har uppkommit på grund av Polismyndighetens egna beslut att omhänderta hundar, men inte avseende de kostnader som har uppkommit efter det att länsstyrelsen tagit över ansvaret för den fortsatta verkställigheten.

h) Om länsstyrelsen beslutat att en hund som har omhändertagits ska säljas får utöver Polismyndigheten även länsstyrelsen ta ut ersättning för sina kostnader ur köpesumman. I första hand ska länsstyrelsen få täckning för sina kostnader.

i) Polismyndigheten ska enligt en ny förordningsbestämmelse anmäla till länsstyrelsen om det finns förutsättningar för att besluta om förelägganden och förbud vid bristande tillsyn eller skötsel av hundar. Polismyndigheten ska också anmäla till länsstyrelsen om det finns förutsättningar för att besluta om hundförbud enligt 15 §.

j) Om en domstol dömer någon för brott där han eller hon har använt en hund som vapen, ska domstolen enligt en ny förordningsbestämmelse underrätta länsstyrelsen om detta.

I detta kapitel tar jag upp frågan, om några av Polismyndighetens uppgifter enligt tillsynslagen bör flyttas över till någon annan myndighet.

Skälen för utredningens förslag och bedömningar

Vilka är Polismyndighetens uppgifter enligt tillsynslagen?

Enligt tillsynslagen ansvarar Polismyndigheten för en rad uppgifter som rör hundar och katter. I uppgifterna ingår följande:

- meddela förelägganden och förbud vid bristande tillsyn av hundar för att förebygga skada eller avsevärd olägenhet (8 §),
- meddela förelägganden i fråga om märkning och registrering av hundar (9 §),
- omhänderta hundar för att hindra att de orsakar skada eller olägenhet (11 §),
- besluta om en omhändertagen hund ska säljas, skänkas bort eller avlivas (12 §),
- ta emot anmälningar om att någon har dödat en hund som anträffats lös i ett område där det finns lantbruksdjur (14 §),
- besluta om hundförbud (15 §),
- ta emot en underrättelse från en jakträttshavare om att han eller hon har omhändertagit en hund som springer lös i ett område där det finns vilt, omhänderta hunden om jakträttshavaren inte vill ta hand om den samt därefter besluta om hunden ska säljas, skänkas bort eller avlivas (17–18 §§),
- besluta hur kostnaderna ska fördelas (20 §), samt
- besluta i frågor om tillstånd för jakträttshavare att avliva övergivna eller förvildade katter inom tätbebyggt område (21 §).

Rikspolisstyrelsen har genom RPSFS 2009:1 utfärdat föreskrifter och meddelat allmänna råd om tillämpningen av lagen.

Varför har Polismyndigheten getts tillsynsuppgifterna?

Jag anser att det finns goda skäl för att Polismyndigheten även i fortsättningen ska ha vissa grundläggande ordnings- och säkerhetsrelaterade uppgifter enligt tillsynslagen. Jag vill för helhetens skull framhålla, att oberoende av det formella ordnings- och säkerhetsansvar, som polisen har enligt tillsynslagen – att hindra att skador eller väsentliga olägenheter uppkommer – ska polisen enligt polislagen (2 §) ingripa när hundar biter människor eller skadar egendom. Detta är en polisiär kärnuppgift som ska utföras för att upprätthålla den allmänna ordningen och säkerheten. Vid sidan om detta syftar tillsynslagen till att specifikt säkerställa att hundar och katter hålls på ett sådant sätt av sina ägare eller innehavare att allmänheten skyddas mot skador eller väsentliga olägenheter. Det finns således i grunden en tydlig koppling till allmän ordning och säkerhet i tillsynslagen. Tillsynslagen innehåller dock även i stor utsträckning bestämmelser som huvudsakligen är av förvaltande och administrativt slag. De uppgifter som polisen ska utföra enligt dessa bestämmelser har enligt min bedömning en svag verksamhetsmässig koppling till de uppgifter som ska utföras inom polisens kärnområde. När utredningen nu ska ta ställning till om uppgifter av det slaget bör flyttas till någon annan myndighet måste de skäl som ligger till grund för dagens regler vägas mot andra, motstående, intressen. Vilken är då bakgrunden till att tillsynen över hundar och katter ligger hos polisen?

Bakgrunden till ansvarsfördelningen

Enligt tillsynslagen har Polismyndigheten en rad uppgifter med anknytning till hundar och katter. Så har det inte alltid varit. Enligt äldre rätt var frågan om hur s.k. okynnes hundar skulle hållas främst en sak mellan hundägaren och de vars djur som riskerade att skadas. Några särskilda bestämmelser om att polisen kunde omhänderta farliga hundar fanns inte. Länsstyrelsen kunde däremot meddela förelägganden om t.ex. att munkorg skulle användas. I städer och på mindre orter var hundägare också skyldiga att följa de lokala ordningsföreskrifter rörande hundar som meddelades av en särskild myndighet. I annat fall kunde myndigheten besluta att polisen skulle låta omhänderta och avliva hundarna.

Vid tillkomsten av lagen (1943:459) om tillsyn över hundar flyttades uppgiften att meddela förelägganden om bl.a. munkorg och koppeltvång från länsstyrelserna till, som det då hette, den lokala polischefen. Anledningen var att det inte ansågs praktiskt att länsstyrelserna beslutade i frågan. Länsstyrelserna hade inte heller använt möjligheten i någon större utsträckning. En lämpligare ordning ansågs i stället vara att polischefen på orten meddelade föreläggandena. En ny uppgift lades samtidigt på polischefen, nämligen att låta avliva farliga hundar. I propositionen angavs att detta behövdes bl.a. av säkerhetsskäl (prop. 1943:191 s. 18 f.).

Genom lagändringar på 1970- och 1980-talet utvidgades polismyndigheternas ansvar på området. Till en början, år 1974, fick polismyndigheterna uppgiften att ta emot anmälningar om någon hade dödat en hund som springer lös i områden där det finns s.k. hemdjur. Därefter, år 1987, lades uppgiften att omhänderta bitska hundar på polisen. Myndigheten fick också ansvaret för att ta emot underrättelser om att jakträttshavare hade tagit hand om en hund som springer lös i marker där det finns vilt samt att besluta om tillstånd för att avliva övergivna eller förvildade katter i tätbebyggt område. Alla de senare uppgifterna var dock inte nya. Sedan tidigare hade vissa av uppgifterna legat på polismyndigheterna, men då med stöd av jaktlagstiftningen. Utförarfrågan nämns inte särskilt i förarbetena (prop. 1974:81 och prop. 1986/87:58, jfr NJA II 1939 s. 60 f.).

Det krav på märkning och registrering av hundar som infördes i början av 2000-talet medförde ytterligare arbetsuppgifter för polisen, se den numera upphävda lagen (2000:537) om märkning och registrering av hundar. Polismyndigheterna skulle meddela förelägganden om märkning och registrering samt omhänderta hundar som inte var märkta eller hade någon registrerad ägare. I lagmotiven betonas den betydelse som lagen kunde få som hjälpmedel för polisen i arbetet med att förebygga och bekämpa brott, bl.a. eftersom polisen kunde omhänderta omärkta hundar utan att det behövde klarläggas att hunden faktiskt var bitsk (prop. 1999/2000:76 s. 10).

I samband med att lagen antogs hade Rikspolisstyrelsen invänt att omhändertagande av hundar – och därpå följande åtgärder – enbart på den grunden att de inte var märkta inte var polisiära uppgifter. Regeringen hänvisade dock till att omärkta hundar skulle omhändertas endast när det behövdes för att förebygga brott eller

det fanns andra polisiära skäl för ett ingripande. På så sätt kunde polisen tvinga fram en märkning som underlättade arbetet med att upprätthålla allmän ordning och säkerhet. Regeringen pekade också på att polisen omhändertog hundar även enligt annan lagstiftning. Det fanns inte heller någon annan myndighet som hade den upp-arbetade organisation som behövdes för att lagstiftningen skulle fungera i praktiken. Regeringen ansåg därför att uppgifterna skulle utföras av polisen (a. prop. s. 16 f.).

Den nuvarande ansvarsfördelningen

När den nya tillsynslagen trädde i kraft den 1 januari 2008 fördes polismyndigheternas uppgifter över till den nya lagen. Reglerna om omhändertagande arbetades om, bl.a. på så sätt att det numera saknar betydelse om hunden är märkt eller inte. Den nya tillsynslagen innebar också att polisen fick ansvaret för att omhänderta hundar som springer lösa i områden där det finns vilt om jakträtts-havaren inte vill ta hand om hunden. En helt ny uppgift – att besluta i frågor om hundförbud – lades också på polismyndigheterna. I förarbetena görs uttalanden som har betydelse för de frågor som jag ska ta ställning till.

Avgörande för att polisen ska besluta i frågor om hundförbud var att myndigheten också föreslogs få hand om liknande uppgifter, dvs. att meddela förelägganden om bl.a. munkorg och koppeltvång samt att besluta om hundar ska omhändertas. Polismyndigheterna antogs därför känna till om någon vid upprepade tillfällen har varit föremål för sådana åtgärder, vilket är en omständighet av särskild betydelse när myndigheten tar ställning till om någon ska förbjudas att ha hand om en hund. Dessutom har polisen tillgång till belastningsregistret samt antogs känna till om en gärningsman har använt hund som vapen vid brott, vilket också är relevant vid prövningen av frågor om hundförbud (prop. 2006/07:126 s. 40 f.).

I propositionen berördes också frågan, om efterföljande åtgärder som förvaring, transport och försäljning av omhändertagna hundar bör vara polisens ansvar. Rikspolisstyrelsen hade ifrågasatt om detta var polisiära uppgifter, och hävdade att länsstyrelserna var bättre lämpade för uppgifterna. Regeringen gjorde dock bedömningen att uppgifterna skulle ligga kvar hos polismyndigheterna. Till stöd för

bedömningen anfördes att polisen under lång tid haft ansvaret för att omhänderta hundar och därmed även för förvaring och uppställning av dessa och att förvaringen oftast sker på något hundstall som polismyndigheterna träffat avtal med. Enligt regeringens mening fanns det inte någon annan myndighet som hade den upparbetade organisation som behövs för att lagstiftningen ska kunna fungera i praktiken. Polisens kompetens om hundar och tillgång till hundförare, hundinstruktörer och besiktningsmän talade också för att uppgiften tills vidare skulle ligga hos polisen (a. prop. s. 35 f., jfr SOU 2003:46 s. 62 f.).

Utredningens syn på skälen för den nuvarande ansvarsfördelningen

Polisen har, som framgått, sedan länge haft ett ansvar för tillsyn över hundar. Myndighetsansvaret har med tiden blivit allt större, främst genom att nya förvaltningsuppgifter tillkommit eller genom att de materiella bestämmelserna fått ett vidare tillämpningsområde. Någon bedömning av hur dessa arbetsuppgifter sammantaget påverkar polisens förmåga att nå resultat i kärnverksamheten har av olika skäl inte aktualiserats i tidigare lagstiftningsärenden.

Den tidigare redogörelsen visar att flera av polisens uppgifter enligt tillsynslagen har lagts på polisen utan någon närmare motivering. Kännetecknande för dessa arbetsuppgifter är också att det inte närmare övervägts om någon annan myndighet hade kunnat vara ett alternativ. Så är fallet med uppgiften att meddela förelägganden om bl.a. munkorg och koppeltvång (8 §), uppgiften att ta emot anmälningar om att någon dödat en hund i områden där det finns lantbruksdjur (14 §), uppgiften att ta emot underrättelser om att någon tagit hand om en hund i områden där det finns vilt (17–18 §§) samt uppgiften att besluta om tillstånd att avliva övergivna eller förvildade katter (21 §). Det som jag kan utgå från här är att lagstiftaren utifrån lämplighetsöverväganden har gett polisen ansvaret för uppgifterna. När jag nu ska ta ställning till om dessa uppgifter – där det alltså inte finns några utvecklade skäl – kan flyttas från Polismyndigheten bör bedömningen grundas på andra förhållanden än innehållet i förarbetena. Prövningen får därmed utgå från de allmänna utgångspunkter som redovisats tidigare (se 3 kap.).

I andra fall framgår det däremot mera tydligt av förarbetena varför nya uppgifter har lagts på polismyndigheterna. Detta gäller uppgiften att meddela förelägganden om märkning och registrering av hundar (9 §), uppgiften att omhänderta hundar för att hindra att de orsakar skada eller olägenhet (11 §), uppgiften att besluta om en omhändertagen hund ska säljas, skänkas bort eller avlivas (12–13 §§) samt uppgiften att besluta om hundförbud (15 §). Ett led i bedömningen blir därmed att analysera om de skäl som lagts fram fortfarande har tillräcklig styrka. Eftersom regeringen och riksdagen nyligen har tagit ställning till utförarfrågan bör det inom ramen för denna utredning göras en kontextmässigt bredare och mera ingående analys än vad som var möjlig i det tidigare lagstiftningsärendet, för att jag nu ska kunna se om det finns skäl att göra en annan bedömning i frågan. En jämförelse bör göras med vilket ansvar Polismyndigheten har på likartade områden. Dessutom måste jag i samma syfte beakta de nya förhållanden som har tillkommit sedan lagstiftningen trädde i kraft. Vid denna bedömning är, som redan nämnts, de nya förutsättningar som gäller för polisens arbete av betydelse. Uppgifter om den praktiska hanteringen av ärendena är också viktiga i sammanhanget.

Det tidigare utredningsförslaget

Polisverksamhetsutredningen föreslog i delbetänkandet Mot ökad koncentration – förändring av polisens verksamhet (SOU 2001:87) att polismyndigheternas uppgifter enligt 1943 års tillsynslag och hundmärkningslagen skulle flyttas till kommunerna. Utredningen såg framför sig att kommunerna i sin tur kunde lägga ut uppgifterna på entreprenad till lokala kennelklubbar och liknande. Polisen skulle dock ha kvar en skyldighet att hjälpa kommunen med handräckning.

En majoritet av remissinstanserna avstyrkte förslaget. Remisskritiken byggde i huvudsak på att tillsynslagen inte är någon djurskyddslagstiftning utan en säkerhets- och skyddslagstiftning där medborgarnas säkerhet och deras egendom ska skyddas. Man ansåg det därför lämpligt att tillsynen sköttes av polisen. De farliga hundar som stod i centrum för debatten var kamphundar, som ofta innehas av personer som är kända hos polisen och sociala myndigheter. Med hänsyn till att det inte var klart hur djurskyddet skulle

vara organiserat menade flera remissinstanser att det skulle vara olämpligt att i särskild ordning gå vidare med förslaget. Flera efterfrågade också ett sammanhållet statligt ansvar när det gäller att omhänderta, sälja och avliva djur.

Utredningen gick inte vidare med förslaget. I slutbetänkandet Polisverksamhet i förändring (SOU 2002:117) gjordes bedömningen att arbetsuppgifterna hade en tydligare koppling till polisens kärnverksamhet än vad utredningen tidigare gett uttryck för. Utredningen gjorde därför bedömningen att uppgifterna skulle ligga kvar hos polismyndigheterna. Mot bakgrund av att en utredning då arbetade med frågor som rörde tillsyn av hundar fann Polisverksamhetsutredningen inte heller skäl att föreslå ändringar beträffande vissa andra uppgifter av förvaltande och administrativt slag i den då gällande tillsynslagen, t.ex. den fortsatta praktiska hanteringen av djuren efter ett omhändertagande.

Bör uppgifterna flyttas från Polismyndigheten?

De kriterier som utredningen tidigare lagt fast innebär att det ofta finns skäl att flytta över arbetsuppgifter med svag eller obefintlig koppling till polisens kärnuppgifter till någon annan huvudman (se 3 kap.). En avvägning måste dock göras mot de argument som talar för att Polismyndigheten ska ha kvar uppgifterna. Hur bedömningen faller ut beror bl.a. på hur de aktuella arbetsuppgifterna påverkar polisverksamheten, vilka arbetsmoment som ingår i praktiken och om dessa kräver den kompetens och de särskilda befogenheter som en polisman har. En central omständighet är också om någon annan huvudman kan utföra arbetet lika bra eller bättre än Polismyndigheten utan att kostnaderna ökar. Så långt skiljer sig utgångspunkterna inte från de som lagts till grund för mina förslag och bedömningar i djurskyddsdelens (4 kap.). Det ställs dock i denna del av utredningen krav på att särskilt beakta de tydliga ordnings- och säkerhetsaspekter som gör sig gällande i lagregleringen. Mot denna bakgrund anser jag att det behöver göras en mera ingående analys av hur tillsynslagen är uppbyggd och hur den rättssystematiskt förhåller sig till djurskyddslagen. För överskådlighetens skull bör en jämförelse först göras med vilka uppgifter Polismyndig-

heten har på likartade områden och förhållandena i andra nordiska länder.

Vilken roll har polisen i andra nordiska länder?

Uppgiftsfördelningen mellan polisen och andra myndigheter i *Finland* bygger på att bl.a. ordnings- och djurskyddslagstiftningen används för att komma tillrätta med problemet med farliga hundar. Polisstyrelsen i Finland har hänvisat till att det är polisens uppgift att upprätthålla ordning och säkerhet och därmed hör det också till polisens uppgifter att se till att farliga hundar inte går till angrepp mot utomstående. Enligt ordningslagen ska exempelvis hundar hållas kopplade bl.a. i tätbebyggda områden. Polisen kontrollerar att ordningslagstiftningen följs, men får inte utfärda förelägganden om munkorg eller liknande. Polisen i Finland får också ta fast eller avliva djur som orsakar fara för människors liv eller hälsa, skadar egendom eller allvarligt äventyrar trafiken. Det är oftast polisen som transporterar de omhändertagna hundarna till förvaringsställen. Dessa drivs, som nämnts, av kommunerna. Polisstyrelsen har också hänvisat till att polisen i egenskap av djurskyddsmyndighet kan ingripa mot farliga hundar. Polisen tar vid behov hjälp av andra aktörer, som t.ex. kontrollveterinärer eller regionförvaltningsverket eller olika föreningar, för att utföra sina uppgifter på området. Det har enligt uppgift från Polisstyrelsen inte gjorts någon särskild utvärdering av den nuvarande uppgiftsfördelningen i Finland. Arbetsfördelningen kommer dock att tas upp i arbetet med att ta fram en ny djurskyddslag. Till utredningen har företrädare för Polisstyrelsen framfört att polisens kunskaper och erfarenhet oftast bara räcker till de brådskande situationerna. Man ser det som särskilt problematiskt att det är polisen och inte kommunerna som ska transportera djur som omhändertas. Eftersom polisen inte har några särskilda fordon för sådana transporter måste de polisfordon som använts för djurtransporter av hälsoskäl rengöras efter varje transport.

Uppgiftsfördelningen i *Danmark* påminner om den som i dag gäller i Sverige. Polisen är den myndighet som beslutar om åtgärder och ingripanden enligt den lagstiftning som motsvarar den svenska tillsynslagen. De flesta praktiska uppgifter delegeras dock till

externa entreprenörer. Mentaltestning och avlivning utförs t.ex. av särskilt förordnande veterinärer. Enligt uppgift från Rigspolitiet i Danmark har uppgiftsfördelningen inte utvärderats. Till utredningen har man dock framfört att uppgifterna ligger rätt hos polisen. Detta stödjer man bl.a. på att polisen har den straffrättsliga kompetensen och bedriver förundersökningar om misstänkta brott mot djurskyddslagen. Också i Norge är polisen beslutsmyndighet i frågor som i huvudsak motsvarar de som regleras i tillsynslagen.

Vilka uppgifter har Polismyndigheten på jämförbara områden?

Som framgått av det föregående är det en polisiär kärnuppgift att skydda och hjälpa människor som blir attackerade av eller är hotade av aggressiva hundar. Att polisen ska avvärja sådana faror följer av 2 § polislagen. Bestämmelserna i tillsynslagen varken utvidgar eller begränsar polisens skyldighet att hjälpa allmänheten i sådana situationer. En enskild person som exempelvis känner sig hotad av en kamphund som springer lös i ett bostadsområde kan alltså alltid i första hand kontakta polisen för skydd och hjälp. Detta gäller oavsett hur uppgifterna i tillsynslagen fördelas mellan Polismyndigheten och andra myndigheter. Polismyndighetens grundläggande ansvar för att upprätthålla allmän ordning och säkerhet ligger fast, oavsett om de situationer som stör ordningen eller hotar enskilda personers säkerhet beror på aggressiva hundar eller inte.

Tillsyn över hundar har en tydlig koppling till allmän ordning och säkerhet. Det handlar nämligen i grunden om att hundar kan skada, skrämja eller störa. Men det finns också flera andra områden som har lika tydliga inslag av ordnings- och säkerhetstänkande. En jämförelse bör därför göras med hur uppgifterna har fördelats mellan polisen och andra myndigheter på dessa områden. En sådan jämförelse kan, även om det finns svårigheter att jämföra fullt ut, trots allt ge en bild av hur Polismyndighetens uppgifter har avgränsats gentemot andra myndigheters uppgifter på likartade områden. Enligt min uppfattning är det relevant att jämföra Polismyndighetens ansvar enligt tillsynslagen med det ansvar som myndigheten har på följande områden.

- **Farligt vilt:** Om en björn eller något annat vilt djur tar sig in i bebyggelse och orsakar skador eller är farliga för människor, ska polisen avvärja den akuta faran och förhindra skador. Polisen kan exempelvis försöka skrämman bort eller låta avliva djuret om det inte finns någon annan tillfredsställande lösning, se 9 § jaktlagen (1987:259). Förvaltningsbeslut som inte är akuta meddelas dock av en annan myndighet. Om djuret exempelvis återkommande rör sig i eller nära bebyggelse kan ett beslut om skydds jakt på björnen bli aktuellt med hänsyn till allmän hälsa och säkerhet eller för att förhindra allvarlig skada på egendom, se 23 b § jaktförordningen (1987:905). Beslut om skydds jakt meddelas, efter delegation från Naturvårdsverket, av länsstyrelsen, se 24 a § jaktförordningen och Naturvårdsverkets beslut 2014-06-02 i ärende nr NV-03681-14.
- **Ordning och säkerhet i trafiken:** Om enskilda personer känner sig otrygga eller störs av någon som kör trafikfarligt och hänsynslöst i ett bostadsområde kan de vända sig till polisen. Polisen ska ingripa i den akuta situationen, exempelvis genom att hindra fortsatt färd, om den medför påtaglig fara för trafiksäkerheten eller någon annan väsentlig olägenhet, se 14 kap. 15 § trafikförordningen (1998:1276). Polisen får under vissa förutsättningar också omhänderta körkortet på plats. Efterföljande frågor om körkortet ska återkallas eller lämnas tillbaka prövas dock av Transportstyrelsen, se 7 kap. 5 § körkortslagen (1998:488).
- **Ordning och säkerhet vid alkoholserving:** Om de boende i ett område störs, får egendom skadad eller känner sig hotade av att det regelbundet är stökigt och bråkigt utanför en restaurang ska polisen gripa in och lugna ned situationen. Polisen ska också underrätta kommunen, om förhållandena utanför restaurangen har betydelse för kommunens tillsyn över att bestämmelserna som gäller för serving av alkoholdrycker följs (9 kap. 8 § alkohollagen). Förvaltningsbeslut som inte är akuta meddelas dock av kommunen. Om ordningsproblemen exempelvis beror på att restaurangen serverar alkohol även till dem som är underåriga eller märkbart berusade kan kommunen meddela en varning eller, om detta inte hjälper, återkalla servingstillståndet (9 kap. 18 § alkohollagen).

En gemensam nämnare för dessa uppgifter är att Polismyndigheten har ansvaret för att gripa in i den akuta situationen, skydda och hjälpa enskilda personer och återställa ordningen. Polisen ska i vissa fall också underrätta andra myndigheter om det man har fått kännedom om vid sådana ingripanden. Efterföljande förvaltningsbeslut meddelas dock av andra myndigheter.

Hur förhåller sig tillsynslagen till djurskyddslagen?

Vi föreslår att de flesta av polisens arbetsuppgifter enligt djurskyddslagen ska flyttas över till länsstyrelsen. Liknande arbetsuppgifter finns även i tillsynslagen. Att ta hand om en hund innefattar t.ex. väsentligen samma arbetsuppgifter, oavsett om ingripandet sker med stöd av tillsynslagen eller djurskyddslagen. Hundar står också för en stor del av de djur som omhändertas enligt djurskyddslagen. Det ligger därför nära till hands att föreslå att länsstyrelsen bör ta över någon eller några av polisens uppgifter enligt tillsynslagen. Frågan är dock enligt min bedömning mer komplicerad än så. En viktig skillnad gentemot djurskyddslagen är nämligen att uppgiftsfördelningen i tillsynslagen i högre grad vilar på tydliga ställningstaganden från lagstiftaren. Som redan nämnts har regeringen och riksdagen så sent som år 2007 uttalat sig i frågan och då tagit ställning till att polisen ska ha kvar vissa uppgifter enligt tillsynslagen (prop. 2006/07:126, bet. 2007/08:MJU5, rskr. 2007/08:36). Det krävs därför i detta sammanhang en mer ingående analys än i det föregående lagstiftningsärendet.

Både tillsynslagen och djurskyddslagen innehåller bestämmelser om hur hundar ska skötas och vilken tillsyn som ägaren eller innehavaren ska ha över dem. En annan gemensam nämnare är att båda lagarna reglerar vilka åtgärder och ingripanden som kan komma i fråga vid överträdelser. På två centrala punkter skiljer sig dock lagarna från varandra.

För det första har inte någon myndighet getts ansvaret att utöva ordinär och i förväg planerad tillsyn över hur hundar i allmänhet tas om hand av sina ägare för att hindra att de orsakar skada eller avsevärd olägenhet i sin omgivning. Trots namnet på lagen kan jag konstatera att den i allt väsentligt har karaktären av en ingripande- och skyddslagstiftning för att man i enskilda fall ska komma till

rätta med ordnings- och säkerhetsstörningar som hundar kan föra med sig. Den form av tillsyn som polisen i praktiken kan utöva med stöd av tillsynslagen är således i allt väsentligt händelse- och anmälningsstyrd. Det innebär att polisen i de allra flesta fall gör ingripanden eller påbörjar en ärendehandläggning enligt tillsynslagen på grundval av uppgifter som framkommer i brottsanmälningar, i annan rapportering från polisingripanden eller i anmälningar från enskilda personer och myndigheter.

Det kan också i vissa beslutssituationer vara motiverat att ta hänsyn till det som framkommer i tidigare beslut mot samma hundägare som återigen är aktuell för ett ingripande eller beslut. I det sammanhanget ska särskilt framhållas att många av de ingripanden som länsstyrelserna gör på djurskyddsområdet också initieras av anmälningar från polisen, andra myndigheter, organisationer och enskilda personer. Länsstyrelsernas beslut enligt djurskyddslagen avser oftast endast ett eller några enstaka djur, och det är då oftast fråga om misskötta hundar eller katter. I det beskrivna avseendet är således länsstyrelsernas praktiska förutsättningar för att utöva tillsyn enligt djurskyddslagen slående lika Polismyndighetens förutsättningar att göra ingripanden och handlägga ärenden enligt tillsynslagen. Jag har svårt att se hur man skulle kunna ha andra praktiska förutsättningar för myndighetsåtgärder avseende hundar och katter på bägge dessa lagområden. En länsstyrelses ansvar enligt djurskyddslagen innebär dock att myndigheten formellt sett ska utöva offentlig kontroll på djurskyddsområdet, bl.a. genom inspektioner på plats om det är befogat. Som nyss nämnts har Polismyndigheten inte ett sådant ordinärt tillsynsansvar enligt tillsynslagen. Om Polismyndigheten hade getts ett sådant ordinärt tillsynsansvar hade det också varit befogat att ställa sig frågan vilka rättsliga befogenheter som hade behövts för att effektivt kunna utöva den typen av tillsyn i vissa situationer, exempelvis för att komma till rätta med en skällande hund i en lägenhet men där ägaren inte vill kännas vid problemet och inte öppnar för någon. Det saknas nämligen bestämmelser i tillsynslagen som ger Polismyndigheten rätt att få upplysningar, ta del av handlingar och få tillträde till områden, byggnader och lokaler där hundar hålls (jfr 27 § djurskyddslagen). I det tidigare exemplet med den skällande hunden har en polisman därför inte rätt att få tillträde till lägenheten för att exempelvis följa upp klagomål från grannar, avgöra

omfattningen av problemet, få underlag för att fatta beslut om föreskrifter enligt 8 § tillsynslagen eller liknande. Om en polisman däremot ska verkställa ett beslut om ett omhändertagande av en hund med stöd av tillsynslagen får han eller hon med stöd av de allmänna bestämmelserna i polislagen bereda sig tillträde till en bostad som disponeras av hundägaren för att söka efter hunden (20 § första stycket). Enligt vedertagen juridisk terminologi inbegriper uttrycket föremål i paragrafen även djur (Berggren–Munck, Polislagen, 2013, s. 159). Det kan enligt min mening diskuteras om Polismyndighetens rättsliga befogenheter är tillräckliga för att fullt ut förverkliga de syften som ligger till grund för tillsynslagen. Det ligger dock inte inom ramen för vårt uppdrag att närmare ta ställning till om det finns skäl att utvidga Polismyndighetens eller andra myndigheters befogenheter enligt tillsynslagen.

För det andra skiljer sig de intressen som lagstiftningen ska skydda från varandra. Medan tillsynslagen syftar till att skydda omgivningen från skador och avsevärda olägenheter bygger djurskyddslagen på tanken att skydda djuren från onödigt lidande. I praktiken är skillnaden dock inte lika tydlig och tillämpningsområdena överlappar delvis varandra. Ett exempel på detta är hundar som utvecklar en aggressivitet på grund av att de försummas av sina ägare och därför inte heller får sina behov tillgodosedda. Det är dock inte en del av mitt uppdrag att bedöma om det allmänt sett kan finnas gränsdragningsproblem mellan vad som regleras i tillsynslagen och vad som regleras i djurskyddslagen. Jag kan dock konstatera att skillnaden mellan att skydda djuret och att skydda omgivningen från djuret inte alltid är så tydlig. Det beror på att risken för att ett djur orsakar problem för sin omgivning kan antas öka om djuret är vanskött eller försummas (prop. 2006/07:126 s. 23). Dagens författningsreglering utgår också från att åtgärder enligt tillsynslagen kan ha betydelse ur djurskyddssynpunkt. I förarbetena till tillsynslagen sägs exempelvis att dålig tillsyn över djur och ohörsamhet för omgivningens och samhällets krav på tillsynen erfarenhetsmässigt ofta kan kopplas till brister i djurskyddet. Förslaget till ny tillsynslag bedömdes inte bara minska omfattningen av problem med hundar som orsakar skador och avsevärda olägenheter för omgivningen utan också få positiva effekter för djurskyddet (a. prop. s. 59). Ett annat exempel på kopplingen mellan djurskyddshänsynen och hänsynen till omgivningen är att

polisen ska underrätta länsstyrelsen om vissa beslut enligt tillsynslagen, om detta är motiverat av djurskyddsskäl, se 9 § förordningen (2007:1240) om tillsyn över hundar. Den gränsdragning som finns mellan beslut som inriktas på djuret (dvs. enligt djurskyddslagen) och beslut som inriktas på djurägaren (dvs. enligt tillsynslagen) är enligt min uppfattning svår att upprätthålla i praktiken.

De skäl som kan anföras för att dra en skarp gräns mellan dessa båda skyddsintressen är enligt min mening inte helt övertygande. Jag anser därför att gränsdragningen i sig inte bör vara avgörande för hur uppgifter fördelas mellan myndigheter på detta område. I praktiken kan det ju handla om samma hundar och samma hundägare. Att gällande rätt trots allt bygger på denna indelning ser jag mer som en konsekvens av hur lagstiftningen historiskt har varit utformad än som ett aktivt ställningstagande från lagstiftaren. *Sammanfattningsvis* är det min uppfattning att den rättssystematiska skillnad som kan finnas i sig inte är ett skäl för att Polismyndigheten ska ha kvar sina arbetsuppgifter. Den frågan bör i stället avgöras med utgångspunkt från de kriterier som redovisats tidigare (se 3 kap.).

Påverkar tillsynsärendena Polismyndighetens förmåga att utföra sina kärnuppgifter?

Antalet ärenden enligt tillsynslagen är färre än antalet ärenden enligt djurskyddslagen. År 2013 rörde det sig om sammanlagt ca 1 300 ärenden, varav merparten gällde förelägganden och förbud i frågor om koppeltvång och munkorg m.m. (8 §). Samma år hantlade polismyndigheterna något hundratal ärenden om märkning och registrering av hundar (9 §) och ungefär lika många omhändertaganden av hundar (11 §). Tillsynsärendena är alltså en liten ärendegrupp i sammanhanget.

När betydelsen av hund- och kattärendena ska värderas kan man enligt min mening dock inte endast utgå från ärendemängden. Som jag tidigare har konstaterat påverkar det samlade ansvaret på djurområdet Polismyndighetens kärnverksamhet negativt i viss utsträckning. Den enkätundersökning som utredningen har låtit göra ger stöd för att djurärendena i stort påverkar polisens förmåga att möta de krav som ställs på bättre resultat i kärnverksamheten. En majoritet (52 procent) av de dåvarande länspolismyndigheterna har

exempelvis uppgett att polisens samlade uppgifter på djurområdet lett till att uppgifterna att bekämpa brott och att upprätthålla allmän ordning och säkerhet fått stå tillbaka eller inte kunnat prioriteras fullt ut. Lika många av polismyndigheterna har svarat att polisens samlade uppgifter på djurområdet gör verksamheten svårare att leda och planera på ett effektivt sätt. Den utvärdering som Brottsförebyggande rådet (Brå) gjort av de senaste årens satsningar på polisen och som redovisats tidigare talar också för att djuruppgifterna har viss påverkan på polisens förmåga att klara upp brott, även om Brå inte kunnat bedöma hur stor den effekten är. Av dessa uppgifter har jag tidigare dragit slutsatsen att en reform som begränsar polisens ansvar på djurskyddsområdet bör kunna ge vissa positiva effekter på polisens förmåga att möta de krav som ställs på bättre resultat i kärnverksamheten (se 4 kap.).

Det är svårt att dra några säkra slutsatser om hur just uppgifterna enligt tillsynslagen påverkar Polismyndighetens förmåga att utföra sina kärnuppgifter. Enkäten belyser nämligen inte frågan hur tillsynsuppgifterna, allt annat lika, påverkar kärnverksamheten eller förutsättningarna att leda och planera polisverksamheten på ett effektivt sätt. Att närmare gradera de effekter som en av flera hundra ärendegrupper har på en organisation av Polismyndighetens storlek är knappast heller möjligt att göra. Jag kan dock konstatera att omhändertaganden och andra åtgärder enligt tillsynslagen bara avser enstaka djur, inte större besättningar. Dessutom är ärendevolymen liten. Omfattningen och karaktären av ärendena ger därför inte stöd för att tillsynsärendena i sig skulle ha någon större påverkan på polisverksamheten. Flera uppgifter som, sedda för sig, har mindre betydelse kan dock tillsammans ha märkbar påverkan på polisens kärnverksamhet. Det som faktiskt har varit möjligt att utreda med tillräcklig grad av säkerhet är hur polisens samlade uppgifter på djurområdet påverkar förmågan att bekämpa brott och upprätthålla allmän ordning och säkerhet. Underlaget i den delen ger enligt min mening stöd för att även mindre ärendegrupper har betydelse i sammanhanget. Det gäller särskilt eftersom vissa arbetsmoment – bl.a. att fånga in eller ta kontroll över en aggressiv hund, transportera bort hunden, ta kontakt med och ordna plats på hundpensionat – kan behöva utföras av polismän i yttre tjänst. Vissa arbetsuppgifter enligt tillsynslagen förekommer enligt min bedömning så sällan i polisverksamheten att arbetet av den anledningen

bör ta längre tid att utföra, kräva utbildningsinsatser eller särskild handledning.

Jag gör därför bedömningen att dessa ärenden sammantaget med andra djurärenden försämrar Polismyndighetens förmåga att nå resultat i kärnverksamheten.

Vilket ansvar bör Polismyndigheten ha för tillsyn över hundar och katter?

Det är lämpligt att den grundläggande ansvarsfördelningen bygger på samma principer som på andra områden som rör ordning och säkerhet. Ledning bör också hämtas från hur uppgifterna fördelas på djurskyddsområdet, eftersom den praktiska hanteringen enligt de båda lagarna har stora likheter med varandra. Kännetecknande för Polismyndighetens uppgifter bör därför vara att de antingen ska kräva en polisman:s särskilda yrkesutbildning och befogenheter eller att det ur ett brett förvaltningsperspektiv är mest effektivt och ändamålsenligt att uppgiften utförs av polisen.

Jag anser att polisen ska göra akuta ingripanden på plats och på så sätt avvärja farliga situationer där aggressiva och farliga hundar är inblandade. Sådana situationer kräver ofta den yrkesutbildning och de befogenheter att använda våld och tvång som en polisman har. Att polisen ska hantera de akuta och farliga situationerna följer dock, som redan nämnts, av polislagen. Oavsett hur uppgifterna i tillsynslagen fördelas mellan polisen och andra myndigheter har polisen det grundläggande ansvaret för att ordningen upprätthålls och att enskilda personer får hjälp i farliga och hotfulla situationer.

Jag anser däremot inte att det bör vara polisens sak att transportera, förvara och hitta ett nytt hem åt de hundar som omhändertas. När hunden väl är under kontroll och faran är över bör ansvaret för djurskötseln så snart som möjligt gå över till någon annan myndighet. Uppgiften att meddela förvaltningsbeslut i situationer som inte är akuta bör också flyttas till någon annan myndighet. Det handlar här exempelvis om att skicka förelägganden, göra registerslagningar, avvakta svar på kommunikationer och därefter meddela beslut i olika slags förvaltningsärenden. Fördelningen av uppgifter skulle därmed nära ansluta sig till den som gäller på jämförbara områden. De skäl som motiverar ett avsteg från vad som gäller på liknande områden har enligt min uppfattning

inte sådan tyngd att polisens ansvar för att handlägga efterföljande förvaltningsärenden ska sträcka sig längre på hund- och kattområdet än vad det gör vid andra ordningsstörningar. Jag ser också fördelar med att uppgiftsfördelningen i tillsynslagen i stort överensstämmer med den som föreslås gälla på djurskyddsområdet. Jag anser med andra ord att polisen inte ska behöva vara djurhållare, djurförsäljare, djurtransportör eller handlägga alla de förvaltningsärenden som har sin grund i ett ingripande mot en hund på plats. Om den myndighet som tar över uppgifterna behöver hjälp (handräckning) av polisen i situationer som kräver att man använder våld eller tvång för att kunna verkställa ett beslut, ska polisen lämna den hjälp som behövs. På så sätt går det att säkerställa att myndighetsåtgärderna kan genomföras, även av en annan myndighet än Polismyndigheten.

Jag anser, slutligen, att ansvarsfördelningen bör bygga på att polisen ska underrätta den andra myndigheten om detta krävs för att den andra myndigheten ska kunna fullgöra sina uppgifter. I det tidigare exemplet kan detta innebära att de polismän som gjort ingripandet och tagit kontroll över hunden gör bedömningen att det kan bli aktuellt med ett föreläggande om koppeltvång och därför upprättar en promemoria till den andra myndigheten med en redogörelse för omständigheterna på plats. Polisens ansvar bör enligt min uppfattning i princip inte sträcka sig längre än så. Varje arbetsuppgift måste dock bedömas för sig.

I fortsättningen ska Polismyndigheten omhänderta hundar främst i akuta situationer

Som framgått av det föregående är syftet med tillsynslagen att skydda omgivningen. I praktiken handlar det främst om aggressiva hundar som biter, skrämmer och stör. Att ingripa mot sådana hundar är, som nämnts, en del av polisens uppgift enligt polislagen att upprätthålla allmän ordning och säkerhet. I grunden handlar det om att enskilda personer ska kunna känna sig trygga. Som redan konstaterats har polisen ansvaret för att gripa in i akuta situationer där någon skadas eller skräms av farliga hundar oavsett vad som föreskrivs i tillsynslagen. Vilka uppgifter i tillsynslagen bör då ligga kvar hos polisen?

Ärenden om att omhänderta bitska hundar inleds många gånger genom att en polispatrull är i en situation där frågan om ett omhändertagande blivit aktuell. I dessa situationer är det effektivt och ändamålsenligt att Polismyndigheten prövar frågan, om hunden ska omhändertas. Ibland är hunden fortfarande aggressiv och situationen har inte lugnat ner sig när man ska ta ställning till frågan. Hundar kan dessutom behöva tas om hand under kvällar och helger då andra myndigheter inte har någon jourberedskap. Polismyndigheten bör därför även i fortsättningen kunna besluta att hundar som orsakar skada eller avsevärd olägenhet ska omhändertas (11 §). Detta bör främst ske i akuta situationer där polismän är på plats och starka ordnings-, säkerhets- eller jourskäl talar för att hunden omhändertas omedelbart. Jag återkommer snart till frågan, om någon annan myndighet bör pröva frågor som lika väl kan hanteras i efterhand eller i situationer som inte är akuta.

Länsstyrelsen ska ha huvudansvaret för att omhänderta hundar

Frågan om en aggressiv hund bör omhändertas uppkommer inte bara i situationer där polismän är på plats och kan verkställa beslutet omedelbart. Frågan uppkommer lika ofta i situationer som inte är akuta eller då polismän inte är på plats. Nästa fråga att ta ställning till är om polisen eller någon annan myndighet bör pröva omhändertagandefrågan i dessa fall.

Jag kan konstatera att det i dessa fall inte är fråga om akuta situationer där polismän är på plats och kan vidta åtgärder omedelbart. I stället handlar det om att en handläggare i efterhand ska göra en bedömning av omständigheterna i ärendet och på grundval av det avgöra om det finns skäl att t.ex. fatta beslut om att omhänderta en hund. När nu polisens uppgifter enligt min mening ska inriktas på de akuta situationerna talar detta i tydlig riktning mot att en annan myndighet bör ges huvudansvaret för att omhänderta hundar enligt 11 §. Av skäl som jag snart utvecklar föreslår jag att uppgiften att meddela förelägganden och förbud enligt 8 § bör flyttas från Polismyndigheten till länsstyrelsen. Jag föreslår också att uppgiften att pröva frågor om hundförbud enligt 15 § flyttas till länsstyrelsen. Med hänsyn till de uppgifter som länsstyrelsen föreslås få bör länsstyrelsen också ha ett huvudansvar för att besluta om

omhändertagande av hundar. I linje med detta föreslår jag att Polismyndighetens beslut om omhändertagande ska anmälas till länsstyrelsen, som ska pröva om det ska fortsätta att gälla. Som redovisats finns det en motsvarande reglering i djurskyddslagen (se 4 kap.).

Både länsstyrelsen och Polismyndigheten ska alltså kunna omhänderta hundar. Som nyss framgått är tanken dock inte att de ska göra det i samma situationer. En jämförelse kan här göras med beslut att omhänderta vanvårdade djur enligt 31 och 32 §§ djurskyddslagen. Både Polismyndigheten och länsstyrelsen får besluta att omhänderta djur av djurskyddsskäl, men i praktiken gör Polismyndigheten detta främst i mer akuta situationer eller om frågan blir aktuell under jourtid. Om Polismyndigheten inte beslutar om ett omhändertagande underrättar man länsstyrelsen, som får överväga om djuren bör omhändertas. Om Polismyndigheten fattar ett beslut om omhändertagande ska detta anmälas till länsstyrelsen, som tar ställning till om beslutet ska fortsätta att gälla.

Bör Polismyndigheten verkställa beslut att omhänderta hundar?

Bör då Polismyndigheten eller någon annan myndighet verkställa beslut att omhänderta hundar? Jag kan konstatera att uppgiften att transportera och förvara djur inte har något nämnvärt samband med polisens kärnverksamhet, förutom när polisen i akuta situationer behöver fatta ett beslut om att omhänderta en aggressiv hund. Polisen bör i övriga fall inte ansvara för att transportera och förvara hundar som en följd av regleringen i tillsynslagen. Det bör i stället en annan myndighet göra. Detta innebär att länsstyrelsen ska verkställa de omhändertagandebeslut man själv har meddelat. Men vad bör då gälla för de beslut som Polismyndigheten har meddelat? I likhet med vad jag föreslår ska gälla på djurskyddsområdet bör polisen av kostnadsskäl svara för den initiala verkställigheten under t.ex. kvällar och helger, men så snart som möjligt kunna lämna över ansvaret för djuren till en annan myndighet. Den ansvarsfördelningen framstår som lämplig även när det gäller hundar som omhändertas med stöd av tillsynslagen. Intresset av en klar, enkel och lättillämpad ordning motiverar att samma regler gäller för alla djur som polisen omhändertar, oavsett om detta sker med stöd av

tillsynslagen eller djurskyddslagen. Detta gäller särskilt mot bakgrund av att de båda lagarnas tillämpningsområden delvis överlappar varandra och i vissa fall avser samma hundar och hundägare. Precis som i dag bör stora delar av det praktiska verkställighetsarbetet kunna utföras av externa uppdragstagare, vare sig detta sker med stöd av ramavtal eller med stöd av avtal som ingås i varje enskilt fall. *Sammantaget* anser jag därför att Polismyndigheten i ett första skede ska verkställa beslut att omhänderta hundar med stöd av 11 § tillsynslagen. Efter förebild av 32 § djurskyddslagen ska Polismyndigheten skyndsamt anmäla beslutet till en annan myndighet, som sedan skyndsamt ska pröva om beslutet ska fortsätta att gälla. Om beslutet fastställs ska den andra myndigheten skyndsamt ta över verkställigheten från Polismyndigheten. Detta innebär att samma skyndsamhetskrav föreslås gälla som vid omhändertaganden enligt djurskyddslagen. I det föregående kapitlet har vi motiverat varför det ska finnas ett krav på skyndsamhet och hur detta lagtekniskt bör formuleras. Likheter är så stora att motsvarande regler bör tas in även i tillsynslagen.

Vad bör då gälla om hundägaren inte vill medverka till att ett beslut om omhändertagande kan verkställas? I normalfallet bör länsstyrelsen inte gå längre i sina verkställighetsförsök än att man på plats tar kontakt med hundägaren och uppmanar honom eller henne att lämna ifrån sig hunden. Om detta inte lyckas kan det finnas ett behov av hjälp (handräckning) av Polismyndigheten. Ett annat exempel är att när länsstyrelsetjänstemän ska verkställa ett beslut om omhändertagande av en hund så vägrar ägaren att öppna för dem. En bestämmelse bör därför införas i tillsynslagen, som innebär att Polismyndigheten ska lämna den hjälp (handräckning) som behövs för att länsstyrelsen ska kunna verkställa beslut enligt lagen. En sådan bestämmelse ger en polisman rätt, om det är nödvändigt, att med tvång bereda sig tillträde till lägenheten där hunden finns för att verkställa beslutet att omhänderta hunden (20 § första stycket polislagen). Handräckningsbestämmelsen bör i övrigt utformas på samma sätt som motsvarande regler i djurskyddslagen, se kapitel 4.

Andra uppgifter som bör ligga kvar hos Polismyndigheten

En annan uppgift som i nuläget bör ligga kvar hos Polismyndigheten är att ta emot anmälningar om att någon har dödat en hund som anträffats lös i ett område där det finns lantbruksdjur. Ärendena förekommer ytterst sällan, och i stora delar av landet har bestämmelsen inte använts överhuvudtaget. En fråga som då uppkommer är om det är motiverat att använda lagstiftning i sådana situationer eller om lagregeln i vart fall bör formuleras om för att bättre uppfylla sitt syfte. Att lägga fram sådana förslag ingår dock inte i vårt uppdrag.

Det fåtal anmälningar som förekommit har inte inneburit någon belastning för polisen och därför inte heller påverkat polisens kärnverksamhet. Arbetsuppgiften framstår visserligen som ett udda inslag i polisens verksamhet, men att inom ramen för utredningen flytta uppgiften till en annan myndighet vore dock meningslöst. Anmälningarna är inte arbetskrävande, eftersom de bara leder till att polisen försöker identifiera och underrätta hundägaren. Mot den bakgrunden bör uppgiften att ta emot anmälningar om att någon har dödat en hund som anträffats lös i ett område där det finns lantbruksdjur (14 §) ligga kvar hos polisen.

Ett åttiotal ärenden om tillstånd för att avliva övergivna eller förvildade katter inom tätbebyggt område (21 §) förekommer varje år. Ofta görs ansökan av kommunjägaren. Det rör sig om enkla förvaltningsärenden som kan avgöras utan skriftväxling. Arbetsuppgiften har dock en tydlig koppling till vapen- och ordningsfrågor genom att de handlar om vem som får avlossa skjutvapen inom tätbebyggt område. Uppgiften bör därför ligga kvar hos Polismyndigheten.

Polismyndigheten ska inte handlägga ärenden om munkorg och koppeltvång

Jag går nu över till de ytterligare arbetsuppgifter som bör flyttas över till någon annan huvudman. Främst handlar det om olika i huvudsak administrativa och praktiska uppgifter, som exempelvis att handlägga förvaltningsärenden och att transportera, förvara och sälja omhändertagna hundar.

Polismyndigheten hanterar i dag ärenden om förelägganden och förbud vid bristande tillsyn eller skötsel av hundar. Vanligtvis handlar det om föreskrifter om munkorg, koppelvång eller att hunden inte får rastas tillsammans med andra hundar. Det finns flera skäl som talar för att uppgiften inte bör ligga hos polisen. Bland dessa vill jag särskilt framhålla att det i praktiken handlar om att handlägga förvaltningsärenden, som dessutom har en svag koppling till polisens kärnområde. Tydligast blir detta om man granskar vilka arbetsmoment som egentligen ingår. Handläggaren upprättar ett föreläggande med en redogörelse för omständigheterna i ärendet. Redogörelsen kan exempelvis grunda sig på en rapport från polismän i yttre tjänst eller uppgifter från den vars hund blivit angripen. Ägaren eller innehavaren får sedan tillfälle att yttra sig. En slagning görs i också i Jordbruksverkets hundregister. Belastnings- och misstankeregistren används däremot inte. Efter det att svarstiden har gått ut kan beslut fattas i ärendet. Varken arbetsuppgifternas karaktär eller ärendenas koppling till polisens kärnuppgifter ger tillräckliga skäl att låta handläggningen ligga kvar hos Polismyndigheten. Min slutsats blir därför att Polismyndigheten inte längre bör handlägga ärenden om förelägganden och förbud vid bristande tillsyn eller skötsel av hundar (8 §).

Polismyndigheten ska inte utfärda förelägganden om att märka och registrera hundar

De skäl som nyss har angetts för att flytta vissa förvaltningsuppgifter från polisen har samma styrka även när det gäller andra förvaltningsärenden med anknytning till hundar och katter. En sådan ärendegrupp är att utfärda förelägganden om att låta märka och registrera hundar.

Ärenden om märkning och registrering inleds typiskt sett genom att det framkommer att en hund inte är märkt eller registrerad. Detta kan exempelvis framkomma i samband med ett polis-ingripande. Handläggaren kontrollerar uppgifterna genom en slagning i Jordbruksverkets hundregister. Hundägaren föreläggs därefter att låta märka eller registrera hunden. Efter viss tid följer handläggaren upp att hunden har blivit märkt eller registrerad. Det måste visserligen beaktas att den här typen av förelägganden tar sikte på ett problem med tydlig koppling till allmän ordning och

säkerhet, nämligen aggressiva hundar som skrämmer och stör. Sambandet mellan själva märkningen eller registreringen och ordningsstörningen är dock mindre tydligt, eftersom det inte ställs något krav på att hunden som ska märkas och registreras har orsakat någon skada eller olägenhet. Enligt min uppfattning finns det inte några andra fördelar med att polisen handlägger ärendena än att polismän i yttre tjänst av en händelse kan komma i kontakt med omärkta och oregistrerade hundar. Detta kan dock, som jag strax återkommer till, lösas på andra sätt. Några andra skäl för att Polismyndigheten ska ha kvar den här typen av arbetsuppgifter som inte kräver en polisens särskilda yrkesutbildning eller befogenheter finns inte. Jag föreslår därför att Polismyndigheten inte längre ska meddela de förelägganden som behövs för att bestämmelserna i tillsynslagen om märkning och registrering av en hund ska följas (9 §).

Polismyndigheten ska inte besluta om hundar ska säljas, skänkas bort eller avlivas

Jag har tidigare berört frågan om hur långt Polismyndighetens ansvar för att transportera och förvara de hundar som myndigheten själv omhändertar bör sträcka sig. Som tidigare anförts ska polisen i det inledande skedet svara för att verkställa beslutet, men så snart som möjligt kunna lämna över verkställigheten till en annan myndighet. På så sätt kommer polisens beslut att omhänderta djur att hanteras på samma sätt, oavsett om de stödjer sig på djurskyddslagen eller tillsynslagen.

Ansvarsfördelningen innebär att Polismyndigheten inte längre bör besluta om en omhändertagen hund ska säljas, skänkas bort eller avlivas. I detta skede av handläggningen har länsstyrelsen tagit över verkställigheten av omhändertagandet. Hunden har redan tagits om hand, och förvaras ofta på ett hundpensionat som länsstyrelsen ingått avtal med. Hunden ska därefter testas, bl.a. för att bedöma dess mentala status. Omdömet över hunden ska sedan kommuniceras med hundägaren innan ärendet är klart för avgörande. Uppgifter av detta slag har inte något nämnvärt samband med polisens kärnuppgifter. De kräver inte heller den yrkesutbildning och särskilda befogenheter som en polisman har. I dag görs dock testningen av polisens hundgrupper enligt de föreskrifter

som har meddelats av Rikspolisstyrelsen (RPSFS 2011:2). Även om inriktningen för polisens hundgrupper främst är en annan – narkotika, vapen, spårning, ordningsstörningar – skulle det leda till ökade kostnader om en annan myndighet behöver bygga upp en motsvarande organisation för att testa hundar. Polisens hundgrupper bör således testa hundarna även i fortsättningen, men då på uppdrag av den andra myndigheten och på den myndighetens bekostnad. Min slutsats blir därför att det inte längre bör vara polisens uppgift att besluta om en omhändertagen hund ska säljas, skänkas bort eller avlivas (12 §). Polismyndigheten ska därmed inte heller verkställa sådana beslut.

Polismyndigheten ska inte besluta om hundförbud

Ärenden om hundförbud är mycket ovanliga. År 2013 förekom endast ett tiotal ärenden i hela landet. Jag ser fördelar med att en och samma myndighet handlägger samtliga förvaltningsärenden enligt tillsynslagen. Vid bedömningen av om ett hundförbud bör meddelas ska man exempelvis ta särskild hänsyn till om en hundägare vid upprepade tillfällen har varit föremål för förelägganden eller förbud enligt 8 § eller haft hand om en hund som omhändertagits med stöd av 11 §. Ärenden om hundförbud handläggs på i princip samma sätt som andra ärenden enligt tillsynslagen. De skiljer sig från andra ärenden enligt tillsynslagen främst på så sätt att hundförbud är en mer ingripande åtgärd mot den hundägare som brister i sin tillsyn. Då jag föreslår att polisen inte längre ska meddela förelägganden och förbud enligt 8 §, samt endast i vissa situationer, främst akuta, omhändertagna hundar enligt 11 §, bör Polismyndigheten inte heller ha till uppgift att handlägga ärenden om hundförbud (15 §).

En särskild fråga är hur den mottagande myndigheten ska få de sakuppgifter som krävs från bl.a. Polismyndigheten och domstolar för att kunna handlägga ärendena. Jag återkommer snart till detta.

Polismyndigheten ska inte ta emot underrättelser från jakträttshavare

Det är ytterst sällan som polisen tar emot underrättelser om att jakträttshavare har omhändertagit hundar som springer lösa i marker där det finns vilt. De senaste fem åren har endast en handfull sådana ärenden förekommit. Därmed har polisen i praktiken inte heller behövt omhänderta mer än enstaka hundar och bara i enstaka fall behövt ta ställning till om de ska säljas, skänkas bort eller avlivas. Detta talar för att polisen i nuläget bör ha kvar uppgiften.

Till skillnad från uppgiften att ta emot anmälningar om att någon har dödat en hund (14 §) kan det dock bli fråga om en ganska omständlig och för Polismyndigheten verksamhetsfrämmande hantering. Hunden ska transporteras och förvaras och senare säljas, skänkas bort eller avlivas. Till detta kommer också beslut om hur kostnaderna ska fördelas. Jag har tidigare föreslagit att liknande uppgifter enligt djurskyddslagen ska flyttas över till annan myndighet. Min uppfattning är att det även i detta fall saknas bärande skäl för att den här typen av uppgiften ska utföras av Polismyndigheten. Detta gäller även om det bara rör sig om enstaka ärenden i hela landet. Mitt förslag blir därför att polisen inte länge ska ta emot underrättelser om att en jakträttshavare omhändertagit hundar som springer lösa i marker där det finns vilt, omhänderta hunden om jakträttshavaren inte vill ta hand om den samt därefter besluta om hunden ska säljas, skänkas bort eller avlivas (17–18 §§).

Berörda myndigheter ska hantera sina egna verkställighetskostnader och fakturera djurägaren

Ägaren eller innehavaren av en hund som har omhändertagits med stöd av 11 eller 17 §§ ska betala de kostnader som omhändertagandet medfört. Om det finns särskilda skäl får Polismyndigheten dock i enskilda fall medge undantag från skyldigheten att betala kostnaden. Kostnaderna får förskottas av allmänna medel. Om en omhändertagen hund har sålts genom Polismyndighetens försorg, får Polismyndigheten ta ut ersättning ur köpeskillingen för kostnaden för omhändertagandet och försäljningen (20 §).

Mina förslag innebär att Polismyndigheten i betydligt färre fall än i dag kommer att behöva förvara och transportera djur. Ansvar

och kostnaderna flyttas därmed över till den myndighet som tar över uppgifterna. Som jag pekat på tidigare bör kostnadsfrågorna handläggas av den myndighet som har förskotterat beloppen. Samma myndighet bör besluta hur kostnaden slutligt ska betalas och bevaka fordringarna på ägaren eller innehavaren av hunden. Mitt förslag blir därför att uppgiften att pröva om det finns särskilda skäl att frånga huvudregeln om kostnadsansvaret och uppgiften att bevaka fordringarna på hundägaren bör utföras av den myndighet som har förskotterat beloppen. Förslaget innebär i praktiken att en stor del av Polismyndighetens arbete med att administrera nyttkomna kostnader flyttas till över till en annan huvudman.

Både länsstyrelsen och Polismyndigheten kan i vissa fall ha förskotterat kostnader av allmänna medel beträffande samma hund. Om en sådan hund säljs bör, av skäl som angetts i kapitel 4, länsstyrelsen i första hand få täckning för sina kostnader ur köpesumman.

De flesta av Polismyndighetens uppgifter enligt tillsynslagen flyttas till länsstyrelserna

Som framgått av det föregående innebär mina förslag att de flesta av Polismyndighetens uppgifter enligt tillsynslagen flyttas till länsstyrelserna. Mina överväganden utgår här från samma kriterier som när det gäller de föreslagna förändringarna av myndighetsuppgifterna i djurskyddslagen, nämligen att fördelningen av roller, ansvar och uppgifter i statsförvaltningen ska vara tydlig och hänga samman funktionellt. Kravet på kostnadseffektivitet innebär också att den myndighet som tar över uppgifterna i princip måste kunna göra arbetet lika bra eller bättre än Polismyndigheten utan att kostnaderna ökar. Inriktningen för en reform på området bör, så långt möjligt, vara att det statliga åtagandet på djurområdet samlas till en expertmyndighet.

Länsstyrelserna bör få ett samlat ansvar för djuruppgifter

När man tar ställning till utförarfrågan på djurområdet är det av stor betydelse att undersöka och bedöma vilka arbetsuppgifter det faktiskt är fråga om.

De uppgifter som jag föreslår ska tas över av länsstyrelserna handlar om att handlägga förvaltningsärenden, dvs. att göra registerslagningar, kommunicera materialet och meddela förelägganden och förbud. Beslutsfattandet i ärenden enligt tillsynslagen har flera gemensamma drag med beslutsfattande enligt djurskyddslagen. Besluten enligt de båda lagarna grundar sig också på liknande underlag, nämligen iakttagelser som har gjorts av länsstyrelsens tjänstemän respektive, när det gäller tillsynslagen, polismän vid ingripanden. Den bedömning som länsstyrelserna ska göra enligt tillsynslagen går i praktiken ut på att identifiera vad som har hänt i en viss situation där en hund har varit inblandad och utifrån vissa bedömningsgrunder avgöra vilka förvaltningsrättsliga åtgärder detta sammantaget bör föranleda ur ett allmänt ordnings- och säkerhetsperspektiv. Som angetts i det föregående har länsstyrelserna redan i dag uppgifter som i grunden avser trygghet av den allmänna ordningen och säkerheten när det gäller vilda djur. Av de allmänna råd som Rikspolisstyrelsen har utfärdat framgår att bedömningsgrunderna enligt tillsynslagen är konkreta, handfasta och situationsbundna (RPSFS 2009:1). Någon avgörande skillnad finns enligt min uppfattning inte mellan att exempelvis utifrån en tjänstemans eller enskilda personers iakttagelser konstatera att en hund är avmagrad, smutsig och saknar tillgång till mat och vatten, vilket har betydelse enligt djurskyddslagen, respektive att på ett liknande underlag konstatera att en hund, utan att vara kopplad och utan att ägaren försökt hindra den eller kalla den till sig, har fått springa lös på en lekplats och där gjort utfall mot barn, vilket har betydelse enligt tillsynslagen. För beslut enligt tillsynslagen krävs enligt min mening främst en generellt god förmåga att handlägga och fatta beslut i förvaltningsärenden samt kunskaper om djur och djurs beteende. Länsstyrelserna har såväl den beslutsförmåga som den jurkompetens som krävs.

Länsstyrelserna ska också ta över den fortsatta verkställigheten av de hundar som polisen omhändertar och förvara hundarna under tiden som handläggningen pågår. Andra uppgifter är att sälja, skänka bort och låta avliva hundar samt att förskotta kostnader av allmänna medel och i övrigt administrera kostnader för omhändertagandet. Det viktigt att poängtera att länsstyrelsen inte måste utföra alla verkställighetsuppgifter själv. Den kapacitet som behövs för uppgifterna kan – precis som på djurskyddsområdet –

tillföras myndigheten av externa uppdragstagare. Myndighetens roll blir då mer administrativ och samordnande.

Jag ser klara fördelar med att länsstyrelserna hanterar dessa ärenden. Länsstyrelserna är regionala förvaltningsmyndigheter och har i dag omfattande och kvalificerade uppgifter på djurområdet. Jag anser att länsstyrelserna generellt sett bör ha bättre förutsättningar än Polismyndigheten att kunna möta de höga krav som enligt min mening bör ställas på en myndighet som ska ha till uppgift att bedöma om det i ett enskilt fall kan finnas brister i tillsynen över en hund och vid behov kunna fatta nödvändiga myndighetsbeslut. Länsstyrelserna har en god förmåga att handlägga förvaltningsärenden av olika slag. Till detta ska läggas att länsstyrelserna också har en samlad kompetens om djurs beteende och djurs behov som är högre än den inom Polismyndigheten. Vid den inspektion som genomfördes av Rikspolisstyrelsen för några år sedan (Inspektionsrapport 2009:8) konstaterades exempelvis att dessa ärenden vid de dåvarande länspolismyndigheterna hanterades av tjänstemän med stort engagemang, men som ibland saknade viss formell kompetens för att handlägga djurärenden. I samband med genomförandet av den nya polisorganisationen kan det dock antas att man har kommit tillrätta med vissa tidigare konstaterade brister, bl.a. när det gäller handläggningen av vissa slags förvaltningsärenden.

Mina förslag innebär att länsstyrelserna blir ännu tydligare expertmyndigheter på djurområdet. Min bedömning är att uppgifterna i tillsynslagen har fler och starkare beröringspunkter med länsstyrelsernas verksamhet än vad de har med någon annan myndighets verksamhet. Det finns också ett mervärde i att samla huvudansvaret för statens uppgifter inte bara inom djurskydd utan även närliggande djurområden hos en myndighet. Eftersom länsstyrelserna har den förvaltningsrättsliga och sakliga kompetens som krävs framstår de som väl lämpade att ta över uppgifterna från Polismyndigheten.

Hur ser utredningen på motargumenten i tidigare lagstiftningsarbeten?

Som jag nämnt tidigare finns det också argument som talar mot att uppgifterna flyttas till länsstyrelserna. Dessa har bl.a. tagits upp i det lagstiftningsärende som föregick tillsynslagen (prop. 2006/07:126

s. 35 f. och 40 f.). Frågan är då om argumenten har sådan tyngd att Polismyndigheten bör ha kvar uppgifterna.

Avgörande för att polismyndigheterna skulle besluta i frågor om hundförbud var att dessa också föreslogs få andra uppgifter på området, dvs. att meddela förelägganden om bl.a. munkorg och koppeltvång samt att besluta om hundar ska omhändertas. Jag delar bedömningen att förvaltningsärendena enligt tillsynslagen hänger samman och bör handläggas av en och samma myndighet. I annat fall skulle det t.ex. kunna uppstå en risk för att en myndighet som har till uppgift att besluta om hundförbud inte känner till om en annan myndighet har utfärdat förelägganden och förbud i frågor om koppeltvång. Mitt förslag bygger dock på att länsstyrelserna ska kunna meddela alla slags förvaltningsbeslut – även omhändertaganden – enligt tillsynslagen. Polismyndigheten ska också, främst i vissa akuta situationer, vid sidan av länsstyrelsen kunna omhänderta hundar. Liksom på djurskyddsområdet ställs det här krav på att länsstyrelserna och Polismyndigheten ser till att det finns en väl anpassad myndighetssamverkan och effektiva samarbetsformer på operativ nivå för att uppgifterna ska kunna utföras så effektivt som möjligt. Bland annat är det tydligt att Polismyndigheten efter samråd med länsstyrelserna bör se till att det finns tydliga riktlinjer för när och hur polismän i yttre tjänst ska underrätta länsstyrelsen om sådana omständigheter som kan komma att bedömas som brister i tillsynen över en hund.

När tillsynslagen antogs betonade regeringen också att det inte fanns någon annan myndighet än polisen som hade den upparbetade organisation som behövs för att lagstiftningen skulle kunna fungera i praktiken. Utan att gå in på vad regeringen avsåg med att det fanns en ”upparbetad organisation” inom polisen, vill jag i detta sammanhang endast konstatera att det i dag inte finns någon särskild organisation inom Polismyndigheten för utförande av uppgifter rörande djur. Det är bara i Stockholmsregionen som det finns en särskild grupp för djurskydd (Djurskyddspolisen), men uppgifterna enligt tillsynslagen hanteras inte enbart av den gruppen. I övriga landet finns ingen särskild organisation för att hantera djurfrågor. De praktiska frågorna som uppkommer i djurärendena, t.ex. förvaring och transport av djur, hanteras i polisregionerna medan själva ärendehandläggningen utförs vid den centrala rättsavdelningen inom Polismyndigheten. I praktiken är det dessutom

så att hanteringen av djuren – nästan all förvaring, huvuddelen av transporter, veterinärundersökning – utförs av externa uppdragstagare. Detta sker antingen med stöd av ett ramavtal eller liknande avtal eller, som på vissa håll i landet, med stöd av avtal som ingås i det enskilda fallet.

Polismyndighetens tillgång till hundförare och besiktningsmän har däremot viss betydelse. Att polisens hundförare kan användas för att omhänderta och få kontroll över hundar i de allra mest krävande fallen kan ibland vara det enda alternativet. Mina förslag innebär inte någon förändring av detta. Det är alltså inte tal om att länsstyrelsens tjänstemän på egen hand ska behöva hantera den typen av situationer. Om det är det nödvändigt, ska Polismyndigheten biträda med hjälp (handräckning). Som jag tidigare anført bör testningen av hundars mentala status även i fortsättningen genomföras hos Polismyndighetens hundgrupper, men då på uppdrag av en annan myndighet.

Ett sista skäl som framförts är att polisen har tillgång till belastningsregistret och antas känna till om en gärningsman har använt hund som vapen vid brott, vilket är relevant vid prövningen av frågor om hundförbud. Sedan den 1 januari 2015 handläggs dock alla förvaltningsärenden vid en central funktion inom Polismyndigheten, Rättsavdelningen. Det är alltså ett stort avstånd mellan deras verksamhet och förundersökningsverksamheten i de olika polisregionerna. Det är därför långtifrån säkert att det finns någon lättillgänglig och allmänt spridd kunskap bland rättsavdelningens handläggare – eller, för den delen, i övrigt inom polisen – om personer som använder hundar som vapen vid genomförande av brott. Det är i stället en lämpligare ordning att Polismyndigheten i stället informerar länsstyrelsen om brottsmisstankar och andra omständigheter som kan läggas till grund för ingripanden enligt tillsynslagen. Det är reglerat i lag för vilka ändamål belastnings- och misstankeregistren får användas, se lagen (1998:620) om belastningsregister och lagen (1998:621) om misstankeregister. Handläggning enligt tillsynslagen hör inte till dessa ändamål. Att någon har använt en hund som vapen när han eller hon begått brott framgår inte heller av belastningsregistret, utan kräver att man tar del av domen. Att Polismyndigheten har tillgång till belastningsregistret är därför inte något som kan inverka på bedömningen.

Sammantaget leder de skäl som framförts i tidigare lagstiftningsarbeten inte till att uppgifterna bör ligga kvar hos polisen.

Hur ser utredningen på länsstyrelsernas motargument?

Företrädare för länsstyrelserna har till utredningen framfört att man inte har något emot att ta över uppgifter enligt tillsynslagen. Detta förutsätter, liksom tidigare, att finansieringen kan ordnas och att en reform inte innebär att länsstyrelserna behöver ha beredskap för att hantera ärenden också utanför expeditionstid eller etablera en större geografisk närvaro i länen än vad man har i dag. Länsstyrelsernas vilja att ta över uppgifter enligt tillsynslagen är dock på ett allmänt plan klart mindre än när det gäller uppgifter enligt djurskyddslagen. I tidigare remissyttranden över Polisverksamhetsutredningens förslag har flera länsstyrelser befarat att uppgifterna kan kräva en polismans särskilda vålds- och tvångsbefogenheter. Det rör sig med andra ord om väsentligen samma invändningar som tidigare framförts mot att ta över uppgifter enligt djurskyddslagen.

Mina förslag innebär att polisen ska ha kvar ansvaret att omhänderta hundar i alla akuta situationer. När länsstyrelsen beslutar att omhänderta hundar sker det antingen som en följd av att polisen i ett första, oftast akut, skede har beslutat att omhänderta en hund eller på eget initiativ och då på grundval av de uppgifter som myndigheten har tillgång till i ett ärende. Polisen kommer att vara skyldig att lämna den hjälp (handräckning) som krävs för att länsstyrelsen ska kunna verkställa sina beslut enligt tillsynslagen. Polisen kommer också, som nyss nämnts, att svara för alla akuta omhändertaganden av hundar under jourtid. Länsstyrelserna behöver alltså inte bygga upp någon särskild beredskap för detta. De nya besluts- och verkställighetsuppgifter som jag föreslår att länsstyrelserna ska ta över från polisen innebär enligt min bedömning inte att länsstyrelserna kommer att behöva ha verksamhet på fler orter än i dag.

Hur ska länsstyrelserna få det underlag som krävs?

En fråga att ta ställning till är hur länsstyrelserna ska få den information som krävs för att fullgöra sina uppgifter enligt tillsynslagen. Lagen ställer inte krav på länsstyrelserna att ha en i förväg planerad ordinär tillsynsverksamhet som motsvarar den som bedrivs på djurskyddsområdet. Att ingripandena enligt lagen är händelsestyrda kommer inte att förändras om länsstyrelsen tar över uppgifterna. Något kontrollprogram av länens alla hundar krävs därför inte. En effektiv och ändamålsenlig tillämpning av tillsynslagen kommer alltså även i fortsättningen att bygga på att polisen lämnar de uppgifter som länsstyrelserna behöver för att meddela beslut. En sådan uppgiftsskyldighet bör utformas efter förebild av motsvarande regler på djurskyddsområdet (71 § djurskyddsförordningen). Sekretess hos Polismyndigheten hindrar inte att uppgifterna lämnas till länsstyrelsen, se 10 kap. 28 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Uppgifter kan i vissa fall också behöva lämnas av andra myndigheter än Polismyndigheten. Vid bedömningen av om ett hundförbud bör meddelas ska särskilt beaktas om den mot vilken förbudet avses gälla har begått brott där han eller hon har använt hund som vapen. Som redan nämnts är det långtifrån säkert att det finns någon lättillgänglig och allmänt spridd kunskap inom Polismyndigheten om vilka personer som har använt hund som vapen när man begått brott. Däremot framgår detta av domen i brottmålet. En domstol som dömer någon för ett sådant brott bör därför skicka en kopia av domen till länsstyrelsen.

En annan fråga är då om det finns behov av regler som styr informationsutbytet mellan länsstyrelserna. Jag har inte kunnat se något sådant behov. Länsstyrelserna är självständiga myndigheter, vilket innebär att beslut som en länsstyrelse har meddelat t.ex. enligt 8 § tillsynslagen inte kommer till andra länsstyrelserns kännedom om man inte hämtar in uppgiften särskilt. Ingripandena och ärendehanteringens enligt tillsynslagen berör typiskt sett bara länsstyrelsen i det län där hundägaren är bosatt. Om hundägaren flyttar kan det dock tänkas att ett t.ex. förelägganden eller förbud enligt 8 § som meddelats av en länsstyrelse har betydelse om bristerna i tillsynen består och en annan länsstyrelse överväger åtgärder. I stället för ett nytt beslut om exempelvis koppelvång eller munkorg

kan möjligen andra, mer ingripande, åtgärder komma i fråga. Vid bedömningen av om ett hundförbud bör meddelas ska ju länsstyrelsen särskilt beakta om den mot vilken förbudet avses gälla vid upprepade tillfällen har varit föremål för förelägganden eller förbud enligt 8 § eller har haft hand om hund som har omhändertagits enligt 11 §.

Länsstyrelsen ska se till att ärendena blir så utredda som deras beskaffenhet kräver. Detta följer av allmänna förvaltningsrättsliga grundsatser (RÅ 1992 not 234). Utredningsskyldigheten kan sträcka sig längre om det är en myndighet som tar initiativ till en åtgärd riktad mot den enskilde (Hellners-Malmqvist, Förvaltningslagen med kommentarer, 2010, s. 82). Av de allmänna kraven på handläggningen av ett ärende följer också att länsstyrelsen ska beakta möjligheten att själv inhämta upplysningar och yttranden från andra myndigheter, om sådana behövs (7 § förvaltningslagen). Det är svårt att generellt ange hur långt länsstyrelsens utredningsskyldighet sträcker sig i dessa fall. Jag bedömer dock att de allmänna kraven på länsstyrelsernas ärendehandläggning är tillräckliga för att säkerställa att ärendet blir tillräckligt utrett och att alla nödvändiga uppgifter, även från andra länsstyrelser, hämtas in. Det finns därför inte något behov av specialreglering i tillsynslagen. Min bedömning är att informationsutbytet mellan länsstyrelserna varken kommer att bli enklare eller svårare än informationsutbytet inom Polismyndigheten.

Beslut enligt tillsynslagen innehåller normalt sett inte några uppgifter som omfattas av sekretess. Det finns därför inte något behov av bestämmelser som bryter sekretessen för uppgifter som en länsstyrelse begär att få del av från en annan länsstyrelse för att fullgöra sin utredningsskyldighet vid handläggning av ärenden enligt tillsynslagen.

Vad bör gälla i fråga om myndigheternas föreskriftsrätt?

Polismyndigheten får meddela föreskrifter om utredning enligt 12 och 18 §§ tillsynslagen, dvs. om den utredning som ska finnas innan beslut fattas om en omhändertagen hund ska säljas, skänkas bort eller avlivas. Detta framgår av förordningen om tillsyn över hundar (11 §). Rikspolisstyrelsen har, med stöd av ett motsvarande

bemyndigande i äldre rätt, utfärdat föreskrifter och meddelat allmänna råd om tillämpningen av tillsynslagen (RPSFS 2009:1). De allmänna råden avser bl.a. frågor som i framtiden ska prövas av länsstyrelserna. Enligt uppgift från Rikspolisstyrelsen pågår dock ett arbete med att se över föreskrifterna och de allmänna råden. Något behov av att ändra delegationsbestämmelserna och föreskriftsrätten i den del som berör Polismyndigheten har inte framkommit.

Jordbruksverket får enligt 8 och 12 §§ samma förordning meddela föreskrifter om bl.a. avgift för registrering av hundar samt meddela vissa verkställighetsföreskrifter. Föreskriftsrätten berörs i den delen inte av förslagen till ny uppgiftsfördelning på området. Det finns därför inte något behov av att ändra delegationsbestämmelserna.

I de delar som berör länsstyrelserna torde det främst finnas behov av enhetliga handläggningsrutiner, bedömningsgrunder och liknande, jfr de allmänna råden i RPSFS 2009:1. Om det i framtiden uppkommer behov av föreskrifter för länsstyrelsernas del måste det ske i förordningsform, eftersom de självständiga länsstyrelserna lyder direkt under regeringen.

6 Polismyndighetens uppgifter på jaktområdet

Vår bedömning: Polismyndigheten bör ha kvar sina uppgifter på jaktområdet.

Polismyndigheten hanterar djur i flera situationer med anknytning till jakt och viltvård. I detta kapitel tar vi ställning till om dessa bör flyttas till någon annan myndighet.

Skälen för bedömningen

Vilka är Polismyndighetens uppgifter på jaktområdet?

Regler om Polismyndighetens uppgifter på jaktområdet finns främst i jaktlagen (1987:259) och jaktförordningen (1987:905). Uppgifterna består i följande:

- låta avliva vilt som orsakar skada eller är farligt för människor (9 § jaktlagen),
- låta avliva eller fånga moderslösa årsungar av vissa arter (30 § jaktförordningen),
- ta emot underrättelser om viltolyckor med motorfordon och vidta åtgärder för att djuret ska kunna spåras upp och avlivas (26 a § jaktlagen, 40 § jaktförordningen),
- ta emot underrättelser om jaktskadat eller dött vilt av vissa arter (28 § jaktlagen, 36 § jaktförordningen), samt

- svara för organisation och samordning av verksamheten för eftersök av trafikskadat vilt (14 § förordningen [2014:1102] med instruktion för Polismyndigheten).

Av Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt och statens vilt (NFS 2002:18) följer att Polismyndigheten – mer i detalj – ska utföra följande arbetsuppgifter med anknytning till trafikskadat vilt:

- besluta om tilläggsersättning till dem som deltar i eftersök (35 a §),
- besluta om älg eller hjort som avlivats vid eftersök under fredningstid ska destrueras eller tas om hand (36 §), samt
- omhändertaga vilt av vissa arter som avlivats vid eftersök under fredningstid och överlämna viltet till Statens veterinärmedicinska anstalt eller Naturhistoriska riksmuseet (42 §).

Naturvårdsverket anger i de allmänna råden att Polismyndigheten bör underrätta berörd jakträttshavare när man har tagit emot en anmälan om att vissa djur skadats eller dödats i trafiken.

Varför har Polismyndigheten uppgifter på jaktområdet?

Det finns inte något entydigt svar på frågan varför Polismyndigheten har arbetsuppgifter på jaktområdet. I förarbetena berörs utförarfrågan sporadiskt eller inte alls. En bidragande orsak till detta kan vara att polisen sedan gammalt haft uppgifter med anknytning till jakt och att de äldre bestämmelserna har meddelats i stadgor och förordningar. I den utsträckning dagens lagregler bygger på äldre förordningar finns oftast inga andra motiv än vad som kan utläsas av rättsregelns syfte.

Som framgått har Polismyndigheten vissa uppgifter vid eftersök av vilt. Med eftersök menas de åtgärder som vidtas enligt jaktlagstiftningen för att av djurskyddsskäl spåra upp och avliva skadat vilt, exempelvis om ett djur skadeskjuts vid jakt eller skadas i trafiken. Syftet med att jakträttshavaren ska underrättas om ett djur skadas vid jakt på ett jaktområde och sedan tar sig in på ett annat jaktområde (jfr 28 § jaktlagen) är att ge honom eller henne möjlighet att ta till

vara det fällda viltet. Att Polismyndigheten ska ta emot underrättelsen torde ha att göra med att jakträttshavaren ibland inte kan nå. En mer vidsträckt underrättelseskyldighet ansågs kunna bli svår att uppfylla (NJA II 1987 s. 699 f.).

För eftersök av trafikskadat vilt finns sedan 1990-talet en riks-täckande frivillig eftersöksverksamhet, som i dag kallas Nationella Viltolycksrådet. Organisationen fungerar som ett samarbetsorgan mellan flera olika myndigheter och organisationer. Syftet med att Polismyndigheten ansvarar för organisation och samordning av rådets verksamhet är att långsiktigt garantera verksamheten och ge den stabilare administrativa och ekonomiska förutsättningar (prop. 2008/09:191 s. 11). Det bärande skälet till att Polismyndigheten får ge någon annan i uppdrag att genomföra själva eftersöket är att man vanligtvis saknar den kompetens som krävs (a. prop. s. 15).

Av förarbetena framgår inte uttryckligen varför uppgiften att låta avliva farligt vilt (jfr 9 § jaktlagen) ska ligga hos Polismyndigheten och inte hos någon annan myndighet. Detsamma gäller uppgiften att avliva eller fånga moderslösa årsungar av vissa djur (jfr 30 § jaktförordningen). I båda fallen rör det sig dock om nödliknande situationer där åtgärderna behövs för att avvärja angrepp från farligt vilt eller av djurskyddsskäl (se NJA II 1987 s. 689).

Polisverksamhetsutredningen lämnade inget förslag

Frågan om Polismyndighetens uppgifter på jaktområdet bör flyttas till någon annan myndighet har inte övervägts i tidigare lagstiftningssammanhang. Polisverksamhetsutredningen lämnade inget förslag med hänsyn till den korta utredningstiden (SOU 2002:117).

Bör uppgifterna flyttas från Polismyndigheten?

Polismyndigheten har, som vi har sett, en rad olika uppgifter på jaktområdet. I praktiken handlar det dock nästan uteslutande om att ta emot underrättelser om viltolyckor med motorfordon och att vidta åtgärder för att djuret ska kunna spåras upp och avlivas. De andra uppgifterna har ett nära samband med eftersöksverksamheten och är så sällan förekommande att de i praktiken saknar betydelse. Den enskilda uppgiften att ansvara för att eftersök av

älg, hjort och annat vilt som skadas i trafiken genomförs har enligt vår bedömning en förhållandevis svag koppling till de polisiära kärnuppgifterna. Ur ett helhetsperspektiv finns det dock starka skäl för att Polismyndigheten ska ha kvar sina uppgifter på jaktområdet.

Att polisen ska ta emot anmälningar om att trafikolyckor inträffat är enligt vår uppfattning uppenbart. Polismännen säkrar olycksplatsen, hjälper skadade, leder om trafiken och förhindrar ytterligare skador. Allt detta ingår i polisens uppgift att upprätthålla allmän ordning och säkerhet. Beröringspunkter finns också med polisens uppgift att utreda brott. Frågor om någon har gjort sig skyldig till brott mot exempelvis trafikförordningen kan uppkomma i samband med trafikolyckor. I nuläget är också den som är inblandad i en trafikolycka skyldig att kontakta polisen och märka ut olycksplatsen, se 40 § första stycket jaktförordningen. Till detta ska läggas att Polismyndigheten, genom sina regionala kommunikationscentraler, har den jourberedskap som krävs för att ta emot underrättelserna.

Samarbetet inom ramen för Nationella Viltolycksrådet har inneburit att polisen främst har samordnande och ledande uppgifter på jaktområdet. Själva eftersöken genomförs av särskilt utsedda jägare. En renodling av den dominerande sysslan på jaktområdet kan därför redan sägas ha ägt rum. Vår bedömning blir därmed att det för närvarande inte finns skäl att gå närmare in på frågan om vissa enskilda uppgifter – som är försumbara i sammanhanget – bör flyttas till någon annan myndighet. De skäl som talar för att flytta enstaka uppgifter på jaktområdet har inte sådan tyngd att det finns skäl att gå fram med ett sådant förslag. Vår bedömning är därför att Polismyndigheten bör ha kvar sina uppgifter på jaktområdet.

7 Polismyndighetens övriga uppgifter med inriktning på djur

Vår bedömning: Polismyndigheten bör ha kvar sina arbetsuppgifter enligt lagen (1933:269) om ägofred och rennärlingslagen (1971:437).

Även andra författningar än de som har tagits upp i det föregående innebär att Polismyndigheten har uppgifter som avser djur. Vi tar nu ställning till om dessa uppgifter bör flyttas till någon annan myndighet.

Skälen för bedömningen

Vilka är Polismyndighetens uppgifter?

Polismyndigheten tar i vissa situationer emot anmälningar om att någon har tagit hand om eller avlivat ett djur. Sådana bestämmelser finns bl.a. i ägofredslagen och rennärlingslagen.

Om kor, får och andra s.k. hemdjur olovligen kommer in på annans mark tillämpas en ordning som liknar vad som gäller för hittegoods, se 52–57 §§ ägofredslagen. Markägaren får ta hand om djuret, men ska underrätta den som äger djuret eller, om han eller hon inte är känd, kungöra omhändertagandet i en ortstidning. Om djurägaren inte hör av sig ska omhändertagandet anmälas till polisen. Polisens uppgift enligt ägofredslagen består alltså i att ta emot anmälningar.

Polisen ska också ta emot djurrelaterade anmälningar i en annan situation, nämligen om någon dödar hundar som stör renskötseln. När renar befinner sig inom betesområde då renskötsel är tillåten,

ska hundar som inte används i renskötseln hållas kopplade eller instängda, om inte länsstyrelsen medger annat (93 § rennäringslagen). Detsamma gäller i princip även när renar flyttas. En hund som jagar eller på annat sätt ofredar renar i områden när renskötsel är tillåten får dödas av renägaren, om hunden inte kan tas omhand. Den som dödat hunden är skyldig att snarast möjligt anmäla detta till polisen. Anmälningsskyldigheten är straffsanktionerad.

Varför har Polismyndigheten fått uppgifterna?

Att Polismyndigheten har fått ansvaret för att ta emot anmälningar om bortsprungna lantbruksdjur respektive hundar som dödas vid renskötsel beror främst på att motsvarande regler gällde på närliggande rättsområden, nämligen hittegods- och jaktlagstiftningen.

Enligt äldre rätt var det tillräckligt att ett omhändertagande enligt ägofredslagen kungjordes. Någon anmälan till en myndighet behövde inte göras, se 57 § i dess lydelse före den 1 januari 1939. I samband med att polisen fick ansvar för att ta emot förlustanmälningar enligt lagen (1938:121) om hittegods gjordes motsvarande ändringar i ägofredslagen. Av förarbetena framgår inte om någon annan myndighet hade kunnat vara ett alternativ (NJA II 1938 s. 743 f.).

Till skydd för renskötseln har det sedan länge funnits en rätt att döda hundar som jagar renar. Men tidigare hade den som använde sig av rätten inte någon skyldighet att underrätta polisen, se 38 § lagen (1928:309) om renbete. Bestämmelser om detta infördes i samband med att rennäringslagen antogs. I det betänkande som låg till grund för införandet av lagen noteras att motsvarande regler gällde enligt jaktlagstiftningen (SOU 1968:16 s. 241). Utförarfrågan diskuteras inte i propositionen (prop. 1971:51).

Tidigare utredningsförslag

I departementspromemorian Upphävande av ägofredslagen m.m. (Ds 2002:33) föreslogs att ägofredslagen ska upphöra att gälla och att lagen om hittegods ska tillämpas också på hemdjur som kommit in på annans mark. Förslagen har inte lett till lagstiftning. Enligt Polisverksamhetsutredningen talade mycket för att uppgiften att ta

emot anmälningar borde lyftas bort från polisen. Men med hänsyn till det arbete som pågick med att avskaffa lagen och till att det rörde sig om ett fåtal ärenden lämnade inte Polisverksamhetsutredningen några förslag till förändringar (SOU 2002:117 s. 82).

Polisverksamhetsutredningen ifrågasatte även den polisiära relevansen i polisens arbetsuppgift enligt rennäringslagen. Även här rörde det sig dock om frågor som sällan blir aktuella för polisens del. Utredningen valde därför att inte arbeta vidare med frågan (a. bet. s. 83).

Bör uppgifterna flyttas från Polismyndigheten?

De aktuella arbetsuppgifterna förekommer inte alls eller ytterst sällan och saknar därmed betydelse för Polismyndigheten. En fråga som inställer sig är förstås om lagstiftning som används så sällan bör upphävas eller arbetas om. Som nämnts, har förslag också lagts fram om att upphäva lagen om ägofred. Det ligger dock utanför vårt uppdrag att lägga fram nya förslag på det området.

Lagen om ägofred har anknytning till hittegodsområdet. På motsvarande sätt kan frågor om det har varit tillåtet för en renägare att döda en hund väcka frågor om ansvar för skadegörelse enligt 12 kap. 1 § brottsbalken. Vi ser det också som troligt att den hundägare som förlorat sin hund vänder sig till polisen. Det sagda leder till vår slutsats att Polismyndigheten bör ha kvar sina nuvarande uppgifter enligt ägofredslagen och rennäringslagen.

8 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Vårt förslag: Författningsändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2017. Äldre bestämmelser ska gälla i de ärenden där det före ikraftträdandet har meddelats ett beslut om att omhänderta ett djur med stöd av djurskyddslagen (1988:534). Äldre bestämmelser ska också gälla om ett ärende enligt lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter har inletts vid Polismyndigheten före ikraftträdandet.

I detta kapitel lämnar vi förslag till när de nya bestämmelserna bör träda i kraft och vilka övergångsbestämmelser som bör införas.

Skälen för förslaget

Författningsändringarna bör träda i kraft den 1 januari 2017. Från den dagen kommer länsstyrelserna att ta över de flesta av Polismyndighetens uppgifter enligt såväl djurskyddslagen som tillsynslagen. Detta ställer enligt vår bedömning krav på att länsstyrelserna ges rimlig tid för att i olika avseenden kunna förbereda sig för de nya uppgifterna, bl.a. när det gäller rekrytering av personal och utbildningsinsatser. Länsstyrelserna behöver tid för att ingå avtal med externa entreprenörer om bl.a. transport och förvaring av de djur som omhändertas och där länsstyrelserna nu ska verkställa sina egna beslut. Polismyndigheten behöver också ges tid att, om så krävs, anpassa de avtal som Polismyndigheten har ingått med externa entreprenörer till de nya, lägre, volymer av djur som följer av förslagen att begränsa polisens uppgifter som rör den praktiska hanteringen av djur efter ett omhändertagande.

Enligt allmänna processrättsliga principer ska de nya bestämmelserna tillämpas genast efter ikraftträdandet. Det innebär att bestämmelserna ska tillämpas på varje processuell företeelse som inträffar efter det att bestämmelserna trätt i kraft. Eftersom det inte är lämpligt att flytta över de ärenden som redan handläggs hos Polismyndigheten till länsstyrelserna krävs övergångsbestämmelser. När det gäller djurskyddslagen bör de äldre lagbestämmelserna fortsätta att gälla i de ärenden i vilka länsstyrelsen eller Polismyndigheten före ikraftträdandet har meddelat beslut om att omhänderta ett djur. Polismyndigheten ska alltså i dessa ärenden verkställa länsstyrelsens beslut om såväl omhändertagande av djur som verkställighetsåtgärder efter ett sådant omhändertagande, t.ex. försäljning av djuret. Polismyndigheten ska också besluta om återbetalning av de kostnader som har uppkommit på grund av omhändertaganden av djur som har beslutats före ikraftträdandet. Motsvarande övergångsbestämmelser bör gälla även för ärenden enligt tillsynslagen. Vid den lagtekniska utformningen av övergångsbestämmelserna bör man dock ta hänsyn till att ärendena enligt de båda lagarna kan inledas på olika sätt.

Något särskilt behov av övergångsbestämmelser finns i övrigt inte.

9 Konsekvenser

Inledning

En utredning ska redovisa konsekvenserna av sina förslag. Bestämmelser om detta finns i 14–15 a §§ kommittéförordningen (1998:1474). Om utredningen föreslår nya eller ändrade regler ska konsekvensutredningen innehålla de uppgifter som framgår av 6–7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Av kommittédirektiven framgår att vissa konsekvenser ska belysas särskilt. Där sägs att det är en viktig del av uppdraget att utreda de ekonomiska förutsättningarna för att föra över uppgifterna till en annan huvudman. Vi ska således, enligt kommittédirektiven, redovisa de kostnader som polisen har för de uppgifter gällande hantering av djur som föreslås överföras till en annan huvudman, beräkna de kostnader som en ny huvudman kan antas få och tydligt redogöra för hur dessa har beräknats, beräkna de hos polisen kvarvarande kostnaderna för handräckning, och föreslå hur kostnaderna hos en ny huvudman ska finansieras. Vi har också valt att redovisa konsekvenserna för djurskyddet, eftersom det angetts som en utgångspunkt i kommittédirektiven att en eventuell överföring av uppgifter till annan huvudman inte ska leda till sämre djurskydd.

Vårt uppdrag

Vårt uppdrag är, som sagt, att utreda om polisens uppgifter när det gäller djur kan flyttas till en annan huvudman för att förstärka den centrala polisverksamheten. De förslag som har lämnats innebär att flera av Polismyndighetens arbetsuppgifter enligt djurskyddslagen och tillsynslagen ska flyttas till länsstyrelserna. Vi har däremot gjort bedömningen att Polismyndigheten ska ha kvar sina nu-

varande uppgifter på jaktområdet och på vissa andra näraliggande områden.

Vilka berörs av förslagen?

Förslagen innebär att uppgifter omfördelas inom statsförvaltningen. Detta får i första hand konsekvenser för Polismyndigheten och för länsstyrelserna. Kostnaderna ökar för länsstyrelserna, som får fler uppgifter, och minskar för Polismyndigheten, som befrias från uppgifter. Vi beräknar de ekonomiska konsekvenserna och föreslår en finansiering längre fram. Kommunerna och landstingen berörs inte. Ett kriterium som vi har använt oss av är att den mottagande myndigheten ska kunna utföra uppgiften lika bra eller bättre än Polismyndigheten utan att kostnaderna ökar, se kapitel 3–5. Kostnaderna eller intäkterna för staten bör därför inte påverkas totalt sett.

Företag och andra enskilda påverkas i princip inte av förslagen. Det beror på att vi inte föreslår några ändringar i de bestämmelser som reglerar vad t.ex. lantbruksföretag och andra som äger eller håller djur ska göra för att uppfylla de krav som ställs på djurskydd och djurhållning. Vi föreslår inte heller några ändringar som innebär att företag och enskilda ska stå för en större del av tillsynskostnaderna. För företag och enskilda som missköter djur eller brister i tillsynen över en hund saknar det betydelse om eventuella åtgärder och sanktioner administreras av Polismyndigheten eller av länsstyrelserna. En grupp av företag som kan påverkas av förslagen är de hundpensionat, katthem och andra företag som i dag anlitas av Polismyndigheten bl.a. för att transportera och förvara de djur som omhändertas. Länsstyrelsernas djurskyddsinspektörer och vissa medarbetare vid Polismyndigheten påverkas också. Vi återkommer strax till detta. Vår bedömning är att förslagen inte får några effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt.

Vilka konsekvenser får förslagen?

I det följande redovisas de konsekvenser som vi bedömer att förslagen att flytta uppgifterna från Polismyndigheten till länsstyrelserna kommer att få. För en beskrivning av problemen och vad

utredningen vill uppnå hänvisas till allmänmotiveringen i kapitel 3–5. En bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande finns i kapitel 8. Längre fram beskrivs vilka alternativa lösningar som finns och vilka effekterna blir om någon reglering inte kommer till stånd. Där berörs också frågan om det finns behov av särskilda informationsinsatser.

Utöver vad som anges i det följande medför förslagen inte några ökade kostnader eller minskade intäkter för staten, kommuner, landsting, företag eller andra enskilda. Vi kan inte se att förslagen innebär några samhällsekonomiska konsekvenser i övrigt. Förslagen bedöms inte medföra några konsekvenser för miljön. Inte heller bedöms förslagen medföra några konsekvenser för den kommunala självstyrelsen, för sysselsättning och offentlig service i olika delar av landet, för små företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt i förhållande till större företag, för jämställdheten mellan kvinnor och män eller för möjligheterna att nå de integrationspolitiska målen (jfr 14–15 §§ kommittéförordningen). Förslagen berör inte Sveriges anslutning till Europeiska unionen och stämmer därför överens med de skyldigheter som följer av denna.

Konsekvenser för kvalitet och effektivitet

Vår bedömning: Förslagen bedöms på lång sikt få följande konsekvenser för kvalitet och effektivitet i statsförvaltningen:

- a) Kvaliteten och effektiviteten i handläggningen av vissa djurskyddsärenden bedöms öka jämfört med i dag,
- b) Kvaliteten och effektiviteten i handläggningen av ärenden enligt tillsynslagen bedöms bli lika bra eller öka något jämfört med i dag,
- c) Förvaring och annan praktisk hantering av de djur som omhändertas enligt båda lagarna kan ske något mer effektivt och med något högre kvalitet än i dag,
- d) Polismyndigheten får bättre förutsättningar att arbeta effektivt och med högre kvalitet i kärnverksamheten, samt
- e) Djurskyddet blir oförändrat.

En första fråga som utredningen har att ta ställning till är vilka konsekvenser förslagen får för kvaliteten och effektiviteten i statsförvaltningen i stort.

Skälen för bedömningen

Hur påverkas kvalitet och effektivitet på djurskyddsområdet?

Den nya uppgiftsfördelningen mellan Polismyndigheten och länsstyrelserna innebär att länsstyrelserna, som redan tidigare har en central roll på djurskyddsområdet, får fler uppgifter och ett mer samlat ansvar för djurskyddet. Detta bedöms bidra till ökad kvalitet och effektivitet i hanteringen av de djurskyddsärenden som berörs av förslagen, främst omhändertaganden av djur och den hantering som följer när ett djur har omhändertagits. Det finns flera omständigheter som kan bidra till dessa effektivitets- och kvalitetsvinster. Bland dessa vill vi särskilt peka på att länsstyrelserna har bättre kompetens än Polismyndigheten bl.a. när det gäller djurskydd, veterinärmedicin och djurs beteenden och behov. En polisman har utbildning och särskild kompetens på andra områden än dessa. Detta talar för att länsstyrelserna kan utföra uppgifterna mer effektivt och med högre kvalitet än Polismyndigheten. Exempelvis har en djurskyddsinspektör med sin utbildning och yrkeserfarenhet naturligen bättre förutsättningar än en polisman att bedöma om en vanvårdad hund kan klara en transport. Dessutom kan djurskyddsinspektören i den beskrivna situationen på ett enkelt sätt samråda med en länsveterinär. Redan denna omständighet innebär ett utrymme för höjd kvalitet och en bättre effektivitet.

En annan omständighet som vi bedömer kan leda till ökad effektivitet är att det mesta av ansvaret nu samlas hos en myndighet. Det dubbelarbete och de effektivitetsförluster som kan följa av att två olika myndigheter ska utföra arbetsuppgifter i ett och samma ärende begränsas nu så långt det är möjligt. Den djurskyddsinspektör som exempelvis beslutar att omhänderta ett djur på plats behöver alltså inte längre ta kontakt med vakthavande polisbefäl, vänta på att en polispatrull kommer till platsen, anvisa polismännen vilka djur som omfattas av beslutet och, vilket utredningen fått kännedom om, i något fall upplysa polismännen om vilka skyldigheter de har och vilka entreprenörer de kan kontakta för transport och för-

varing. I stället kan djurskyddsinspektören, som redan är insatt i ärendet, själv direkt ta kontakt med entreprenören för att verkställa omhändertagandet.

Att myndighetsuppgifter enligt djurskyddslagen kan utföras mer effektivt och med högre kvalitet är förstås av värde ur ett djurskyddsperspektiv. Den samlade nivån på djurskyddet bestäms dock av en lång rad faktorer av såväl rättslig som utomrättslig art. Det skulle därför föra för långt att hävda att förslagen påverkar den samlade nivån på djurskyddet i Sverige. Vår bedömning blir därmed att djurskyddet inte påverkas av förslagen.

Hur påverkas utförandet av uppgifterna i tillsynslagen?

När det gäller ärendena enligt tillsynslagen bedöms effektiviteten och kvaliteten vara oförändrad eller på sikt öka något om länsstyrelserna anförtros uppgiften. Till grund för förslaget ligger uppfattningen att varje myndighet ska göra det den är mest lämpad för. De uppgifter som kräver en polismans kompetens och befogenheter – exempelvis att ur ett ordnings- och säkerhetsperspektiv hantera akuta situationer – ska polisen även i fortsättningen ansvara för. Men de områden där jag föreslår förändringar handlar, som redan poängterats, inte om detta utan om i huvudsak förvaltande och administrativa uppgifter som t.ex. beslutsfattande och praktisk hantering av djuren efter ett omhändertagande. Beslutsfattandet kommer i många fall att grunda sig på iakttagelser som gjorts av polismän vid ingripanden. Av de allmänna råden som Rikspolisstyrelsen har utfärdat framgår, som redan nämnts, att bedömningsgrunderna är konkreta, handfasta och situationsbundna (RPSFS 2009:1). Jag bedömer att länsstyrelsen har bättre förutsättningar än Polismyndigheten att hålla hög kvalitet vid sådant beslutsfattande. Länsstyrelsernas expertkompetens på djurskyddsområdet kan också leda till högre kvalitet i beslutsfattandet. Uppgiften att exempelvis bedöma om en hund som både är aggressiv och vanvårdad kan säljas eller skänkas bort efter ett omhändertagande är ett konkret exempel på en situation där länsstyrelsen har tydligt högre kompetens än Polismyndigheten.

Det kan vidare antas att länsstyrelsernas utökade ansvar på det näraliggande djurskyddsområdet ger länsstyrelserna förutsättningar

att bygga upp mer effektiva rutiner för såväl den praktiska hanteringen av omhändertagna djur som själva ärendehandläggningen. Detta illustreras bäst av att en hund som omhändertas med stöd av tillsynslagen i praktiken ska hanteras på samma sätt som om hunden hade omhändertagits med stöd av djurskyddslagen, förutom den mentaltestning som även i fortsättningen ska utföras hos Polismyndighetens hundgrupper. Genom det utökade ansvaret på djurskyddsområdet får länsstyrelserna en större ärendevolymer på djursidan och därmed också större erfarenhet av beslutsfattande och att lösa de praktiska situationer som uppkommer. Länsstyrelserna blir ännu tydligare expertmyndigheter på djurområdet.

På längre sikt kommer länsstyrelsens högre kompetens och större mängd liknande uppgifter enligt min bedömning att leda till en mer effektiv handläggning och en högre kvalitet i beslutsfattande jämfört med om beslut ska fattas av en polisman i yttre tjänst som bara någon enstaka gång ställs inför beslut att omhänderta en hund. För enskilda polismän är djuruppgifterna ovanliga inslag i arbetet, varför det kan krävas mer tid för inläsning och andra förberedelser än vid normalt förekommande arbetsuppgifter, samt kontakt med kollegor för att ta reda på vilken entreprenör man kan kontakta för att verkställa beslutet. Jag bedömer att sådana uppgifter kan utföras mer effektivt och med högre kvalitet om de ges till tjänstemän vid länsstyrelsen som mer återkommande tar ställning till om djur ska omhändertas och vet vilken entreprenör som ska kontaktas för transport och förvaring. I grunden handlar det om att uppgifter som förekommer sällan kan ta längre tid att utföra på grund av ovana, brist på erfarenhet och liknande. Risken för detta minskar när liknande uppgifter samlas hos länsstyrelsen, som får möjlighet att skapa en totalt sett mer effektiv verksamhet. Det område där Polismyndigheten däremot har bäst kompetens – att ur ett ordnings- och säkerhetsperspektiv hantera akuta situationer – påverkas inte av förslagen. Alla sådana uppgifter ska även i fortsättningen utföras av Polismyndigheten.

Länsstyrelserna får i och med sitt utökade myndighetsansvar en större volym på djurverksamheten och på så sätt den erfarenhet som krävs för att kunna upprätthålla en god kompetensnivå hos medarbetarna. Effektiviteten och kvaliteten i de transporter, den förvaring och de andra praktiska moment som utförs av externa uppdragstagare påverkas däremot inte av att verksamheten flyttas.

Att, som det i många fall troligtvis blir frågan om, samma företag förvarar djuren på uppdrag av länsstyrelsen i stället för Polismyndigheten påverkar inte hur bra eller dåligt entreprenören utför arbetet. I de delar som kan påverkas av hur den uppdragsgivande myndigheten agerar ser jag däremot synergier med djurskyddsområdet. Om länsstyrelserna hanterar ett större antal omhändertaganden enligt båda lagarna får man bättre förutsättningar att bygga upp effektiva rutiner och ett närmare samarbete med de entreprenörer som anlitas för den praktiska hanteringen. Detta gäller oavsett om djuren omhändertas enligt tillsynslagen eller enligt djurskyddslagen.

Konsekvenser för kvalitet och effektivitet inom Polismyndigheten

Den största förändringen för Polismyndighetens del är att man får en minskad arbetsbörda i delar som inte tillhör kärnverksamheten. Färre sidouppgifter innebär att Polismyndigheten får bättre förutsättningar att arbeta effektivt med kärnuppgifterna. Tydligast blir detta om olika arbetsuppgifter direkt konkurrerar om samma yttre resurs: en polispatrull kan exempelvis i ett visst läge behöva avstå från att genomföra en grundläggande spårsäkring efter ett bostadsinbrott om det i samma stund ställs prioriterade krav på att den ska se till att vanvårdade djur tas om hand och transporteras bort. Övriga delar av Polismyndighetens verksamhet påverkas i andra avseenden av djuruppgifterna. Om djuruppgifterna flyttas från Polismyndigheten bör civilanställda djurhandläggare enligt vår bedömning i stället kunna ges möjlighet att arbeta på annat lämpligt håll inom Polismyndigheten, exempelvis inom brottsutredningsverksamheten, för att där bl.a. hålla förhör med någon som har gripits misstänkt för brott eller utföra andra uppgifter på det området (prop. 2013/14:232 s. 27).

En omständighet som också talar för att kvaliteten och effektiviteten inom Polismyndigheten kan öka är att färre djuruppgifter bör göra det enklare att leda och planera verksamheten. Detta stödjer vi på att en majoritet (52 procent) av polismyndigheterna har uppgett att polisens samlade uppgifter på djurområdet gör verksamheten svårare att leda och planera på ett effektivt sätt. Den chef inom Polismyndigheten som exempelvis ställs inför frågan hur man

ska arbeta för att möta utmaningarna från ett starkt ökande antal anmälda it-relaterade bedrägerier behöver samtidigt ägna en del av sin tid och kraft åt att se till att det alltid finns kompetenta djurhandläggare till hands eller åt frågor om hur omhändertagna hundar ska förvaras och transporteras om det inte har gått att träffa ett ramavtal med någon leverantör av sådana tjänster. Färre djuruppgifter – och då särskilt sådana som utförs av polismän i yttre tjänst – bör därför göra verksamheten något lättare att leda och planera. Det blir helt enkelt färre frågor för Polismyndigheten att behöva ta hänsyn till och färre områden där statsmakterna kräver resultat, uppföljning och redovisning. *Sammantaget* bedömer vi att förslagen ger Polismyndigheten bättre förutsättningar att arbeta effektivt och med hög kvalitet i kärnverksamheten, dvs. att bekämpa brott och att upprätthålla allmän ordning och säkerhet. I detta ligger att det kan uppkomma vissa positiva effekter på det brottsförebyggande arbetet i stort.

Ekonomiska konsekvenser för Polismyndigheten och länsstyrelserna

Vår bedömning: Länsstyrelsernas sammanlagda kostnader för de nya uppgifterna bedöms uppgå till ca 60 miljoner kronor per år. Av denna kostnad förväntas länsstyrelserna genom återbetalningskrav till berörda djurägare och rätt till medel från försäljning av omhändertagna djur få tillbaka ca 15 miljoner kronor per år. Länsstyrelserna bör i övriga delar tillföras medel genom ökat anslag för att från första början kunna fullgöra de nya uppgifterna med hög effektivitet och kvalitet. Det ökade anslaget bör finansieras genom att befintliga medel flyttas över. Länsstyrelsernas övergångsvisa kostnader för t.ex. informationsinsatser samt andra tillfälliga insatser med anledning av de nya uppgifterna ryms inom befintlig anslagsram.

Vårt förslag: Anslag 4 1:1 *Polismyndigheten* minskas med 45 miljoner kronor. Anslag 1 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* ökas med motsvarande belopp.

Nästa fråga är då vilka ekonomiska konsekvenser som den föreslagna omfördelningen av uppgifter mellan myndigheterna leder till.

Skälen för förslaget och bedömningen

Länsstyrelserna bör tillföras medel motsvarande de kostnader som det nya ansvaret ger upphov till. Ett kriterium som utredningen har använt sig av är att den mottagande myndigheten ska kunna utföra uppgiften lika bra eller bättre än Polismyndigheten utan att kostnaderna ökar (se 3 kap.). Detta krav är också uppfyllt i de delar jag nu lägger fram förslag till förändringar. Utgångspunkten för bedömningen är att de föreslagna ändringarna innebär att statens kostnader inte ökar totalt sett. De intäkter och kostnader som Polismyndigheten har för verksamheten ger en bild av hur mycket medel som kan behöva tillföras länsstyrelserna. Detta är dock endast en utgångspunkt, det kan läggas fram andra omständigheter som ökar eller minskar finansieringsbehovet. Nedan bedömer vi om det finns några sådana skäl.

En central fråga är då vilka intäkter och kostnader Polismyndigheten i dag har för verksamheten. Men innan vi närmare beräknar hur stora dessa är finns det skäl att först redovisa hur vi ser på de metodproblem och felkällor som finns.

Hur säkra är beräkningarna?

Kostnads- och intäktsuppskattningar som uttrycks i fasta belopp ger lätt ett intryck av exakthet och objektivitet som kan vara missvisande. Uppskattningen är nämligen aldrig säkrare än sitt underlag. Det är en komplicerad uppgift att klarlägga hur stora kostnader Polismyndigheten har för de uppgifter som utredningen föreslår ska flyttas till länsstyrelserna. Detta beror på att Polismyndigheten, med undantag för någon tidigare länspolismyndighet, inte i alla delar har kunnat ange vad verksamheten kostar i dag och hur mycket tid den tar in anspråk. Detta är i sig inte heller något anmärkningsvärt. Av naturliga skäl använder Polismyndigheten andra indelningsgrunder och kriterier i såväl den externa redovisningen som den interna ekonomiska uppföljningen. I polisens ekonomisystem finns

exempelvis ingen uppdelning utifrån vilket regelverk som ett djur har omhändertagits. En sådan uppdelning kan, enligt uppgift från Rikspolisstyrelsen, inte göras utan att gå in i varje ärende för sig. Detta har inte varit möjligt att göra inom ramen för utredningen. I vissa delar har polismyndigheterna också hänvisat till totalbelopp. För polisen har det exempelvis inte varit av intresse att kräva så detaljerad redovisning av sina medarbetare att man kan ange exakt vilka kostnader och hur mycket tid som läggs på exempelvis uppgifterna enligt djurskyddslagen. För utredningen, som skulle ha haft nytta av kostnadsuppgifter på den detaljnivån, innebär detta tänkbara felkällor då vi i större utsträckning måste förlita oss på totalbelopp och sedan göra uppskattningar av hur dessa fördelar sig på olika uppgifter. Vi måste också göra bedömningar av hur stora vissa kostnader är för exempelvis transporter som vi vet att polisen utför, men som inte omfattas av de totalbelopp vi har fått från Rikspolisstyrelsen och polismyndigheterna. Ett särskilt problem är att avgöra omfattningen av sådan verksamhet eftersom den skiljer sig åt i olika delar av landet, men inte kan anges exakt eftersom varken tidsåtgång, körsträcka eller någon annan kostnadsbärare har följts upp.

Våra beräkningar måste därför i viss mån bygga på andra, kompletterande, källor eller, om några sådana inte finns, på så rimliga antaganden och uppskattningar som möjligt. Som en följd av detta bygger våra beräkningar av de kostnader som polisen har för uppgifterna på ett antal överväganden. För de ändamål det nu är fråga om – att flytta anslagsmedel från en myndighet till en annan – är det enligt vår uppfattning rimligt att slå fast ett ungefärligt kostnadsintervall. Inom detta intervall redovisar vi sedan vår bedömning av hur stor länsstyrelsernas anslagshöjning bör vara.

Vilka intäkter och kostnader har Polismyndigheten för uppgifterna?

Enligt våra uppskattningar uppgick Polismyndighetens kostnader för samtliga myndighetens uppgifter enligt djurskyddslagen och tillsynslagen år 2013 till sammanlagt omkring 55–60 miljoner kronor. Av detta belopp avser ca 35 miljoner kronor förvaring av djur och andra verkställighetsåtgärder som utförs av externa entreprenörer, ca 20–25 miljoner kronor avser egen personal och ca 800 000 kronor

transporter med egna fordon. Polismyndighetens intäkter från djurverksamheten uppgick till ungefär 15 miljoner kronor år 2013, varför nettokostnaden var ca 40–45 miljoner kronor. Kostnaderna för handräckning och de andra uppgifter som Polismyndigheten föreslås få behålla uppgår till ca 1–2 miljoner kronor. För att komma fram till detta har vi räknat på följande sätt.

Djurverksamheten inom Polismyndigheten är i huvudsak anslagsfinansierad. Polismyndigheten får dock intäkter från verksamheten, som främst består av de belopp som har förskotterats av allmänna medel men som efter regresskrav från Polismyndigheten återbetalats av djurägaren. Om Polismyndigheten inte får betalt av djurägaren stannar kostnaden på staten, dvs. i det här fallet närmast hos Polismyndigheten. När ett omhändertaget djur säljs får kostnader som slutligt ska betalas av ägaren tas ur köpesumman. De intäkter som följer av verksamheten måste tas med i beräkningen för att ge en rättvisande bild av Polismyndighetens nettokostnader. De kostnader som Polismyndigheten har för uppgifterna enligt djurskyddslagen och tillsynslagen är av tre slag. Den *första kategorin*, som är relativt enkel att beräkna, utgörs av de direkta kostnaderna för transport, förvaring, veterinärundersökning, försäljning och avlivning av djur som har utförts av externa entreprenörer. Dessa kostnader ska i normalfallet, som nämnts, föras vidare till djurägaren. Enligt uppgift från Rikspolisstyrelsen har polismyndigheternas totala intäkter och kostnader för omhändertagna djur enligt djurskyddslagen och tillsynslagen uppgått till följande belopp. Kostnader för polisens egen personal ingår inte.

Tabell 9.1 Polismyndigheternas intäkter och kostnader för omhändertagna djur enligt djurskyddslagen och tillsynslagen

	2009	2010	2011	2012	2013
Totala kostnader	20 115	29 703	29 181	35 658	34 751
Totala intäkter	9 907	15 840	12 059	15 833	15 361
Nettokostnad	10 208	13 863	17 122	19 825	19 390

Alla belopp anges i tusental kronor (tkr).

Enligt de uppgifter som utredningen har hämtat in från polismyndigheterna har det nästan aldrig hänt att de behövt förvara omhändertagna djur på polisstationerna eller i övrigt i egen regi. I de fall detta

har hänt så har det endast varit fråga om kortare förvaringstider. Vad som har betalats till entreprenörerna ger därför en god bild av polisens kostnader för att förvara djuren. Verksamheten att omplacera djur sker ofta i samråd med ideella organisationer och andra aktörer. I den utsträckning dessa aktörer har haft kostnader som fakturerats till polisen bör dessa ingå i de kostnadsuppgifter som redovisats ovan. Kostnader för de transporter till och från hundpensionat och katthem som utförts av externa entreprenörer ingår också. Vad som däremot inte ingår är bl.a. kostnaderna för polisens egen personal samt för transporter med polisens egna fordon. Vi går nu vidare och bedömer kostnaderna i dessa delar.

Den *andra kategorin* avser de direkta personalkostnader för den tid som Polismyndighetens personal har arbetat med uppgifterna enligt djurskyddslagen och tillsynslagen. Vi har i enkäten frågat polismyndigheterna hur många arbetstimmar uppgifterna tagit i anspråk de senaste fem åren samt, om svaret är en uppskattning, bett dem att redovisa vilka antaganden som legat till grund för uppskattningen. Som framgår av bilaga 3–4 har det varit svårt att få fram fullständiga och säkra uppgifter från polismyndigheterna i detta avseende. Några polismyndigheter har exempelvis inte kunnat lämna några uppgifter alls om tidsåtgången. Vi gör följande bedömning. Även om det saknas säkra uppgifter från vissa håll har polismyndigheterna kunskaper om de lokala förhållandena och därmed bäst förutsättningar att göra en rimlig uppskattning av tidsåtgången. Om man lägger samman den uppgivna tidsåtgången för uppgifterna enligt djurskyddslagen blir detta sammanlagt ca 33 000 timmar för år 2013. Till detta ska läggas en uppskattad tidsåtgång för polismyndigheterna i de fyra län (Uppsala, Västernorrland, Jämtland och Västerbotten) som inte har angett någon tidsåtgång. Om tidsåtgången för Polismyndigheten i Uppsala län antas motsvara drygt en och en halv årsarbetskraft och tidsåtgången i vart och ett av Västernorrlands, Jämtlands och Västerbottens län antas vara lika stor som i Norrbottens län rör det sig om ca 38 000 arbetstimmar per år eller, beroende på antaganden om årsarbetstid, omkring 26–27 årsarbetskrafter i hela landet för uppgifterna enligt djurskyddslagen. En motsvarande beräkning för uppgifterna enligt tillsynslagen är svårare att göra, bl.a. eftersom det saknas uppgifter för fler län och det är svårt att hitta något bra jämförelseobjekt för Polismyndigheten i Stockholms län eftersom de två andra stor-

stadsregionerna drar åt olika håll. En summering av den redovisade tidsåtgången som kompletteras med samma slags antaganden som nyss använts i fråga om polisens uppgifter enligt djurskyddslagen ger sammanlagt omkring 30 000 årsarbetstimmar eller knappt 20 årsarbetskrafter. Vi uppskattar alltså att polisens sammanlagda personalbehov avseende arbetsuppgifterna enligt djurskyddslagen och tillsynslagen för år 2013 motsvarade ca 40–50 heltidsanställda. Enligt uppgift från Rikspolisstyrelsen var lönekostnaden samma år för en polisman 357 kronor per timme, inklusive sociala avgifter. Motsvarande kostnad för en civilanställd var 316 kronor per timme. Vi uppskattar därför den direkta personalkostnaden för uppgifterna till ca 20–25 miljoner kronor. Det bör dock betonas att detta även inkluderar arbetet med handräckningar och andra uppgifter som Polismyndigheten ska behålla. Vi uppskattar kostnaden för dessa uppgifter längre fram i kapitlet.

Den *tredje kategorin* av kostnader är de transporter med Polismyndighetens egna fordon som är nödvändiga för att fullgöra uppgifterna. På flera håll i landet, särskilt utanför storstadsregionerna, transporteras de flesta djur som omhändertas i polisens egna fordon. I dessa län kan avstånden vara stora. I Stockholm, Västra Götaland och Skåne samt i några ytterligare län utförs däremot alla eller i vart fall en majoritet av transporter av entreprenörer som polisen anlitar, varför kostnaderna för detta ingår i vad som har redovisats tidigare. De tre storstadsregionerna står för en majoritet av alla omhändertaganden av djur som görs med stöd av de båda lagarna. Omkring 60 procent av alla omhändertaganden av djur som sker med stöd av djurskyddslagen äger rum i Stockholm, Västra Götaland och Skåne. Detta framgår om man jämför uppgifterna om ärendemängd med Jordbruksverkets statistik över det totala antalet omhändertaganden, för mer än 600 av de årligen drygt 1 000 omhändertaganden som gjordes år 2013 gjordes i storstadsregionerna. Till detta ska läggas de drygt 100 omhändertaganden som år 2013 gjordes i de län utanför storstadsregionerna (Halland, Jönköping, Kronoberg, Blekinge och Dalarna) där entreprenörer också sköter alla eller de flesta transporter.

För djur som omhändertas med stöd av tillsynslagen är storstadsregionernas andel troligtvis ännu högre. Det saknas säkra uppgifter om antalet omhändertaganden som görs med stöd av tillsynslagen, eftersom alla polismyndigheter inte har preciserat hur

ärendena enligt tillsynslagen fördelat sig på de olika ärenden som kan förekomma enligt lagen. Enkätsvaren tyder dock på att det rörde sig om 150–160 omhändertaganden i hela landet år 2013, varav Stockholm, Västra Götaland och Skåne och de ytterligare län som nämnts tidigare sammanlagt stod för drygt 120 av dessa. Detta ger vid handen att det rör sig om ungefär 300 omhändertaganden varje år enligt de båda lagarna, där transporten av djuren måste ske med polisens egna fordon och där kostnaden för detta alltså inte ingår i de uppgifter som har redovisats tidigare. Som nämnts har det inte gått att få fram uppgifter om vad transportererna kostat, eftersom det inte finns någon intern uppföljning av detta inom polisen. Om man antar att längden på en genomsnittlig djurtransport är 150 kilometer och att kilometerkostnaden är 10 kronor skulle de direkta transportkostnaderna i hela landet motsvara ungefär 450 000 kronor (dvs. 300 transporter * 150 kilometer * 10 kronor per kilometer). Polismyndigheten har också direkta kostnader för transporter när man lämnar länsstyrelserna hjälp (handräckning). Vi återkommer snart till dessa.

Den *fyjärde kategorin* är administrationsomkostnader som exempelvis kostnaden för övergripande stabs- och ledningsfunktioner, ekonomi, personalansvar, datorsystem, kontors- och förbrukningsmaterial, revision och andra indirekta kostnader. Polismyndigheten har naturligtvis kostnader även för detta som i kalkylsamband skulle kunna uttryckas exempelvis som ett procentuellt påslag på de direkta kostnaderna. Det har inte varit möjligt att inom ramen för utredningen ta fram och närmare beräkna dessa kostnader. Som vi snart utvecklar när vi beräknar vilka kostnader länsstyrelserna kan antas få för verksamheten påverkas finansieringsbehovet i detta fall inte heller av de indirekta kostnaderna.

Vilka kostnader har Polismyndigheten för kvarvarande uppgifter?

Vi har föreslagit att de flesta av polisens uppgifter enligt djurskyddslagen och tillsynslagen ska flyttas till länsstyrelserna. Polismyndigheten ska dock ha kvar skyldigheten att lämna länsstyrelserna hjälp (handräckning), omhänderta djur främst under jourtid och vissa andra uppgifter, se kapitel 4–5. Nästa fråga är då hur stora

kostnaderna är för den verksamhet som ska ligga kvar hos Polismyndigheten.

Den uppgift som har störst ekonomisk betydelse är skyldigheten att biträda länsstyrelserna med hjälp (handräckning). Enligt enkätsvaren från polismyndigheterna lämnades år 2013 sådan hjälp i ungefär 700 fall. Det exakta antalet kan inte anges, eftersom alla polismyndigheter inte har lämnat detaljerade uppgifter. När Polismyndigheten biträder med handräckningar har man kostnader främst för de polismän som medverkar samt för transporter till och från handräckningsstället. De flesta polismyndigheter har inte kunnat ange hur stora kostnader de har haft för handräckningarna. Polismyndigheten i Stockholms län, som har flest handräckningar, har dock uppskattat att varje uppdrag tar i genomsnitt två timmar att utföra för två polismän. Med de antaganden om lönekostnad som angetts tidigare skulle detta motsvara omkring 1 500 kronor per handräckning (dvs. 2 polismän * 2 timmar * 357 kronor per timme). Kostnadsuppgifterna för handräckningar i Västra Götaland och Halland ligger på ungefär samma nivå, medan styckkostnaden är mer än dubbelt så hög i Skåne. Vi uppskattar styckkostnaden för arbetet med en genomsnittlig handräckning till mellan 1 500 och 3 000 kronor. Kostnaden för det arbete som kan uppkomma på grund av den nya handräckningsbestämmelsen i tillsynslagen ska också räknas med. Den sammanlagda personalkostnaden för handräckningsuppgifterna blir därmed cirka 1–2 miljoner kronor (dvs. 700 handräckningar * 1 500 till 3 000 kronor).

De flesta handräckningarna äger rum i storstadsregionerna och transporter där är typiskt sett kortare än i andra delar av landet. Kostnaden för dessa bedöms därför vara mindre än kostnaden för Polismyndighetens transporter av omhändertagna djur som sker med egna fordon. Uppskattningen bygger på att antalet handräckningar är ungefär dubbelt så många som antalet omhändertaganden där transporten sker med polisens egna fordon, men körsträckan är mycket kortare eftersom de flesta handräckningar äger rum i storstadsregionerna. Transportkostnaderna bedöms uppgå till omkring 350 000 kronor (dvs. 700 transporter * 50 kilometer * 10 kronor per kilometer) per år.

Polismyndigheten kommer också att ha kostnader för att förvara djur som omhändertas under kvällar och helger, fram till dess att länsstyrelsen prövat frågan om beslutet ska fortsätta att gälla.

Enkätsvaren visar att det är mycket ovanligt att behov uppstår under jourtid. Det kostar enligt uppgift från Polismyndigheten i Skåne omkring 200 kronor per dygn att förvara de vanligast förekommande djuren (hundar och katter) hos en entreprenör. Den tid som förvaringen sker på Polismyndighetens bekostnad kommer under alla omständigheter att vara så kort att kostnaden för dessa enstaka dagar saknar betydelse i sammanhanget.

Utredningen är medveten om att de övriga uppgifter som ska ligga kvar hos Polismyndigheten i sig också medför vissa kostnader. Dessa uppgifter förekommer dock så sällan eller bedöms leda till kostnader som är försumbara i sammanhanget.

Vilka kostnader förväntas länsstyrelserna få?

Enligt vår bedömning kommer länsstyrelserna att få kostnadsökningar med ungefär 60 miljoner kronor. Av dessa utgör ca 35 miljoner kronor kostnader för förvaring av djur och andra verkställighetsåtgärder som utförs av externa entreprenörer, 25 miljoner kronor avser egen personal och ungefär 450 000 kronor transporter med egna fordon. För att komma fram till detta har vi räknat på följande sätt.

En stor förändring för länsstyrelserna är att de får överta uppgiften att verkställa beslut om att omhänderta djur enligt djurskyddslagen. Nytt för länsstyrelserna är också uppgiften att fatta beslut samt sköta transport, förvaring och annan praktisk hantering av hundar som omhändertas enligt tillsynslagen. I kapitel 4–5 har vi närmare angett vilka uppgifter det är fråga om. Vilka kostnader medför då detta för länsstyrelserna? Som redan nämnts ger de intäkter och kostnader som Polismyndigheten i dag har en bild av finansieringsbehovet. Andra omständigheter och bedömningsgrunder kan också inverka på bedömningen. Kostnaderna för transporter av djur med egna fordon har inte någon större betydelse i sammanhanget. Det som avgör finansieringsbehovet är hur man beräknar och ser på (1) de direkta personalkostnaderna, (2) de direkta verkställighetskostnaderna, främst för de entreprenörer som anlitas bl.a. för att förvara och transportera omhändertagna djur och (3) de intäkter som flyter in från djurägarna samt vid försäljning av djur. Vi börjar med de direkta personalkostnaderna.

De nya arbetsuppgifterna är arbetskrävande och innefattar praktiska moment som länsstyrelserna inte tidigare utfört. Till detta ska läggas att länsstyrelserna också ska fatta beslut och stå för vissa verkställighetsuppgifter enligt tillsynslagen. Det är angeläget att länsstyrelserna får goda förutsättningar att ta över de nya uppgifterna. För att länsstyrelserna ska kunna upprätthålla en hög nivå på djurskyddsarbetet, ställa om till de nya uppgifterna, utbilda personalen och säkerställa kvaliteten i beslutsfattandet enligt tillsynslagen krävs täckning för de direkta personalkostnaderna. Vi gör bedömningen att länsstyrelsernas övergångsvisa kostnader för t.ex. informationsinsatser samt övriga tillfälliga insatser med anledning av de nya uppgifterna bör rymmas inom befintlig anslagsram. I detta sammanhang beaktar vi att det redan i dag finns en hög kompetens och omfattande erfarenhet hos länsstyrelserna på djurskyddsområdet, både när det gäller praktisk hantering av djur och handläggning av förvaltningsärenden på det området.

Vid länsstyrelserna finns det för närvarande sammanlagt 193 årsarbetskrafter för tillsyn enligt djurskyddslagen. De personalkategorier som finns för utförande av de uppgifterna är djurskyddsinspektörer eller motsvarande tjänstemän och länsveterinärer. Av dessa är det främst djurskyddsinspektörerna som har till uppgift att handlägga olika slags förvaltningsärenden. Enligt uppgift från länsstyrelsehåll kan den personal som i dag används för tillsyn enligt djurskyddslagen inte i någon del användas för de nya uppgifterna. Resurser för att nyanställa personal måste enligt länsstyrelserna därför skjutas till. Om de nya uppgifterna helt och hållet skulle läggas på nuvarande personalstyrka skulle det enligt länsstyrelserna innebära att man får man får ännu svårare att nå målen för verksamheten. Som länsstyrelserna beskriver dagsläget är måluppfyllelsen i djurskyddsverksamheten redan för låg och situationen skulle förvärras om de nya uppgifterna läggs på befintlig personal.

Som en konsekvens av våra förslag kommer länsstyrelserna att få en ärendeökning på årsbasis med uppskattningsvis ca 3 700 ärenden, varav ca 2 400 avser djurskyddslagen och ca 1 300 avser tillsynslagen. Vi utgår från att nuvarande personalstyrka på djurskyddsområdet inte har något nämnvärt utrymme att utföra de nytillkomna uppgifterna. Med den angivna ärendeökningen som utgångspunkt är det enligt vår samlade bedömning rimligt att

länsstyrelserna tillförs 25 miljoner kronor för personalförstärkningar. Länsstyrelserna får därmed ett resurstillskott som motsvarar Polismyndighetens nuvarande personalkostnad. Enligt uppgift från länsstyrelserna är medellönen för en djurskyddsinspektör ungefär 32 000 kronor per månad. Anslagshöjningen i denna del bör därför enligt vår beräkning motsvara drygt 40 årsarbetskrafter hos länsstyrelserna. Länsstyrelserna bör tillföras medlen genom en överföring från Polismyndighetens förvaltningsanslag till förvaltningsanslaget för Länsstyrelserna m.m.

Redan i dag har länsstyrelserna arbetsuppgifter enligt djurskyddslagen. Den verksamheten har flera tydliga sakliga samband med de föreslagna nya arbetsuppgifterna. Länsstyrelserna har härigenom etablerat goda kontaktytor inom djurskyddsområdet och känner därför bl.a. oftast direkt till vilka entreprenörer som bör kontaktas när ett djur ska omhändertas. Enligt vår uppfattning bör länsstyrelsernas nuvarande uppgifter på djurskyddsområdet tydligt underlätta ett övertagande av uppgifterna från polisen. Befintliga lokaler, personal, verksamhetsstöd och utrustning kan också användas. Som nyss anförts är det dock nödvändigt att länsstyrelserna ges finansiella förutsättningar för att kunna nyanställa personal. Därutöver bedömer vi som nyss nämnts att det för länsstyrelserna finns ett visst behov av medel för transporter av djur i vissa län utanför storstadsregionerna. Dessa kostnader ryms inom ramen för den anslagshöjning som vi föreslår. När det gäller länsstyrelsernas övergångsvisa kostnader för informationsinsatser och andra tillfälliga insatser med anledning av de nya uppgifterna bedömer vi att de ryms inom befintlig anslagsram.

Det återstår då att ta ställning till hur stora intäkter och kostnader som länsstyrelserna förväntas få för den direkta verkställigheten. I praktiken handlar det om den ersättning som hundpensionat, katthem och andra företag får för att transportera och förvara djur som har omhändertagits. Länsstyrelserna får också kostnader för testning av hundar som omhändertas enligt tillsynslagen. Det rör sig om direkta kostnader som följer av de nya uppgifterna. Frågan är om dessa bör täckas genom en anslagsökning eller på något annat sätt.

När man tar ställning till finansieringsbehovet i denna del är utgångspunkten i lagstiftningen att det i normalfallet är djurägaren eller innehavaren – inte staten – som slutligen ska stå för kost-

naderna. Om myndigheten trots regresskrav inte får tillbaka förskottade medel så stannar kostnaden på staten, dvs. närmast hos den berörda myndigheten. Om det över tid årligen uppstår betydande underskott i detta avseende hos en myndighet påverkar detta naturligtvis myndighetens finansiella förutsättningar att bedriva sin verksamhet.

Av de övergångsbestämmelser som vi föreslår följer att de kostnader av detta slag som uppkommer efter ikraftträdandet ska hanteras av länsstyrelsen, om det är länsstyrelsen som förskottat beloppet av allmänna medel. Polismyndigheten får på motsvarande sätt hantera sina verkställighetskostnader. Över åren har polisen förskottat större belopp av allmänna medel än vad man har fått tillbaka från djurägarna. Enligt Rikspolisstyrelsen uppgick det samlade underskottet vid utgången av 2013 till ungefär 48 miljoner kronor.¹ Utredningens förslag innebär att de nytillkomna verkställighetskostnaderna i de allra flesta fall kommer att förskottas av länsstyrelserna. Som nämnts är utgångspunkten i lagstiftningen att hela beloppet ska betalas tillbaka av djurägaren eller innehavaren. Länsstyrelserna får, som nämnts, även intäkter vid försäljning av omhändertagna djur. När man bedömer finansieringsbehovet kan man således komma fram till att den rättsliga regleringen innebär att länsstyrelserna inte bör få anslagsmedel för kostnader av detta slag. Den givna följderna av ett sådant synsätt är att en myndighet inte heller på förhand bör kompenseras för befarade kreditförluster. De övergångsbestämmelser som vi föreslår är i linje med det angivna synsättet och innebär alltså att Polismyndigheten ska ha kvar ansvaret för sitt ackumulerade ekonomiska underskott på området. Mot det anförda vill vi dock lyfta fram att det faktiska utfallet av Polismyndighetens regressverksamhet tydligt indikerar att det i realiteten inte kommer att vara möjligt för länsstyrelserna att täcka merparten av sina kostnader genom regresskrav och andra intäkter från verksamheten. Utifrån det underlag som vi har till hands är det tvärtom realistiskt att förvänta sig att länsstyrelserna redan från början och fortlöpande kommer att dras med förhållandevis stora underskott i aktuellt avseende. Enligt vår mening

¹ Beloppet avser fordringar avseende djurärenden som den 31 december 2013 bedömts vara osäkra. De enskilda fordringarna kan ha uppkommit tidigare år. Det har inte gått att få fram närmare uppgifter om fordringarnas ålder och uppkomsttid.

är det inte rimligt att utgå från att länsstyrelserna kommer att kunna få betalt i högre utsträckning än vad Polismyndigheten har fått de senaste åren. I det sammanhanget beaktar vi att Polismyndigheten har bedrivit sin regressverksamhet under många år. Som vi har lyft fram i det föregående är det av stor vikt att länsstyrelserna ges tillräckligt goda ekonomiska förutsättningar för att från första början kunna utföra de nya uppgifterna enligt djurskyddslagen och tillsynslagen med hög effektivitet och kvalitet. I det sammanhanget beaktar vi de höga kvalitetskrav som bör ställas på denna verksamhet bl.a. ur ett djurskyddsperspektiv. Mot denna bakgrund gör vi den samlade bedömningen att länsstyrelserna redan i samband med ikraftträdandet bör få täckning för ett befarat underskott för direkta verkställighetskostnader som enligt vår bedömning med tillräcklig grad av säkerhet bör motsvara storleken på Polismyndighetens kreditförluster de senaste åren. Anslagshöjningen bör justeras med hänsyn till detta.

Sammanfattning

Sammantaget gör vi bedömningen att länsstyrelserna behöver tillföras medel genom en överföring från förvaltningsanslaget för Polismyndigheten med 45 miljoner kronor per år för de kostnader som de nya uppgifterna ger upphov till. Återstående belopp, ca 15 miljoner kronor, bör länsstyrelserna kunna få tillbaka från djurägarna eller kunna tillgodogöra sig vid försäljning av omhändertagna djur.

Konsekvenser för djurskyddsinspektörerna

Vår bedömning: Förutsättningarna för de enskilda djurskyddsinspektörerna kommer att förändras när fler uppgifter förs över till länsstyrelserna. Vissa uppgifter bedöms kunna utföras mer effektivt än tidigare. Risken för att djurskyddsinspektörer oftare ska hamna hotfulla situationer bedöms öka något främst med hänsyn till att inspektörerna – i normalfallet utan biträde av polis – direkt på plats ska se till att meddelade beslut verkställs. Däremot torde antalet hotfulla situationer inte öka bara för att det är länsstyrelserna i stället för Polismyndigheten som ska

ansvara för verkställigheten. Det är mer verkställighets-situationen i sig som kan innebära en ökad risk för hot om våld och våld. Djurskyddsinspektörerna ska dock inte på egen hand behöva hantera situationer där de möts eller befaras kunna mötas av hot eller våld. Polismyndigheten ska alltid lämna hjälp (handräckning) när det är nödvändigt för att verkställighet ska kunna ske under säkra och trygga förhållanden.

Skälen för bedömningen

Djurskyddsinspektörer och andra tjänstemän vid länsstyrelserna påverkas vid en överföring av verkställighetsansvaret och andra arbetsuppgifter till länsstyrelserna. Till de positiva effekterna hör att enskilda inspektörer i vissa avseenden kan arbeta mer effektivt. Ett exempel på detta är att en inspektör som beslutar att omedelbart omhänderta djur med stöd av 32 § djurskyddslagen inte behöver kalla polis till platsen för att verkställa beslutet med den tidsfördröjning som detta skulle innebära. I kapitel 4–5 har vi tagit upp frågan om den utsatthet som djurskyddsinspektörer kan uppleva i sitt arbete. Den oron ska tas på allvar. De beslut och övriga myndighetsåtgärder som ska utföras på detta område är ofta ingripande och påtagliga för den enskilde som berörs av dem. Detta kan därför i en del fall medföra att det uppstår hotfulla situationer. I detta avseende skiljer sig dock inte förhållandena på djurskyddsområdet från andra områden där myndighetsåtgärder riktas mot en enskild, t.ex. när Kronofogden driver in en skuld, när Skatteverket genomför en revision eller när Livsmedelsverket utövar tillsyn över en restaurang. Även om det, sett till landet i stort, enligt polisen är sällsynt med hotfulla incidenter går det inte att bortse från att närvaron av uniformerade polismän i sig har en lugnande och dämpande verkan på djurägarna. Eftersom polisen nu inte ska medverka vid alla verkställigheter kan detta innebära en ökad riskexponering för länsstyrelsens medarbetare. Vi vill dock understryka att Polismyndigheten även i fortsättningen ska vara skyldig att lämna länsstyrelsen den hjälp (handräckning) som är nödvändig i hotfulla eller våldsamma situationer eller när sådana situationer kan befaras uppstå. Enskilda djurskyddsinspektörer och annan länsstyrelsepersonal ska alltså inte själva behöva hantera denna typ av situa-

tioner. Polismyndigheten har motsvarande handräckningsskyldighet t.ex. när Kronofogden ska verkställa indrivningsbeslut.

Konsekvenser för företag som Polismyndigheten anlitar

Vår bedömning: De företag som Polismyndigheten anlitar för att fullgöra sina uppgifter enligt djurskyddslagen och tillsynslagen påverkas inte ekonomiskt. När förändringarna genomförs bör företagen dock underrättas om förändringen. Ansvaret för denna informationsinsats, liksom för viss information till allmänheten, bör ligga på Polismyndigheten. I övrigt behövs inte några speciella informationsinsatser.

Skälen för bedömningen

I dag utförs i princip all förvaring av omhändertagna djur av hundpensionat, katthem och andra företag. I främst storstadsregionerna utför företagen även transporter av omhändertagna djur. I vissa fall sker detta med stöd av ramavtal eller liknande avtal eller med stöd av avtal som ingås för varje enskilt fall. Arbetet utförs på uppdrag av Polismyndigheten. Våra förslag innebär att huvudansvaret att verkställa beslut att omhänderta djur samt andra uppgifter enligt djurskyddslagen och tillsynslagen flyttas till länsstyrelserna. Enligt uppgift från Rikspolisstyrelsen är avtalstiderna i dag inte så långa att detta riskerar att få avtalsrättsliga konsekvenser. Förslagen får ekonomiska konsekvenser för företagen främst på så sätt att de, när uppgifterna har flyttats, får delta i länsstyrelsernas upphandling av samma tjänster. Behovet för länsstyrelserna att anlita externa entreprenörer för att utföra uppgifterna bedöms vara lika stort som för Polismyndigheten. Bedömningen blir därför att företagen inte påverkas ekonomiskt av förslagen. Det är dock rimligt att företagen informeras om förändringen. Som nuvarande avtalspart bör Polismyndigheten ge den informationen. Polismyndigheten bör också på lämpligt sätt, exempelvis genom att uppdatera informationen på sin webbplats, informera allmänheten om det förändrade myndighetsansvaret på djurområdet. Kostnaderna för dessa informationsinsatser ryms inom befintliga anslagsramar.

Konsekvenser för Polismyndighetens personal

Vår bedömning: Förutsättningarna för uppskattningsvis 10–20 djurhandläggare och annan personal vid Polismyndigheten som huvudsakligen arbetar med djuruppgifter kommer att förändras när flera djuruppgifter förs över till länsstyrelserna. De flesta av dem bedöms kunna få nya arbetsuppgifter inom Polismyndigheten. Reglerna om verksamhetsövergång enligt 6 b § lagen (1982:80) om anställningsskydd är inte tillämpliga.

Skälen för bedömningen

Vi har ovan uppskattat att Polismyndighetens sammanlagda personalbehov avseende arbetsuppgifterna enligt djurskyddslagen och tillsynslagen motsvarar ca 40–50 årsarbetskrafter. Eftersom merparten av dessa arbetsuppgifter flyttas över till länsstyrelserna uppkommer frågan hur förslagen påverkar Polismyndighetens personal. Man måste då skilja mellan olika grupper av polisanställda.

Som redan nämnts finns i dag inte någon särskild organisation inom Polismyndigheten för utförande av uppgifter rörande djur. I Stockholmsregionen finns dock en särskild grupp för djurskyddsfrågor. De praktiska frågorna som uppkommer i djurärendena, t.ex. förvaring och transport av djur, hanteras i polisregionerna medan själva ärendehandläggningen utförs vid den centrala rättsavdelningen inom Polismyndigheten (se närmare 5 kap.). Vi kan konstatera att uppgifterna är spridda på flera olika yrkeskategorier inom Polismyndigheten. Det är fråga om dels polismän i yttre tjänst, som enstaka gånger i den yrkesrollen ska verkställa omhändertagandebeslut, dels civilanställda handläggare vid Polismyndighetens centrala rättsavdelning, som någon gång får till uppgift att handlägga djurärenden, men i övrigt främst arbetar med frågor om skadestånd, upphandling och andra rättsliga frågor. Andra yrkeskategorier som tas i anspråk är stabspersonal, polisbefäl och de som tjänstgör vid de regionala kommunikationscentralerna. De medarbetare för vilka djuruppgifterna förekommer sällan berörs inte på annat sätt än att man inte längre behöver utföra arbetsuppgifterna.

Det är därför endast ett begränsat antal anställda inom Polismyndigheten som helt eller huvudsakligen arbetar med djurupp-

gifter. Hur många personer det handlar om är, som vi har sett, svårt att avgöra mot bakgrund av hur tidredovisningen inom polismyndigheterna har gått till. Det går inte heller att säga något säkert om fördelningen mellan polismän och civilanställd personal. Mot bakgrund av de svårigheter som länspolismyndigheterna har haft att ange tidsåtgången för arbetsuppgifterna har vi inte bedömt det som meningsfullt att följa upp enkätsvaren på så sätt vi hämtar in uppgifter om detta. Av svaren från vissa polismyndigheter framgår dock att det i många län fanns en eller ett par djurhandläggare som på deltid eller heltid arbetade med förvaltningsrättsliga djuruppgifter. Det är svårt att överblicka hur många anställda som huvudsakligen arbetar med förvaltningsrättsliga djuruppgifter. Vi bedömer att det i de dåvarande länspolismyndigheterna rörde sig om ca 10–20 personer. Sedan enkätsvaren lämnades har dock djuruppgifterna i det avseendet koncentrerats till en central funktion inom Polismyndigheten, Rättsavdelningen.

Av lagen (1982:80) om anställningsskydd framgår bland annat att vid övergång av ett företag, en verksamhet eller en del av en verksamhet från en arbetsgivare till en annan, övergår också de rättigheter och skyldigheter på grund av de anställningsavtal och de anställningsförhållanden som gäller vid tidpunkten för övergången på den nya arbetsgivaren. Detta gäller även statligt anställda arbetstagare. Berörd personal har emellertid alltid rätt att motsätta sig en övergång. Frågan om det har skett en verksamhetsövergång i den mening som avses i 6 b § anställningsskyddslagen när verksamhet flyttas över från en myndighet till en annan, ska bedömas utifrån en rad olika kriterier, bl.a. arten av verksamheten, om byggnader, lösöre och andra materiella tillgångar har överlåtits eller inte, om majoriteten av de anställda har tagits över eller inte och graden av likhet mellan verksamheten före och efter överlåtelsen. Av avgörande betydelse är om verksamheten vid övergången har bevarat sin identitet eller, annorlunda uttryckt, om det som har övergått kan beskrivas som en bestående ekonomisk enhet (AD 1999 nr 21 och AD 1998 nr 121 med hänvisningar, jfr även Nyström i Festskrift till Hans Stark, 2001, s. 211).

Utredningens förslag innebär att många, men inte alla, arbetsuppgifter på djurområdet flyttas från Polismyndigheten till länsstyrelserna. Det rör sig såväl om uppgiften att handlägga förvaltningsärenden som de mer praktiskt inriktade uppgifterna att för-

vara och transportera djur. Det är svårt att på förhand bedöma de arbetsrättsliga konsekvenserna av utredningens förslag. En anledning till detta är att vi i dag inte vet hur många som kommer att erbjudas anställning hos länsstyrelserna. Klart är dock att några materiella tillgångar av betydelse inte kommer att tas över. Vad vi kan bedöma har djurhandläggarna vid Polismyndigheten ofta andra arbetsuppgifter som inte berörs av förslagen, t.ex. när det gäller upphittade djur. Våra förslag innebär också att Polismyndigheten kommer att ha kvar vissa uppgifter enligt såväl djurskyddslagen som tillsynslagen. Även om man tar hänsyn till det intresse att skydda arbetstagarna som ligger bakom reglerna om verksamhetsövergång skulle det enligt vår uppfattning föra för långt att beskriva de uppgifter som flyttas som en bestående ekonomisk enhet. Vår bedömning är därmed att den nya uppgiftsfördelningen mellan myndigheterna inte är en sådan verksamhetsövergång som avses i 6 b § anställningsskyddslagen. Anställningarna ska därmed inte automatiskt övergå från Polismyndigheten till länsstyrelsen. Som nämnts tidigare borde det enligt vår bedömning i många fall gå att erbjuda de berörda arbetstagarna andra arbetsuppgifter inom djurområdet eller andra lämpliga sakområden inom Polismyndigheten.

Konsekvenserna av andra alternativ

Vår bedömning: Om förslagen inte genomförs kommer Polismyndigheten inte att ges större och bättre möjligheter att utföra sina kärnuppgifter, dvs. att bekämpa brott och upprätthålla allmän ordning och säkerhet.

Skälen för bedömningen

Vi ser det inte som relevant att beskriva andra alternativa lösningar än ett nollalternativ, dvs. att uppgifterna ligger kvar hos Polismyndigheten och att någon reglering inte kommer till stånd. Till skillnad från annan regelgivning finns det, som vi har utvecklat i kapitel 3, här inte några andra sätt att uppnå en renodling av polisens arbetsuppgifter som förbättrar polisens förutsättningar att utföra

sina kärnuppgifter. Det enda alternativ som finns är att ändra de författningar som reglerar Polismyndighetens uppgifter. Vi ser därför egentligen inte att det finns några alternativa lösningar för det utredningen vill uppnå. Själva genomförandet skulle visserligen kunna genomföras på andra sätt än de vi föreslår, exempelvis genom att uppgifterna läggs på företag eller på någon annan myndighet än länsstyrelserna. Mot bakgrund av uppgifternas art har vi dock tidigt konstaterat att det inte är ett realistiskt alternativ att låta privata företag vara huvudmän för uppgifterna. Det är inte ändamålsenligt att flytta den här typen av myndighetsutövning till någon annan huvudman än en statlig förvaltningsmyndighet. Andra statliga förvaltningsmyndigheter med regional organisation som exempelvis Livsmedelsverket är inte heller lämpliga alternativ. Vi har därför valt att begränsa vår beskrivning till effekterna av att någon reglering inte kommer till stånd. Då kommer Polismyndigheten att ha kvar sina nuvarande uppgifter enligt djurskyddslagen och tillsynslagen. Detta innebär att Polismyndigheten inte kommer att dra fördel av de bättre förutsättningarna att utföra sina kärnuppgifter som förslagen innebär.

10 Författningskommentar

10.1 Förslaget till lag om ändring i djurskyddslagen (1988:534)

27 a § Polismyndigheten *ska* lämna den hjälp som behövs för utövande av offentlig kontroll eller verkställighet av beslut enligt denna lag, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna*.

Hjälp enligt första stycket får begäras endast om

1. *det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller*
2. *det annars finns synnerliga skäl.*

Paragrafen innehåller bestämmelser om Polismyndighetens skyldighet att lämna länsstyrelserna och andra myndigheter hjälp (handräkning) vid utövande av offentlig kontroll eller verkställighet av beslut enligt djurskyddslagen. Övervägandena finns i kapitel 5.

Ändringarna i *första stycket* är av språklig och redaktionell art. Ordet ”EG-bestämmelser” har ersatts med ”EU-bestämmelser” för att anpassa terminologin.

Bestämmelsen i *andra stycket* är ny. I den förtydligas vad som gäller redan i dag. I första punkten anges att Polismyndighetens hjälp får begäras endast om det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att de särskilda befogenheter att använda våld och tvång som en polisman har behövs för att en myndighetsåtgärd ska kunna genomföras. Det är den begärande myndigheten som ska bedöma och avgöra om det i ett enskilt fall finns förutsättningar att begära hjälp av Polismyndigheten. Detta innebär således att Polismyndigheten vid en sådan begäran inte ska pröva förutsättningarna

för denna. Av 10 § polislagen följer att en polisman, i den mån andra medel är otillräckliga och det med hänsyn till omständigheterna är försvarligt, får använda våld för att genomföra en tjänsteåtgärd, bl.a. om han eller hon möts med våld eller hot om våld (p. 1) eller om polismannen annars med laga stöd har att bereda sig tillträde till, spärra av, stänga till eller utrymma byggnad, rum eller område eller biträda någon i myndighetsutövning med en sådan eller någon liknande åtgärd (p. 6). Den som utför kontrollen eller ska verkställa ett beslut får begära hjälp av Polismyndigheten t.ex. i de fall den berörde djurägaren tidigare har uttalat hot mot länsstyrelsens tjänstemän vid deras myndighetsutövning eller vägrat att släppa in dem i de lokaler och andra utrymmen där djuren hålls. Biträde av Polismyndigheten ska enligt andra punkten också kunna begäras i andra fall, om det finns synnerliga skäl.

30 § Påträffas ett djur så svårt sjukt eller skadat att det bör avlivas omedelbart, får en veterinär eller en polisman och i brådskande fall någon annan genast avliva djuret.

Den som har avlivat djuret ska underrätta ägaren eller innehavaren av djuret om detta. Om det inte är möjligt, ska *länsstyrelsen* underrättas.

31 § Länsstyrelsen ska besluta att ett djur ska tas om hand om

1. djuret otillbörligt utsätts för lidande och detta inte rättas till efter tillsägelse av kontrollmyndigheten,
2. ett beslut som meddelats enligt 26 § inte följs och beslutet är av väsentlig betydelse från djurskyddssynpunkt,
3. ett beslut som meddelats enligt 29 § inte följs,
4. den som har djuret i sin vård har dömts för djurplågeri enligt 16 kap. 13 § brottsbalken, eller
5. den som har djuret i sin vård vid upprepade tillfällen dömts för brott enligt 36, 36 a eller 36 c § eller vid upprepade tillfällen varit föremål för beslut enligt 26 §.

Beslutet om omhändertagande ska verkställas av länsstyrelsen.

Paragraferna har ändrats på så sätt att uppgifterna att (1) ta emot en underrättelse enligt 30 § andra stycket och (2) att verkställa länsstyrelsens beslut att omhänderta ett djur enligt 31 § andra

stycket, har flyttats från Polismyndigheten till länsstyrelsen. Övervägandena finns i kapitel 4.

32 § Trots det som föreskrivs i 31 § 1 om tillsägelse och rättelse ska länsstyrelsen eller Polismyndigheten besluta att ett djur som är utsatt för lidande omedelbart ska omhändertas om

1. det bedöms utsiktslöst att felet blir avhjälp,
2. ägaren till djuret är okänd eller inte kan anträffas, eller
3. det i övrigt bedöms absolut nödvändigt från djurskyddssynpunkt.

Om beslutet har meddelats av Polismyndigheten, ska *myndigheten skyndsamt anmäla detta till länsstyrelsen. Länsstyrelsen ska skyndsamt pröva om beslutet ska fortsätta att gälla.*

Ett beslut om omhändertagande ska verkställas av den myndighet som har meddelat detta. Om länsstyrelsen beslutar att Polismyndighetens beslut om omhändertagande ska fortsätta att gälla, ska länsstyrelsen skyndsamt ta över verkställigheten av detta.

Övervägandena finns i kapitel 4.

I *andra stycket* har det införts ett krav på Polismyndigheten att skyndsamt anmäla sitt beslut om omhändertagande till länsstyrelsen. Bestämmelsen har även ändrats på så sätt att länsstyrelsens prövning av Polismyndighetens beslut i fortsättningen ska ske skyndsamt i stället för snarast. Att en anmälan eller en prövning ska göras skyndsamt innebär att den normalt bör kunna göras inom någon eller några arbetsdagar. Vad som utgör en skyndsam hantering måste dock avgöras med hänsyn till omständigheterna i varje enskilt fall. Förhållandena kan vara sådana att ytterligare dröjsmål är ofrånkomligt. Syftet med det omformulerade skyndsamhetskravet för länsstyrelsernas del är att tydliggöra att de inte behöver ha en jourberedskap för sitt beslutsfattande enligt bestämmelsen. Att både Polismyndigheten och länsstyrelsen ska agera skyndsamt enligt bestämmelsen har sin grund i att det är fråga om omhändertagande av egendom.

Ändringarna i *tredje stycket* är en följd av att huvudansvaret för att verkställa beslut om att omhänderta djur enligt lagen har flyttats från Polismyndigheten till länsstyrelsen. Om Polismyndigheten meddelar ett beslut att omhänderta ett djur med stöd av 32 § ska Polismyndigheten själv verkställa beslutet, vilket bl.a. innefattar att

transportera bort och ordna med förvaring av djuret. På motsvarande sätt ska länsstyrelsen verkställa sina egna beslut att omhänderta ett djur. Om länsstyrelsen enligt andra stycket beslutar att Polismyndighetens beslut om omhändertagande ska fortsätta att gälla ska länsstyrelsen ta över verkställigheten av detta. Även detta ska ske skyndsamt.

34 § När länsstyrelsen beslutar om omhändertagande av djur, ska länsstyrelsen snarast fastställa om djuret ska säljas, överlåtas på annat sätt eller avlivas.

Om länsstyrelsen har beslutat att djuret ska säljas eller överlåtas på annat sätt och om det visar sig att beslutet inte kan verkställas, får länsstyrelsen i stället besluta att djuret ska avlivas.

Beslut enligt första och andra stycket ska verkställas av länsstyrelsen.

35 § Kostnader som uppkommer på grund av åtgärder enligt 31 eller 32 § får förskottas av allmänna medel.

Om ett djur omhändertas enligt 31 eller 32 §, ska kostnaden slutligt betalas av den som åtgärden har riktats mot, om det inte finns särskilda skäl till annat.

Om ett omhändertaget djur har sålts, får kostnad som slutligt ska betalas av ägaren tas ut ur köpesumman.

Övervägandena finns i kapitel 4. *34 § tredje stycket* har ändrats på så sätt att uppgifterna att sälja, överlåta på annat sätt eller avliva ett djur har flyttats från Polismyndigheten till länsstyrelsen. *35 § tredje stycket* har ändrats till följd av att både länsstyrelsen och Polismyndigheten i vissa fall kan behöva förskotta kostnader av allmänna medel enligt första stycket beträffande samma omhändertagna djur. Vid tillämpning av bestämmelsen ska i första hand länsstyrelsens och i andra hand Polismyndighetens kostnader täckas av köpesumman från försäljningen. Detta följer av att länsstyrelsen har getts ett huvudansvar för verkställighet av beslut enligt 31 och 32 §§. Om det efter det att länsstyrelsen och Polismyndigheten har fått full täckning för sina kostnader återstår pengar ska dessa betalas tillbaka till ägaren. Detta följer av allmänna förmögenhetsrättsliga principer.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017.
2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut att omhänderta ett djur har meddelats före ikraftträdandet.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna behandlas i kapitel 8.

Av *första punkten* framgår att de nya bestämmelserna träder i kraft den 1 januari 2017. Ett undantag från detta finns i *andra punkten*. Där framgår att äldre bestämmelser ska tillämpas om ett beslut att omhänderta ett djur har meddelats före ikraftträdandet. Avgörande är alltså tidpunkten för meddelandet av beslutet. Det krävs inte att beslutet har verkställts före ikraftträdandet.

10.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter

8 § Om någon brister i tillsynen över eller skötseln av en hund, får *länsstyrelsen* meddela de förelägganden och förbud som behövs för att förebygga skada eller avsevärd olägenhet.

Såväl förelägganden som förbud får förenas med vite.

9 § *Länsstyrelsen* får meddela de förelägganden som behövs för att bestämmelserna om märkning och registrering av en hund i denna lag ska följas.

Förelägganden enligt första stycket får förenas med vite.

Övervägandena finns i kapitel 5. Paragraferna har ändrats på så sätt att uppgifterna att meddela förelägganden och förbud enligt paragraferna har flyttats från Polismyndigheten till länsstyrelsen.

11 § För att hindra att en hund orsakar skada eller avsevärd olägenhet får *länsstyrelsen*, om inte andra, mindre ingripande åtgärder anses tillräckliga, besluta att den ska omhändertas.

Om förhållandena vid ett polisingripande är sådana att det är nödvändigt att omhänderta en hund för något av de syften som anges i första stycket, får Polismyndigheten besluta om detta.

Paragrafen innehåller bestämmelser om omhändertagande av hundar. Övervägandena finns i kapitel 5. Ändringarna innebär att huvudansvaret för att fatta beslut om att omhänderta hundar har flyttats från Polismyndigheten till länsstyrelsen. Polismyndigheten har dock möjlighet att besluta att omhänderta hundar vid polis-ingripanden. Den uppgiftsfördelning som anges i paragrafen innebär att länsstyrelsen ska ha huvudansvaret för beslutsfattandet medan Polismyndighetens ansvar är begränsat till att avse de beslut som enligt andra stycket får fattas vid polisingripanden på plats. Polismyndigheten ska således kunna fatta ett beslut om omhändertagande av en hund i de situationer där polismän är på plats och omständigheterna är sådana att det finns skäl för ett omhändertagande. Om en mindre ingripande åtgärd än ett omhändertagande aktualiseras vid ett polisingripande kan den frågan bedömas och avgöras i ett senare skede av länsstyrelsen med tillämpning av 8 §. Polismyndighetens underrättelseskyldighet gentemot länsstyrelsen i dessa fall utvecklas i kapitel 5. I 11 a § anges att beslut som fattas av Polismyndigheten ska anmälas till länsstyrelsen, som ska pröva om beslutet ska fortsätta att gälla.

11 a § Om ett beslut om omhändertagande har meddelats av Polismyndigheten, ska myndigheten skyndsamt anmäla detta till länsstyrelsen. Länsstyrelsen ska skyndsamt pröva om beslutet ska fortsätta att gälla.

Ett beslut om omhändertagande ska verkställas av den myndighet som har meddelat detta. Om länsstyrelsen beslutar att Polismyndighetens beslut om omhändertagande ska fortsätta att gälla, ska länsstyrelsen skyndsamt ta över verkställigheten av detta.

Paragrafen är ny. Övervägandena finns i kapitel 5. Uppgiftsfördelningen mellan Polismyndigheten och länsstyrelsen har utformats efter förebild av 32 § djurskyddslagen. Samma skyndsamhetskrav gäller, se kommentaren till 32 § djurskyddslagen.

12 § Om en hund har omhändertagits med stöd av 11 §, får ägaren eller innehavaren inte förfoga över hunden utan tillstånd av den myndighet som har meddelat beslutet. Länsstyrelsen får, efter utredning, besluta att hunden ska säljas, skänkas bort eller, om hunden

utgör en fara för människor eller djur eller om det annars finns särskilda skäl, avlivas.

13 § Om det inte längre finns skäl för omhändertagandet, ska *den myndighet som har meddelat beslutet* besluta att detta genast ska upphöra.

Övervägandena finns i kapitel 5. Paragraferna har ändrats till följd av att både länsstyrelsen och Polismyndigheten får meddela beslut om att omhänderta hundar med stöd av lagen. Av 11 a § framgår att länsstyrelsen ska överpröva omhändertagandebeslut som har meddelats av Polismyndigheten. Om länsstyrelsen vid en sådan prövning kommer fram till att Polismyndighetens beslut ska fortsätta att gälla, är det länsstyrelsen som har meddelat beslutet i den mening som avses i 12 och 13 §§. Polismyndigheten kan ändå undantagsvis behöva fatta beslut enligt paragraferna.

15 § *Länsstyrelsen* får meddela förbud att ha hand om hund (hundförbud) för den som allvarligt brister eller tidigare har brustit i tillsynen över en hund.

Vid bedömningen av om ett hundförbud bör meddelas *ska* särskilt beaktas om den mot vilken förbudet avses gälla har begått brott där han eller hon har använt hund som vapen eller vid upprepade tillfällen har varit föremål för föreläggande eller förbud enligt 8 § eller har haft hand om hund som har omhändertagits enligt 11 §.

Hundförbud *ska* inte meddelas om det är uppenbart att de omständigheter som gett upphov till att ett hundförbud övervägs inte kommer att upprepas.

Hundförbudet får avse viss tid eller gälla tills vidare.

Den som är under femton år får inte meddelas hundförbud.

17 § Om en hund springer lös i ett område där det finns vilt, får jakträttshavaren eller någon som företräder honom eller henne ta hand om hunden. När detta har skett ska hundens ägare eller innehavare snarast underrättas. Om han eller hon inte är känd ska i stället *länsstyrelsen* underrättas. Om jakträttshavaren eller den som företräder honom eller henne inte vill ta hand om hunden, ska *länsstyrelsen* omhänderta hunden.

Kan inte hunden tas om hand, får *länsstyrelsen* avliva hunden, om detta är angeläget från viltvårdssynpunkt och försvarligt även med hänsyn till omständigheterna i övrigt.

18 § Har inte ägaren eller innehavaren, efter det att kostnader betalats enligt 20 §, återtagit hunden inom fem dagar efter det att han eller hon underrättades om omhändertagandet eller, om ägaren eller innehavaren inte är känd, inom tio dagar efter det att *länsstyrelsen* underrättades, får jakträttshavaren behålla hunden eller *länsstyrelsen*, efter utredning, besluta att sälja, skänka bort eller, om hunden utgör en fara för människor eller djur eller om det annars finns särskilda skäl, avliva hunden.

Paragraferna har ändrats på så sätt att myndighetsuppgifterna flyttas från Polismyndigheten till *länsstyrelsen*. Övervägandena finns i kapitel 5.

Hjälp av Polismyndigheten

18 a § *Polismyndigheten ska på begäran av länsstyrelsen lämna den hjälp som behövs för att länsstyrelsen ska kunna verkställa beslut enligt denna lag.*

Hjälp enligt första stycket får begäras endast om

- 1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller*
- 2. det annars finns synnerliga skäl.*

Paragrafen är ny och innehåller bestämmelser om Polismyndighetens skyldighet att lämna *länsstyrelserna* hjälp (handräckning) vid verkställighet av beslut enligt lagen. När det gäller de närmare förutsättningarna för en begäran om hjälp, se kommentaren till 27 a § djurskyddslagen. Övervägandena finns i kapitel 5.

20 § Ägaren eller innehavaren av en hund som har omhändertagits med stöd av 11 eller 17 § ska betala de kostnader som omhändertagandet medfört. Kostnaderna får förskottas av allmänna medel.

Om det finns särskilda skäl, får *länsstyrelsen eller Polismyndigheten* i enskilda fall medge undantag från skyldigheten att betala kostnaderna. I sådana fall ska kostnaderna slutligt betalas av *den myndighet som har förskotterat kostnaden*.

Om *länsstyrelsen* har beslutat att en hund som omhändertagits ska säljas, får *ersättning för kostnader som slutligt ska betalas av ägaren tas ut köpesumman*.

I paragrafen regleras ansvaret för de kostnader som ett omhändertagande av en hund medför. Ändringarna är en följd av att berörda myndigheter ska hantera sina egna verkställighetskostnader.

Som en följd av den nya uppgiftsfördelningen mellan Polismyndigheten och länsstyrelserna kan bägge myndigheterna behöva förskottera kostnader av allmänna medel. Merparten av kostnaderna kommer dock att hanteras av länsstyrelserna. Detta följer av 11 a §. Om länsstyrelsen meddelar beslut att omhänderta en hund får myndigheten förskottera kostnaderna för att verkställa beslutet. På motsvarande sätt får Polismyndigheten förskottera de kostnader som Polismyndighetens beslut för med sig, men inte kostnader som uppkommer efter det att länsstyrelsen har tagit över verkställigheten av omhändertagandet. *Andra stycket* har ändrats i enlighet med detta.

Tredje stycket har ändrats till följd av att Polismyndigheten inte längre ska besluta om en hund som har omhändertagits ska säljas, skänkas bort eller avlivas (jfr 12 §). Bestämmelsen har också ändrats till följd av att både länsstyrelsen och Polismyndigheten i vissa fall kan behöva förskottera kostnader av allmänna medel beträffande samma omhändertagna hund. Vid tillämpning av bestämmelsen ska i första hand länsstyrelsens kostnader täckas av köpesumman. Detta följer av att länsstyrelsen har getts ett huvudansvar för verkställighet av beslut enligt 11 §. Om det efter det att länsstyrelsen och Polismyndigheten har fått täckning för sina kostnader återstår pengar från köpesumman tillfaller dessa ägaren. Detta följer av allmänna förmögenhetsrättsliga principer. En bestämmelse med denna innebörd har därför tagits bort (jfr 35 § tredje stycket djurskyddslagen).

26 § *Länsstyrelsens och Polismyndighetens beslut enligt denna lag och beslut om registrering av hund som meddelas av Jordbruksverket eller av den som ansvarar för driften av registret får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.*

Bestämmelserna i 22–28 och 30 §§ förvaltningslagen (1986:223) ska tillämpas, om det överklagade beslutet har meddelats av en organisation.

Jordbruksverket för det allmännas talan hos förvaltningsdomstol, om det överklagade beslutet har meddelats av en organisation.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Paragrafen har ändrats i sak som en följd av att länsstyrelserna har fått myndighetsuppgifter enligt lagen. Övervägandena finns i kapitel 5.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017.

2. Äldre bestämmelser gäller om ett ärende har inletts vid Polismyndigheten före ikraftträdandet.

Övervägandena finns i kapitel 8. Av *första punkten* framgår att de nya bestämmelserna träder i kraft den 1 januari 2017. Ett undantag från detta finns i *andra punkten*. Där framgår att äldre bestämmelser ska tillämpas om ett ärende har inletts före ikraftträdandet. Ett ärende inleds i vissa fall genom klagomål från enskilda personer. I dessa fall inleds ärendet när handlingen eller uppgiften har kommit in till Polismyndigheten. I andra fall inleds ärendet på myndighetens eget initiativ. Då får ärendet anses ha inletts när det har lagts upp i Polismyndighetens verksamhetsstöd och tilldelats ett ärendenummer.

Kommittédirektiv 2014:59

Renodling av polisens arbetsuppgifter

Beslut vid regeringssammanträde den 24 april 2014

Sammanfattning

En särskild utredare ska utreda och lämna förslag till förändringar av polisens uppgifter i syfte att verksamheten renodlas så att polisen i ökad utsträckning kan koncentrera sig på huvuduppgifterna att upprätthålla allmän ordning och säkerhet samt bekämpa brott.

Utredaren ska

- undersöka om och i så fall hur polisens uppgifter när det gäller hantering av djur kan överföras till en annan huvudman,
- undersöka om det finns ytterligare arbetsuppgifter som på ett lämpligare sätt kan utföras av någon annan huvudman i syfte att frigöra resurser för att förstärka den centrala polisverksamheten,
- med utgångspunkt i de överväganden som görs lämna fullständiga författningsförslag,
- redovisa vilka kostnader polisen har i dag för de uppgifter som föreslås få en ny huvudman,
- beräkna vilka kostnader förslagen kommer att medföra hos en ny huvudman, och
- föreslå hur kostnaderna ska finansieras.

Uppdraget ska, i den del som avser polisens uppgifter på djurområdet, redovisas i ett delbetänkande senast den 31 januari 2015. Uppdraget i övrigt ska redovisas senast den 31 oktober 2015.

Polisens verksamhet behöver renodlas

Till polisens huvuduppgift hör att upprätthålla allmän ordning och säkerhet samt bekämpa brott. Polisen har med tiden påförts en mängd uppgifter som i mindre utsträckning har samband med dessa huvuduppgifter.

Till polisens uppgifter hör bl.a. att pröva ansökningar om tillstånd av olika slag, att svara för tillsyn av vissa verksamheter, att utreda och ge handräckning åt andra myndigheter och att hantera förlustanmälningar och hittegodsärenden. Polisen är också landets passmyndighet som utfärdar och i förekommande fall återkallar pass. Ansvar för tillsyn och stängsling kring gruvhål där det finns risk för att människor och djur kommer till skada är ytterligare exempel på uppgifter som åvilar polisen.

Några uppgifter som kräver särskilt stora resurser av polisen är transporter av frihetsberövade personer, omhändertagande och förvar av berusade personer samt omhändertagande, transport, avlivning och försäljning av djur. Polisens uppgifter på dessa områden påverkar ofta planeringen av arbetet och uppgifterna saknar dessutom anknytning till polisens huvuduppdrag eftersom de ofta varken präglas av ordnings- och säkerhetsintressen eller kräver polisens särskilda våldsmonopol eller utbildning och kompetens.

Polisen bör ha så goda förutsättningar som möjligt att utföra sitt uppdrag. De resursförstärkningar som regering och riksdag har tilldelat verksamheten har syftat till att öka den polisiära närvaron, förbättra utredningskapaciteten och förebygga brott. För att ytterligare förbättra polisens förutsättningar att utvecklas och nå resultat kommer verksamheten att på regeringens initiativ ombildas till en sammanhållen myndighet, Polismyndigheten, från och med den 1 januari 2015. Att se över polisens uppdrag och avlasta polisverksamheten från uppgifter som kan utföras av andra är ännu en åtgärd som kan bidra till att den samlade effektiviteten inom polisen ökar.

Uppdraget att se över polisens arbetsuppgifter

Polisens uppgifter på djurområdet

Polisen har ett flertal uppgifter som avser hantering av djur, t.ex. enligt lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter, djurskyddslagen (1988:534) och jaktlagen (1987:259) med tillhörande förordningar.

Polisens uppgifter på området har varit föremål för utredning tidigare. I december 2000 fick Polisverksamhetsutredningen i uppgift att göra en översyn av polisens arbetsuppgifter och lämna förslag till ändringar som innebar att polisens verksamhet kunde renodlas så att polisen i ökad utsträckning kunde koncentrera sig på de centrala uppgifterna att minska brottsligheten och öka människors trygghet. Utredningen antog namnet Polisverksamhetsutredningen och presenterade sina förslag i delbetänkandena Mot ökad koncentration – förändring av polisens verksamhet (SOU 2001:87) och Polisverksamhet i förändring (SOU 2002:70) och i slutbetänkandet Polisverksamhet i förändring – del 2 (SOU 2002:117). Utredningen föreslog bl.a. att polisens uppgift att verkställa beslut om omhändertagande av djur enligt djurskyddslagen skulle flyttas över till länsstyrelsen. Länsstyrelsen skulle dock ha möjlighet att i samråd med polisen överlåta ansvaret för verkställigheten av beslut om omhändertagande i vissa fall. Polisen föreslogs även ha kvar vissa av de uppgifter som i dag åvilar polisen enligt djurskyddslagen, bl.a. uppgiften att bistå med handräckning vid omhändertagande och tillsyn. Polisens uppgifter enligt den nuvarande lagen om tillsyn över hundar och katter föreslogs dock ligga kvar hos polisen.

Flera remissinstanser tillstyrkte utredningens förslag eller hade inget att invända. Många var dock kritiska och hade bl.a. synpunkter på förslagets ekonomiska konsekvenser och påtalade att omhändertagande enligt djurskyddslagen ofta kräver polisens särskilda vålds- och tvångsbefogenheter. Förslagen ledde inte till någon lagstiftning.

I sammanhanget kan nämnas att det för närvarande pågår ett arbete inom Regeringskansliet med att ta fram förslag till en ny djurskyddslag. Arbetet bygger på betänkandet Ny djurskyddslag (SOU 2011:75). Polisens skyldighet att verkställa länsstyrelsernas

beslut om omhändertagande av djur enligt den nuvarande djurskyddslagen föreslås flyttas över till den nya lagen.

Polisens uppgifter på djurområdet kräver stora resurser och påverkar planeringen av polisens verksamhet. När det gäller stora delar av uppgifterna kan det även ifrågasättas om polisen är den bäst lämpade myndigheten att utföra dem. Förutsättningarna för att föra över huvuddelen av polisens uppgifter till någon annan huvudman bör alltså utredas vidare. Arbetet bör ta sin utgångspunkt i de förslag som lämnades av Polisverksamhetsutredningen med inriktningen att komma till rätta med de problem som remissinstanserna då påtalade. Vidare bör utgångspunkten vara att en eventuell överföring till annan huvudman inte ska leda till sämre djurskydd. En viktig del i uppdraget är att utreda de ekonomiska förutsättningarna för att föra över uppgifterna till en annan huvudman.

Utredaren ska därför

- undersöka om och i så fall hur polisens uppgifter när det gäller hantering av djur enligt framför allt djurskyddslagen kan överföras till någon annan huvudman,
- med utgångspunkt i de överväganden som görs utarbeta fullständiga författningsförslag,
- redovisa de kostnader som polisen har för de uppgifter gällande hantering av djur som föreslås överföras till en annan huvudman,
- beräkna de kostnader som en ny huvudman kan antas få och tydligt redogöra för hur dessa har beräknats,
- beräkna de hos polisen kvarvarande kostnaderna för handräckning, och
- föreslå hur kostnaderna hos en ny huvudman ska finansieras.

Polisens uppgifter på andra områden

Polisverksamhetsutredningen föreslog att även flera andra av polisens uppgifter borde föras över till en annan huvudman. Sådana förslag lämnades bl.a. när det gäller handräckning på begäran av en annan myndighet, däribland transporter av frihetsberövade personer samt omhändertagande och förvar av berusade personer. Bland de övriga

förslag som lämnades och som fick ett blandat mottagande men inte någon stark kritik vid remissbehandlingen finns överflyttning av polisens uppgifter när det gäller tillstånd att driva hotell- och pensionatrörelse och inhägnad av övergivna gruvhål. Förslagen ledde dock inte till någon lagstiftning.

Frågan om förändring och förtydligande av polisens uppgifter när det gäller handräckning samt omhändertagande och förvar av berusade personer har därefter utretts på nytt. I betänkandet Transporter av frihetsberövade (SOU 2011:7) föreslås att Kriminalvården ska få ett tydligare ansvar för transporter av frihetsberövade personer åt andra myndigheter, att handräckning i vissa fall ska få begäras direkt hos Kriminalvården i stället för hos polisen och att handräckningsinstitutet ska stramas upp genom att det i flera handräckningsbestämmelser anges under vilka förutsättningar biträde ska få begäras. Betänkandet bereds för närvarande inom Regeringskansliet. I betänkandet Bättre insatser vid missbruk och beroende (SOU 2011:35) föreslås bl.a. att huvudansvaret för förvaring och tillsyn vid omhändertagande av berusade personer ska ligga hos landstinget i egenskap av huvudman för hälso- och sjukvården. Även det betänkandet bereds inom Regeringskansliet. Även om mycket talar för att de nu nämnda uppgifterna i stor utsträckning bör kunna avlastas polisen finns mot bakgrund av den pågående beredningen inom Regeringskansliet inte anledning att inom ramen för denna utredning överväga dessa frågor vidare.

När det gäller vissa andra uppgifter som utförs av polisen trots att de inte i någon större utsträckning präglas av ordnings- och säkerhetsintressen eller kräver polisens särskilda våldsmonopol eller polisens utbildning och kompetens, finns det emellertid anledning att på nytt överväga om det är lämpligare att uppgifterna utförs av någon annan huvudman. Detta gäller t.ex. sådana frågor som Polisverksamhetsutredningen har identifierat och där utredningens förslag inte har mötts av någon stark remisskritik, men kan även gälla andra uppgifter som utredaren identifierar. I detta sammanhang finns anledning att undersöka hur man i andra, med Sverige jämförbara, länder har löst utförarfrågan beträffande de uppgifter som utredaren identifierar. Arbetet bör, i förekommande fall, bedrivas med utgångspunkt i de förslag som lämnats av Polisverksamhetsutredningen med inriktningen att komma till rätta med de problem som remissinstanserna har påtalat. Även i denna del av uppdraget

måste de ekonomiska förutsättningarna för att föra över uppgifterna till en annan huvudman noga utredas.

Utredaren ska därför

- undersöka om det finns ytterligare arbetsuppgifter som bör utföras av någon annan huvudman,
- skaffa sig en bild av hur man i andra jämförbara länder har löst eller avser att lösa de frågor som utredaren identifierar,
- med utgångspunkt i de överväganden som görs, utarbeta fullständiga författningsförslag,
- redovisa de kostnader som polisen har för de arbetsuppgifter som föreslås överföras till en annan huvudman,
- beräkna kostnaderna som en ny huvudman kan antas få och tydligt redogöra för hur dessa har beräknats, och
- föreslå hur kostnaderna hos en ny huvudman ska finansieras.

Samråd och redovisning av uppdraget

Utredaren bör informera sig om annat pågående utredningsarbete som kan vara av betydelse för uppdragets genomförande och följa handläggningen av betänkandena Transporter av frihetsberövade (SOU 2011:7) och Bättre insatser vid missbruk och beroende (2011:35). Vidare bör kontakter tas med myndigheter som på olika sätt berörs av de frågeställningar som uppdraget omfattar, bl.a. Rikspolisstyrelsen (efter 1 januari 2015 Polismyndigheten), Jordbruksverket, Naturvårdsverket och länsstyrelserna.

Utredaren ska i ett delbetänkande senast den 31 januari 2015 redovisa resultatet av sina överväganden i den del av uppdraget som gäller polisens uppgifter på djurområdet.

Uppdraget i övrigt ska redovisas senast den 31 oktober 2015.

(Justitiedepartementet)

Kommittédirektiv 2015:3

Tilläggsdirektiv till Utredningen om renodling av polisens arbetsuppgifter (Ju 2014:07)

Beslut vid regeringssammanträde den 15 januari 2015

Ändring i uppdraget

Förra regeringen beslutade den 24 april 2014 kommittédirektiv om renodling av polisens arbetsuppgifter (dir. 2014:59). Syftet med utredningen var att polisen i ökad utsträckning skulle kunna koncentrera sig på huvuduppgifterna att upprätthålla allmän ordning och säkerhet samt bekämpa brott.

Utredaren skulle undersöka dels om polisens uppgifter när det gäller hantering av djur kunde överföras till en annan huvudman, dels om det fanns ytterligare arbetsuppgifter som på ett lämpligare sätt kunde utföras av någon annan huvudman. Den del som avsåg hanteringen av djurärenden skulle redovisas i ett delbetänkande senast den 31 januari 2015. Uppdraget i övrigt skulle redovisas senast den 31 oktober 2015.

Polisens uppgifter på området har varit föremål för utredning tidigare. År 2000 tillsattes en utredning med uppgift att göra en översyn av polisens arbetsuppgifter. Utredningen, som antog namnet Polisverksamhetsutredningen, lämnade sitt slutbetänkande 2002.

Utifrån slutsatserna av Polisverksamhetsutredningen, tillsammans med remissutfallet, kan det konstateras att det finns tre områden där man kan se tydliga vinster med att föra över uppgifter från polisen till en annan huvudman. Dessa tre områden är ansvaret för omhändertagna personer enligt lagen (1976:511) om omhändertagande av berusade personer m.m., handräckning av frihets-

berövade personer och polisens uppgifter på djurområdet. Signifikativt för just dessa uppgifter är att de tar stora direkta polisresurser i anspråk samtidigt som de bedöms lika väl eller bättre kunna utföras av en annan huvudman. Frågorna om handräckning och omhändertagande och förvar av berusade personer har därefter utretts på nytt. I betänkandet *Transporter av frihetsberövade* (SOU 2011:7) föreslås att Kriminalvården ska få ett tydligare ansvar för transporter av frihetsberövade personer åt andra myndigheter. I betänkandet *Bättre insatser vid missbruk och beroende* (SOU 2011:35) föreslås bl.a. att huvudansvaret för förvaring och tillsyn vid omhändertagande av berusade personer ska ligga hos landstinget i egenskap av huvudman för hälso- och sjukvården.

Genom de förslag om hanteringen av djurären den som utredaren väntas redovisa, tillsammans med de förslag om transporter och omhändertagande av berusade personer som bereds inom Regeringskansliet, är de områden som i nuläget är rimliga och angelägna att flytta bort från polisen omhändertagna. Utrymmet för att ytterligare renodla polisens verksamhet är begränsat.

En fråga som skulle kunna övervägas är om polisens hantering av pass och identitetskort kan flyttas till en annan huvudman. Även om den frågan skulle kunna vara intressant att utreda skulle den inte i första hand frigöra polisiära resurser, vilket är syftet med den nu aktuella utredningen. Den bör därmed inte utredas i detta sammanhang. De mindre uppgifter som antydningssvis nämndes i utredningens direktiv, t.ex. stängsling av gruvhål och tillståndsgivning för hotell och pensionat, bedöms vara av marginell karaktär. I nuläget är det inte befogat att särskilt utreda frågan vidare.

Redovisning av uppdraget

Utredaren ska avsluta sitt uppdrag och en slutredovisning av uppdraget ska sammanställas och lämnas till regeringen senast den 31 januari 2015.

(Justitiedepartementet)

Sammanställning av enkätsvar

1. Frågor om hur djuruppgifterna påverkar polisverksamheten

a. Har polisens samlade uppgifter på djurområdet lett till att uppgifterna att bekämpa brott och att upprätthålla allmän ordning och säkerhet fått stå tillbaka eller inte kunnat prioriteras fullt ut?

Län	Ja	Nej
Stockholms		X
Uppsala	X	
Södermanlands		X
Östergötlands ¹	X	
Jönköpings ²		X
Kronoberg ³	X	
Kalmar	X	
Gotlands	X	
Blekinge		X
Skåne		X
Hallands		X
Västra Götalands	X	
Värmlands		X

¹ "Ja, i viss utsträckning."

² "Polismyndigheten har en polisman som fullgör de förvaltningsrättsliga arbetsuppgifterna motsvarande ca 30 % av en heltid. Akuta ingripanden/handräckningar utförs av ingripanderesurs/närpolis. Akuta ingripanden sällsynta – ofta handlar det om planlagda handräckningar som kan utföras då lämplig personalresurs är tillgänglig. Transporter av omhändertagna djur sker företrädesvis med hjälp av personal från hund- och kattpensionat."

³ "Det räcker att polismyndigheten har ett djurärende för att man ska kunna säga att djurärenden påverkat annan verksamhet. Djurärenden i Kronobergs län är dock en så liten del av polisens totala arbetsuppgifter. Med rätt prioriteringar påverkar djurärenden polisens möjlighet att bekämpa brott och att upprätthålla ordning och säkerhet endast i obetydlig omfattning".

Örebro ⁴		X
Västmanlands	X	
Dalarnas ⁵	X	
Gävleborgs ⁶	X	
Västernorrlands		X
Jämtlands	X	
Västerbottens	X	
Norrbottnens		X
<i>Antal:</i>	11	10

b. Påverkar polisens samlade uppgifter på djurområdet förutsättningarna att leda och planera polisverksamheten på ett effektivt sätt?

Län	Svårare att leda och planera	Lättare att leda och planera	Varken lättare eller svårare
Stockholms			X
Uppsala	X		
Södermanlands ⁷	X		
Östergötlands			X
Jönköpings ⁸			X
Kronoberg ⁹	X		
Kalmar	X		
Gotlands	X		
Blekinge			X
Skåne			X
Hallands			X
Västra Götalands	X		

⁴ "Nej, inte generellt men under vissa omständigheter tas resurser från polisorganisationen för förstärkning som i annat fall kunnat arbeta med att bekämpa brott m.m."

⁵ "Ja, eftersom drygt en halv årsarbetskraft åtgår till dessa ärenden. Dessutom handräckningar i djurärenden och hjälp med transporter i dessa, för utryckningspersonal."

⁶ "Mycket ringa omfattning."

⁷ "Påverkar prioriteringarna. Ärendena ska hanteras skyndsamt."

⁸ "Verksamheten blir lättare att leda och planera tack vare organisationen med eftersöksjägare för trafikskadat vilt. När det gäller omhändertagna djur enligt djurskyddslagen eller tillsynslagen bedöms dessa ärenden inte påverka ledningen och planeringen av verksamheten."

⁹ "Ja. Det räcker att polismyndigheten har ett djurärende för att man ska kunna säga att det påverkar förutsättningarna att leda och planera verksamheten på ett effektivt sätt. Med rätt prioriteringar påverkar djurärenden endast i liten omfattning polisens förmåga att leda och planera verksamheten på ett effektivt sätt."

Värmlands ¹⁰	x	
Örebro ¹¹	x	
Västmanlands	x	
Dalarnas ¹²	x	
Gävleborgs		x
Västernorrlands		x
Jämtlands		x
Västerbottens	x	
Norrbottnens		x
<i>Antal:</i>	11	10

c. Hur stor del av polisens resurser för ledning och planering av verksamheten uppskattas tas i anspråk för djurärenden?

Län	0-20%	21-40%	41-60%	61-80%	81-100%
Stockholms	x				
Uppsala	x				
Södermanlands	x				
Östergötlands	x				
Jönköpings	x				
Kronoberg	x				
Kalmar	x				
Gotlands	x				
Blekinge	x				
Skåne	x				
Hallands	x				
Västra Götalands	x				
Värmlands ¹³	x				
Örebro	x				
Västmanlands	x				
Dalarnas ¹⁴	x				
Gävleborgs	x				

¹⁰ "Ja, till viss del. Hastigt uppkomna handräckningsuppdrag gör att planerad verksamhet spricker."

¹¹ "Verksamheten blir svårare att leda och planera och då framförallt under semesterperioder där ordinarie resurser är lediga och ärenden med akut karaktär kommer in."

¹² "Verksamheten blir svårare att leda och planera på grund av mindre antal personal att hantera."

¹³ "En markant förbättring sedan djurärendena centraliserades till Karlstad där en djurhandläggare enkom arbetar med djurärenden."

¹⁴ "Närmare 0-5 %."

Västernorrlands	x
Jämtlands	x
Västerbottens	x
Norrbottens	x
<i>Antal:</i>	21

2. Polisens uppgifter enligt djurskyddslagen

a. Hur många ärenden avseende handräckning (27 a §) förekom i regionen/polismyndigheten under åren 2009–2013?

Län	2009	2010	2011	2012	2013
Stockholms ¹⁵	55	112	265	218	203
Uppsala ¹⁶	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Södermanlands ¹⁷	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	Se not
Östergötlands	1	8	10	17	17
Jönköpings	14	24	24	34	29
Kronoberg	8	19	42	38	29
Kalmar	3	6	0	0	8
Gotlands	14	11	20	10	13
Blekinge	6	9	9	9	11
Skåne	36	43	37	46	42
Hallands	12	13	11	23	12
Västra Götalands	129	139	168	186	188
Värmlands	45	24	23	29	33
Örebro ¹⁸	i.u.	i.u.	i.u.	Se not	Se not

¹⁵ "Polismyndigheten innehar inte den statistik som efterfrågas i denna fråga, detta då polismyndigheten inte registrerar ärenden enligt djurskyddslagen på det sättet. Polismyndighetens tillståndsenhet har dock varit i kontakt med Länsstyrelsen i Stockholms län som till polismyndigheten lämnat uppgifterna som redovisas ovan."

¹⁶ Polismyndigheten i Uppsala län har angett det totala antalet ärenden enligt djurskyddslagen, men inte hur dessa närmare fördelar sig på olika typer av ärenden. Ärenden enligt jaktlagen med förordning har tagits med, eftersom myndigheten diarieför dessa under samma saknummer. År 2009 förekom sammanlagt 46 ärenden, år 2010 förekom 51 ärenden, år 2011 förekom 84 ärenden, år 2012 förekom 75 ärenden och år 2013 förekom 79 ärenden.

¹⁷ Polismyndigheten i Södermanlands län har angett att det år 2013 förekom 22 ärenden enligt djurskyddslagen, men inte preciserat hur dessa fördelar sig på olika typer av beslut. För år 2009–2012 saknas uppgift.

¹⁸ Polismyndigheten i Örebro län har angett att man år 2012 och 2013 haft runt 25-40 ärenden i de olika kategorierna att verkställa på begäran av länsstyrelsen, men inte preciserat hur dessa fördelar sig på olika typer av beslut. Uppgiften grundar sig på en uppskattning från djurhandläggare och enhetschef.

Västmanlands	14	13	20	16	15
Dalarnas	12	15	8	10	13
Gävleborgs	14	18	28	23	22
Västernorrlands ¹⁹	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Jämtlands	20-30	20-30	20-30	20-30	20-30
Västerbottens	12	22	16	12	19
Norrbottnens	i.u.	10	12	22	12

a. Hur många ärenden avseende avlivning av skadade och sjuka djur (30 §) förekom i regionen/polismyndigheten under åren 2009–2013?

Län	2009	2010	2011	2012	2013
Stockholms	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Uppsala ²⁰	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Södermanlands ²¹	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	Se not
Östergötlands ²²	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Jönköpings	0	0	0	0	0
Kronoberg	0	0	0	0	0
Kalmar	2	1	2	2	0
Gotlands	0	0	0	0	0
Blekinge ²³	4	1	7	7	2
Skåne	9	4	3	4	4
Hallands	0	0	0	0	0
Västra Götalands	14	16	14	15	11
Värmlands ²⁴	0	0	0	0	0

¹⁹ Polismyndigheten i Västernorrlands län har angett det totala antalet ärenden enligt djurskyddslagen, men inte hur dessa närmare fördelar sig på olika typer av ärenden. År 2009 förekom sammanlagt 101 ärenden, år 2010 förekom 80 ärenden, år 2011 förekom 71 ärenden, år 2012 förekom 109 ärenden och år 2013 förekom 95 ärenden.

²⁰ Polismyndigheten i Uppsala län har angett det totala antalet ärenden enligt djurskyddslagen, men inte hur dessa närmare fördelar sig på olika typer av ärenden. Ärenden enligt jaktlagen med förordning har tagits med, eftersom myndigheten diarieför dessa under samma saknummer. År 2009 förekom sammanlagt 46 ärenden, år 2010 förekom 51 ärenden, år 2011 förekom 84 ärenden, år 2012 förekom 75 ärenden och år 2013 förekom 79 ärenden.

²¹ Polismyndigheten i Södermanlands län har angett att det år 2013 förekom 22 ärenden enligt djurskyddslagen, men inte preciserat hur dessa fördelar sig på olika typer av beslut. För år 2009–2012 saknas uppgift.

²² "Går ej att få fram utan mycket tidskrävande arbete (tusentals händelserapporter måste gås igenom manuellt)."

²³ "Förvildade och skadade katter."

²⁴ "Används ej, se 34 §."

Örebro ²⁵	i.u.	i.u.	i.u.	Se not	Se not
Västmanlands	0	0	0	1	0
Dalarnas	0	1	0	2	0
Gävleborgs	4	4	10	10	9
Västernorrlands ²⁶	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Jämtlands	ca 5	ca 5	ca 5	ca 5	ca 5
Västerbottens	0	3	0	0	0
Norrbottnens ²⁷	ca 50	ca 50	ca 50	ca 50	ca 50

a. Hur många ärenden avseende verkställighet av länsstyrelsens beslut om omhändertagande av djur (31 §) förekom i regionen/polismyndigheten under åren 2009–2013?

Län	2009	2010	2011	2012	2013
Stockholms ²⁸	22	23	28	38	17
Uppsala ²⁹	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Södermanlands ³⁰	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	Se not
Östergötlands	0	0	4	2	4
Jönköpings	1	3	6	6	2
Kronoberg	4	5	1	2	4
Kalmar ³¹	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Gotlands	ca 3–7	ca 3–7	ca 3–7	ca 3–7	ca 3–7

²⁵ Polismyndigheten i Örebro län har angett att man år 2012 och 2013 haft runt 25–40 ärenden i de olika kategorierna att verkställa på begäran av länsstyrelsen, men inte preciserat hur dessa fördelar sig på olika typer av beslut. Uppgiften grundar sig på en uppskattning från djurhandläggare och enhetschef.

²⁶ Polismyndigheten i Västernorrlands län har angett det totala antalet ärenden enligt djurskyddslagen, men inte hur dessa närmare fördelar sig på olika typer av ärenden. År 2009 förekom sammanlagt 101 ärenden, år 2010 förekom 80 ärenden, år 2011 förekom 71 ärenden, år 2012 förekom 109 ärenden och år 2013 förekom 95 ärenden.

²⁷ ”Mycket sällan polis som avlivar.”

²⁸ ”Polismyndigheten innehar inte den statistik som efterfrågas i denna fråga, detta då polismyndigheten inte registrerar ärenden enligt djurskyddslagen på det sättet. Polismyndighetens tillståndsenhet har dock varit i kontakt med Länsstyrelsen i Stockholms län som till polismyndigheten lämnat uppgifterna som redovisas ovan.”

²⁹ Polismyndigheten i Uppsala län har angett det totala antalet ärenden enligt djurskyddslagen, men inte hur dessa närmare fördelar sig på olika typer av ärenden. Ärenden enligt jaktlagen med förordning har tagits med, eftersom myndigheten diarieför dessa under samma saknummer. År 2009 förekom sammanlagt 46 ärenden, år 2010 förekom 51 ärenden, år 2011 förekom 84 ärenden, år 2012 förekom 75 ärenden och år 2013 förekom 79 ärenden.

³⁰ Polismyndigheten i Södermanlands län har angett att det år 2013 förekom 22 ärenden enligt djurskyddslagen, men inte preciserat hur dessa fördelar sig på olika typer av beslut. För år 2009–2012 saknas uppgift.

³¹ Omfattas av saknummer 226 i PÄR-systemet. En sammanräkning av ärenden enligt saknummer 226 uppgår till 60 (år 2009), 63 (år 2010), 74 (år 2011), 118 (år 2012) och 123 (år 2013).

Blekinge	10	10	15	11	13
Skåne	30	31	15	21	28
Hallands	9	16	11	13	7
Västra Götalands	45	73	79	95	73
Värmlands	4	6	4	7	15
Örebro ³²	i.u.	i.u.	i.u.	Se not	Se not
Västmanlands	27	29	43	41	34
Dalarnas	10	8	5	12	7
Gävleborgs	3	1	3	5	4
Västernorrlands ³³	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Jämtlands	ca 20	ca 20	ca 20	ca 20	ca 20
Västerbottens	1	4	1	0	0
Norrbottnens	1	1	0	2	1

a. Hur många ärenden avseende omedelbara omhändertaganden av djur (32 §) förekom i regionen/polismyndigheten under åren 2009–2013?

Län	2009	2010	2011	2012	2013
Stockholms ³⁴	124	247	274	293	275
Uppsala ³⁵	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Södermanlands ³⁶	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	Se not
Östergötlands	9	10	18	23	25
Jönköpings	3	19	13	31	32

³² Polismyndigheten i Örebro län har angett att man år 2012 och 2013 haft runt 25-40 ärenden i de olika kategorierna att verkställa på begäran av länsstyrelsen, men inte preciserat hur dessa fördelar sig på olika typer av beslut. Uppgiften grundar sig på en uppskattning från djurhandläggare och enhetschef.

³³ Polismyndigheten i Västernorrlands län har angett det totala antalet ärenden enligt djurskyddslagen, men inte hur dessa närmare fördelar sig på olika typer av ärenden. År 2009 förekom sammanlagt 101 ärenden, år 2010 förekom 80 ärenden, år 2011 förekom 71 ärenden, år 2012 förekom 109 ärenden och år 2013 förekom 95 ärenden.

³⁴ "Polismyndigheten innehar inte den statistik som efterfrågas i denna fråga, detta då polismyndigheten inte registrerar ärenden enligt djurskyddslagen på det sättet. Polismyndighetens tillståndsenhet har dock varit i kontakt med Länsstyrelsen i Stockholms län som till polismyndigheten lämnat uppgifterna som redovisas ovan."

³⁵ Polismyndigheten i Uppsala län har angett det totala antalet ärenden enligt djurskyddslagen, men inte hur dessa närmare fördelar sig på olika typer av ärenden. Ärenden enligt jaktlagen med förordning har tagits med, eftersom myndigheten diarieför dessa under samma saknummer. År 2009 förekom sammanlagt 46 ärenden, år 2010 förekom 51 ärenden, år 2011 förekom 84 ärenden, år 2012 förekom 75 ärenden och år 2013 förekom 79 ärenden.

³⁶ Polismyndigheten i Södermanlands län har angett att det år 2013 förekom 22 ärenden enligt djurskyddslagen, men inte preciserat hur dessa fördelar sig på olika typer av beslut. För år 2009–2012 saknas uppgift.

Kronoberg	7	16	18	19	27
Kalmar ³⁷	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Gotlands	ca 1–3	ca 1–3	ca 1–3	ca 1–3	ca 1–3
Blekinge	10	10	15	11	13
Skåne	43	60	48	80	74
Hallands	15	9	12	22	15
Västra Götalands	83	106	133	159	141
Värmlands	5	19	32	36	67
Örebro ³⁸	i.u.	i.u.	i.u.	Se not	Se not
Västmanlands	3	0	7	4	6
Dalarnas	7	6	8	7	7
Gävleborgs	17	20	19	21	26
Västernorrlands ³⁹	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Jämtlands	5-10	5-10	5-10	5-10	5-10
Västerbottens	12	6	6	10	8
Norrbottnens	ca 5	18	18	20	9

a. Hur många ärenden om försäljning eller avlivning av omhändertagna djur (34 §) förekom i regionen/polismyndigheten under åren 2009–2013?

Län	2009	2010	2011	2012	2013
Stockholms ⁴⁰	103	250	290	312	254
Uppsala ⁴¹	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not

³⁷ Omfattas av saknummer 226 i PÄR-systemet. En sammanräkning av ärenden enligt saknummer 226 uppgår till 60 (år 2009), 63 (år 2010), 74 (år 2011), 118 (år 2012) och 123 (år 2013).

³⁸ Polismyndigheten i Örebro län har angett att man år 2012 och 2013 haft runt 25-40 ärenden i de olika kategorierna att verkställa på begäran av länsstyrelsen, men inte preciserat hur dessa fördelar sig på olika typer av beslut. Uppgiften grundar sig på en uppskattning från djurhandläggare och enhetschef.

³⁹ Polismyndigheten i Västernorrlands län har angett det totala antalet ärenden enligt djurskyddslagen, men inte hur dessa närmare fördelar sig på olika typer av ärenden. År 2009 förekom sammanlagt 101 ärenden, år 2010 förekom 80 ärenden, år 2011 förekom 71 ärenden, år 2012 förekom 109 ärenden och år 2013 förekom 95 ärenden.

⁴⁰ Polismyndigheten innehar inte den statistik som efterfrågas i denna fråga, detta då polismyndigheten inte registrerar ärenden enligt djurskyddslagen på det sättet. Polismyndighetens tillståndsenhet har dock varit i kontakt med Länsstyrelsen i Stockholms län som till polismyndigheten lämnat uppgifterna som redovisas ovan.

⁴¹ Polismyndigheten i Uppsala län har angett det totala antalet ärenden enligt djurskyddslagen, men inte hur dessa närmare fördelar sig på olika typer av ärenden. Ärenden enligt jaktlagen med förordning har tagits med, eftersom myndigheten diarieför dessa under samma saknummer. År 2009 förekom sammanlagt 46 ärenden, år 2010 förekom 51 ärenden, år 2011 förekom 84 ärenden, år 2012 förekom 75 ärenden och år 2013 förekom 79 ärenden.

Södermanlands ⁴²	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	Se not
Östergötlands	8	10	21	22	26
Jönköpings	5	8	17	22	23
Kronoberg	11	21	19	21	31
Kalmar ⁴³	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Gotlands	ca 2–5	ca 2–5	ca 2–5	ca 2–5	ca 2–5
Blekinge	10	10	15	11	13
Skåne	60	72	56	85	78
Hallands	24	23	16	30	19
Västra Götalands	156	174	214	233	215
Värmlands	8	18	41	48	62
Örebro ⁴⁴	i.u.	i.u.	i.u.	Se not	Se not
Västmanlands	29	29	48	42	31
Dalarnas	17	14	13	19	14
Gävleborgs	15	21	22	26	30
Västernorrlands ⁴⁵	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Jämtlands	10-20	10-20	10-20	10-20	10-20
Västerbottens	13	5	4	4	4
Norrbottnens	ca 4	15	16	20	5

⁴² Polismyndigheten i Södermanlands län har angett att det år 2013 förekom 22 ärenden enligt djurskyddslagen, men inte preciserat hur dessa fördelar sig på olika typer av beslut. För år 2009–2012 saknas uppgift.

⁴³ Omfattas av saknummer 226 i PÄR-systemet. En sammanräkning av ärenden enligt saknummer 226 uppgår till 60 (år 2009), 63 (år 2010), 74 (år 2011), 118 (år 2012) och 123 (år 2013).

⁴⁴ Polismyndigheten i Örebro län har angett att man år 2012 och 2013 haft runt 25-40 ärenden i de olika kategorierna att verkställa på begäran av länsstyrelsen, men inte preciserat hur dessa fördelar sig på olika typer av beslut. Uppgiften grundar sig på en uppskattning från djurhandläggare och enhetschef.

⁴⁵ Polismyndigheten i Västernorrlands län har angett det totala antalet ärenden enligt djurskyddslagen, men inte hur dessa närmare fördelar sig på olika typer av ärenden. År 2009 förekom sammanlagt 101 ärenden, år 2010 förekom 80 ärenden, år 2011 förekom 71 ärenden, år 2012 förekom 109 ärenden och år 2013 förekom 95 ärenden.

a. Hur många anmälningar till länsstyrelsen enligt 71 § djurskyddsförordningen gjordes av polismyndigheten under åren 2009–2013?

Län	2009	2010	2011	2012	2013
Stockholms ⁴⁶	24	95	132	153	177
Uppsala ⁴⁷	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Södermanlands ⁴⁸	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	Se not
Östergötlands	0	0	0	0	0
Jönköpings	0	0	0	0	0
Kronoberg	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Kalmar	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Gotlands	ca 15–20	ca 15–20	ca 15–20	ca 15–20	ca 15–20
Blekinge	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Skåne	1	0	0	0	0
Hallands	0	0	0	0	0
Västra Götalands	1	11	7	16	5
Värmlands	1	1	0	1	1
Örebro ⁴⁹	i.u.	i.u.	i.u.	Se not	Se not
Västmanlands	4	4	1	4	9
Dalarnas	2	1	2	1	1
Gävleborgs	0	0	0	5	5
Västernorrlands ⁵⁰	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Jämtlands	5-10	5-10	5-10	5-10	5-10

⁴⁶ ”Polismyndigheten innehar inte den statistik som efterfrågas i denna fråga, detta då polismyndigheten inte registrerar ärenden enligt djurskyddslagen på det sättet. Polismyndighetens tillståndsenhet har dock varit i kontakt med Länsstyrelsen i Stockholms län som till polismyndigheten lämnat uppgifterna som redovisas ovan.”

⁴⁷ Polismyndigheten i Uppsala län har angett det totala antalet ärenden enligt djurskyddslagen, men inte hur dessa närmare fördelar sig på olika typer av ärenden. Ärenden enligt jaktlagen med förordning har tagits med, eftersom myndigheten diarieför dessa under samma saknummer. År 2009 förekom sammanlagt 46 ärenden, år 2010 förekom 51 ärenden, år 2011 förekom 84 ärenden, år 2012 förekom 75 ärenden och år 2013 förekom 79 ärenden.

⁴⁸ Polismyndigheten i Södermanlands län har angett att det år 2013 förekom 22 ärenden enligt djurskyddslagen, men inte preciserat hur dessa fördelar sig på olika typer av beslut. För år 2009–2012 saknas uppgift.

⁴⁹ Polismyndigheten i Örebro län har angett att man år 2012 och 2013 haft runt 25–40 ärenden i de olika kategorierna att verkställa på begäran av länsstyrelsen, men inte preciserat hur dessa fördelar sig på olika typer av beslut. Uppgiften grundar sig på en uppskattning från djurhandläggare och enhetschef.

⁵⁰ Polismyndigheten i Västernorrlands län har angett det totala antalet ärenden enligt djurskyddslagen, men inte hur dessa närmare fördelar sig på olika typer av ärenden. År 2009 förekom sammanlagt 101 ärenden, år 2010 förekom 80 ärenden, år 2011 förekom 71 ärenden, år 2012 förekom 109 ärenden och år 2013 förekom 95 ärenden.

Västerbottens	0	1	0	0	0
Norrbottnens	0	1	1	3	1

b. Polisen verkställer länsstyrelsens beslut om omhändertagande av djur enligt 31 § samt beslutar om och verkställer omedelbara omhändertaganden enligt 32 § djurskyddslagen. Hur ofta förekommer det att sådana beslut verkställs på jourtid, dvs. andra tider än vardagar kl. 08.00–17.00?

Län	Mindre än en gång per år	Varje år	Varje halvår	Varje månad	Varje vecka	Varje dag
Stockholms ⁵¹		x				
Uppsala				x		
Södermanlands		x				
Östergötlands		x				
Jönköpings ⁵²		x				
Kronoberg			x			
Kalmar			x			
Gotlands	x					
Blekinge		x				
Skåne			x			
Hallands		x				
Västra Götalands				x		
Värmlands ⁵³		x		Se not		
Örebro ⁵⁴	x					
Västmanlands		x				
Dalarnas	x					
Gävleborgs			x			
Västernorrlands				x		
Jämtlands				x		
Västerbottens	x					
Norrbottnens		x				

⁵¹ "Polismyndigheten inrättade år 2011 en särskild djurskyddsgrupp som har till uppgift att verkställa omhändertaganden av djur enligt 31 § och 32 § djurskyddslagen. Gruppen har dessutom i uppdrag att minimera att beslut verkställs under jourtid. Mot bakgrund av detta förekommer det sällan att denna typ av beslut verkställs under jourtid."

⁵² "Varje år, men verkställighet av länsstyrelsens beslut sker mindre än en gång per år."

⁵³ Polismyndigheten i Värmlands län har klargjort att två polisområden i länet uppfattar att jourärenden förekommer varje år, medan ett polisområde anser att ärendena förekommer varje månad.

⁵⁴ "Mindre än en gång per år men det har hänt vid något tillfälle de senaste fem åren."

c. Hur ofta förekommer det hotfulla eller våldsamma situationer eller uppkommer i övrigt behov av polisens särskilda befogenheter i samband med verkställighet av omhändertagande av djur?

Län	Nästan aldrig	I en fjärdedel av fallen	I hälften av fallen	I tre fjärdedelar av fallen	Nästan alltid
Stockholms ⁵⁵					x
Uppsala			x		
Södermanlands			x		
Östergötlands	x				
Jönköpings ⁵⁶	x				
Kronoberg	x				
Kalmar	x				
Gotlands			x		
Blekinge	x				
Skåne	x				
Hallands			x		
Västra Götalands			x		
Värmlands	x				
Örebro ⁵⁷	Se not				
Västmanlands	x				
Dalarnas			x		
Gävleborgs			x		
Västernorrlands			x		
Jämtlands	x				
Västerbottens	x				
Norrbottens			x		

d. Hur många arbetstimmar har polisens uppgifter enligt djurskyddslagen tagit i anspråk i regionen/polismyndigheten under åren 2009–2013?

⁵⁵ "Omhändertagande av djur väcker inte sällan starka känslor hos djurägaren, varför det nästan alltid finns behov av polisens särskilda befogenheter i samband med verkställighet av omhändertagandebeslut."

⁵⁶ "2-3 gånger per år."

⁵⁷ "Vår uppfattning är att det sker väldigt sällan och de gånger det skett har våldsanvändningen snarare rört sig om att polisen har behövt använda våld för att bryta upp en dörr som husägaren vägrar öppna eller liknande."

Län	2009	2010	2011	2012	2013
Stockholms	i.u.	i.u.	i.u.	ca 6100	ca 5300
Uppsala	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Södermanlands	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	ca 250
Östergötlands ⁵⁸	ca 1500	ca 1500	ca 2250	ca 2250	ca 2250
Jönköpings ⁵⁹	ca 1200	ca 1200	ca 1200	ca 1200	ca 1200
Kronoberg ⁶⁰	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Kalmar	ca 800	ca 800	ca 900	ca 1000	ca 1000
Gotlands	100	100	100	100	100
Blekinge ⁶¹	400	400	400	400	400
Skåne	1400	1350	1300	1300	1250
Hallands ⁶²	1112	1118	1106	1178	1112
Västra Götalands	9360	9360	10160	11775	13575
Värmlands ⁶³	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Örebro ⁶⁴	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Västmanlands ⁶⁵	248	216	350	338	344

⁵⁸ "Mycket ungefärlig uppskattning, troligen lågt räknad. 2009 och 2010 har räknats på en person som arbetat 50 % av heltid, en person som arbetat 20 % samt övrigt arbete från yttre personal, LKC, PKC 10 %. Från 2011 och framåt är beräkningen en person som arbetat 70 % av heltid, en person som arbetat 25 %, en person som arbetat 15 %, samt övrigt arbete (biträde vid omhändertagande, upprättande av PM, anmälningar m.m.) från yttre personal, LKC, PKC 10 %."

⁵⁹ "Uppskattningen av antalet timmar grundar sig på att det årligen hanteras ca 30 djurskyddsärenden varav ca hälften kräver polisnärvaro av minst dubbelpatrull på mellan 1-2 timmar/ärende. Vid enstaka tillfällen krävs ytterligare personal alternativt tar ingripandet längre tid. Till detta kommer tid för handräckning som handlar om ungefär motsvarande tidsspänn. Den största tidsåtgången är under uppställningstid, försäljning och framför allt hanteringen av återfakturerings av de kostnader som staten förskottat. Många beslut överklagas."

⁶⁰ En civilanställd ca 30 % av heltid. Juristerna 60 timmar (2009), 120 timmar (2010), 115 timmar (2011), 120 timmar (2012) och 180 timmar (2013). För poliser i yttre tjänst saknas uppgift.

⁶¹ "En grov uppskattning utifrån antalet ärenden."

⁶² "Antalet timmar per år har beräknats utifrån att en handläggare av aktuella ärenden behövs i en omfattning av 50 procent av heltid, jämte arbetstid hänförlig till polismän i samband med handräckning."

⁶³ "Följande svar har lämnats från tre polisområden: - Varje ärende tar i snitt 8 timmar att genomföra och låt oss säga att vi i väst har 8 ärenden per månad så genererar det 768 timmar per år. Mycket lågt räknat och jag skulle uppskatta att denna siffra får dubblas för att ens komma i närheten av verkligheten. - 2009: 300 tim, 2010: 300 tim, 2011:300 tim, 2012: 250 tim, 2013: 150 tim. - Antalet nedlagda timmar går ej att redovisa, men i snitt är det uppskattningsvis 1-3 handräckningsärenden per vecka, året runt. Varje ärende brukar ta 2-3h x 2 poliser."

⁶⁴ Polismyndigheten har en årsarbetskraft avsatt för att arbeta på heltid med ärenden enligt djurskyddslagen och tillsynslagen och därutöver bedömer man att det läggs ned ungefär lika mycket tid till av övrig personal, dvs. totalt två årsarbetskrafter för Polismyndigheten i Örebro län.

⁶⁵ "Antal ärenden x dubbelpatrull 3x2 h + jurist 20 h/ärende."

Dalarnas ⁶⁶	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Gävleborgs	ca 1600	ca 1600	ca 1600	ca 1600	ca 1600
Västernorrlands ⁶⁷	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Jämtlands	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Västerbottens ⁶⁸	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Norrbottnens ⁶⁹	i.u.	ca 250	ca 500	ca 800	ca 600

e. Polisens kostnader för hantering av ärenden enligt djurskyddslagen kan exempelvis avse förvaring, skötsel och transporter av omhändertagna djur. Hur stora var regionens/polismyndighetens kostnader per år för hantering av ärenden enligt djurskyddslagen under åren 2009–2013?

Alla belopp anges i kronor. Kostnader för polisens egen personal ingår i de svar som har lämnats av polismyndigheterna i Västra Götaland, Östergötland och Blekinge. I de övriga polismyndigheternas kostnadsuppgifter ingår inte egen personal.

Län	Kostnad 2009	Kostnad 2010	Kostnad 2011	Kostnad 2012	Kostnad 2013
Stockholms ⁷⁰	900000	2740000	2670000	2800000	1710000
Uppsala ⁷¹	271000	819000	1225000	2547000	390000
Södermanlands ⁷²	278791	948856	80128	350082	247513

⁶⁶ Finns inte underlag att räkna ut, drygt en halv årsarbetskraft för ärenden enligt djurskyddslagen och tillsynslagen.

⁶⁷ "Omöjligt att uppskatta då det ej bokförs/registeras."

⁶⁸ "Det är många olika personalkategorier inom polismyndigheten som har uppgifter i dessa ärenden. Det är personal på LKC, ordningspoliser, poliser inom polishundsverksamheten, civil personal, personal på ekonomiavdelningen samt beslutsfattare på Extern service och stab. Dessa ärenden kan ta allt från ett par timmar till månader i anspråk. I stora ärenden där t.ex. djurbesättningar ska omhändertas krävs mycket planering inför själva omhändertagandet. Frågor kring uppställning, skötsel, eventuell försäljning eller slakt måste lösas. Många externa kontakter måste tas. En del ärenden överklagas och drar därför ut på tiden med långa uppställningstider och handläggningstider som följd. När djuren eventuellt sedan ska säljas ska det annonseras m.m. Därefter kvarstår den ekonomiska regleringen med bl.a. fakturering. Polismyndigheten har på grund av att så många blir inblandade i dessa ärenden och på grund av de begränsningar som finns i Polisens tidsredovisningssystem svårigheter med att redovisa hur många arbetstimmar Polisens uppgifter enligt djurskyddslagen som tagits i anspråk för dessa ärenden under åren 2009–2013."

⁶⁹ Handräckningstid samt en djurhandläggares arbetstid till 25 %.

⁷⁰ "De redovisade kostnaderna avser både ärenden enligt djurskyddslagen och tillsynslagen. Polismyndigheten har ingen möjlighet att utröna vilka kostnader som hänförs från vilken lag."

⁷¹ Uppgiften avser även ärenden enligt tillsynslagen.

Östergötlands ⁷³	875679	755342	1659442	1756949	1928204
Jönköpings	202131	452325	302681	445706	600465
Kronoberg	114429	361297	328605	284381	476313
Kalmar	1075425	1110211	458775	587180	580890
Gotlands	i.u.	40400	152200	16000	4400
Blekinge	208566	81055	471836	72923	141124
Skåne	4440000	5200000	3300000	5540000	3420000
Hallands	1366654	1071058	234211	835985	1093478
Västra Götalands	4299137 ⁷⁴	3778045 ⁷⁵	5532469 ⁷⁶	5180451 ⁷⁷	8635237 ⁷⁸
Värmlands ⁷⁹	50000	983600	269700	324800	1307900
Örebro ⁸⁰	151893	192300	235322	143678	253278
Västmanlands	77438	193027	421914	480892	382307
Dalarnas ⁸¹	220500	579000	601000	1423000	592000
Gävleborgs	40914	597748	820945	51429	355391
Västernorrlands	160000	380000	480000	90000	300000
Jämtlands	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Västerbottens ⁸²	67513	206995	328200	171159	140863
Norrbottnens	i.u.	i.u.	150000 ⁸³	744600	130205

f. Om ett djur omhändertas ska kostnaden slutligt betalas av den mot vilken åtgärden har riktats, exempelvis djurägaren, om det inte finns särskilda skäl, se 34 § djurskyddslagen. Hur stora belopp återbetalades till regionen/polismyndigheten under åren 2009–2013?

⁷² Avser även kostnader för ärenden enligt tillsynslagen, eftersom kostnaderna inte särskiljs från varandra.

⁷³ I svaret ingår samtliga kostnader för både djurskyddsärenden och ärenden enligt tillsynslagen. Merparten av kostnaderna hör dock till djurskyddsärenden. Kostnader för egna transporter är ej inräknat, då det inte är möjligt att uppskatta. Lönekostnader uppskattade efter arbetade timmar och en snittlön på 24 000 kr.

⁷⁴ Varav personalkostnader 2 936 820 kronor.

⁷⁵ Varav personalkostnader 2 936 820 kronor.

⁷⁶ Varav personalkostnader 3 188 020 kronor.

⁷⁷ Varav personalkostnader 3 695 130 kronor.

⁷⁸ Varav personalkostnader 4 260 330 kronor.

⁷⁹ Uppgiften avser även kostnaden för ärenden enligt tillsynslagen, då myndigheten använder samma kontonummer.

⁸⁰ Avser även kostnader för ärenden enligt tillsynslagen. För åren 2009, 2010 och halva år 2011 avser kostnaden all sorts hantering av djur (t.ex. upphittade djur). Senare år är det kostnader som ska faktureras djurägaren. Siffrorna kan komma att behöva justeras uppåt eftersom kostnader för transporter med egna fordon inte finns preciserade.

⁸¹ Avser även kostnader för ärenden enligt tillsynslagen.

⁸² Uppgiften avser även ärenden enligt tillsynslagen.

⁸³ Bristfällig uppföljning av kostnader före den 1 augusti 2011.

Alla belopp anges i kronor.

Län	2009	2010	2011	2012	2013
Stockholms ⁸⁴	110000	530000	280000	420000	830000
Uppsala	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Södermanlands ⁸⁵	78452	936373	35731	347063	i.u.
Östergötlands ⁸⁶	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Jönköpings	2340	39515	14650	57246	6929
Kronoberg	236706	220705	44500	678369	225387
Kalmar	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Gotlands	0	0	0	0	0
Blekinge	0	0	44124	34445	16290
Skåne	3110000	4150000	4010000	4670000	4520000
Hallands	276553	76290	47426	78130	i.u.
Västra Götalands	50741	71813	91433	64428	262495
Värmlands ⁸⁷	0	103600	7800	27800	50000
Örebro	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Västmanlands ⁸⁸	7659	193027	421914	480892	382307
Dalarnas	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Gävleborgs ⁸⁹	20129	577689	788810	9642	299022
Västernorrlands	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Jämtlands	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Västerbottens ⁹⁰	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Norrbottnens	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.

⁸⁴ "De ovan redovisade beloppen avser både återbetalningar från ärenden enligt djurskyddslagen och ärenden enligt tillsynslagen. Polismyndigheten har ingen möjlighet att utvärdera vilka belopp som hänförs från vilken lag."

⁸⁵ Avser även återbetalningar enligt 20 § tillsynslagen, beloppen särskiljs inte.

⁸⁶ "För stort arbete att få fram siffror enligt PAC. Dock kan sägas att återbetalningsbeloppen är mycket låga i förhållandena till kostnaderna, dvs. många återbetalar inte av olika anledningar."

⁸⁷ Avser även återbetalning enligt 20 § tillsynslagen, då myndigheten använder samma kontonummer.

⁸⁸ Uppskattningsvis 10 % av det belopp som polismyndigheten har krävt tillbaka.

⁸⁹ Uppgiften avser det belopp som har krävts tillbaka.

⁹⁰ "Polismyndigheten bokar enbart direkta merkostnader med anknytning till resp djurskyddsärende. Dessa merkostnader bokas på ett balanskonto som även krediteras när ärendet är klart. Någon särredovisning av ärenden enligt djurskyddslagen görs inte utan alla ärenden (även handräckning och tillsyn över hundar och katter) redovisas på samma konto. 99,9 % av merkostnaderna som uppstår vid djurärenden faktureras djurägare när ärendet är klart. Bevakning av kundfordringarna sköts av Polisens Administrativa Center (PAC) i Linköping. Hur mycket som återbetalas kan de inte direkt svara på men erfarenheten gör gällande att väldigt stor % av utställda fakturor så småningom blir konstaterade kundförluster."

g. Hur stora kostnader hade regionen/polismyndigheten för handräckning enligt djurskyddslagen under åren 2009–2013?

Alla belopp anges i kronor.

Län	2009	2010	2011	2012	2013
Stockholms ⁹¹	71500	145600	344500	283400	263900
Uppsala	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Södermanlands ⁹²	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Östergötlands ⁹³	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Jönköpings ⁹⁴	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Kronoberg	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Kalmar	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Gotlands	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Blekinge	50000	50000	50000	50000	50000
Skåne	340000	330000	326000	330000	328000
Hallands ⁹⁵	36000	39000	33000	69000	36000
Västra Götalands	185353	183466	243381	268972	292237
Värmlands ⁹⁶	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Örebro	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Västmanlands	0	0	0	0	0
Dalarnas	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Gävleborgs	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Västernorrlands	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.

⁹¹ "Polismyndigheten har ingen exakt uppgift om hur stora kostnader myndigheten har haft under aktuella år för handräckning enligt djurskyddslagen. Med ytterst få undantag är det dock polismyndighetens djurskyddsgrupp som utfört de aktuella handräckningarna. Vid varje handräckning är normalt sett två poliser närvarande. Djurskyddsgruppen [har] uppskattat att det tar i genomsnitt två timmar att utföra en handräckning enligt nämnda lag. Polismyndigheten uppskattar den genomsnittliga timkostnaden för en anställd på djurskyddsgruppen till 325 kronor (månadslön 33 000 kronor, sociala avgifter 16 493 och övrig drift 2 500 kronor). Ovan redovisade kostnader baseras alltså på antalet handräckningar, att tidsåtgången är två timmar, att två anställda närvarar och att timkostnaden per anställd är 325 kronor."

⁹² "Lönekostnad, går inte att besvara."

⁹³ "Inga (0). De handräckningsärenden som finns diarieförda avser biträde av patrull vid kontroller, och kvarstår även om djurskyddsärenden övergår till annan myndighet."

⁹⁴ "Utöver personal- och fordonskostnader för ingripande poliser finns inga kända kostnader för handräckningsuppdrag under dessa år."

⁹⁵ "Beräkningen har gjorts utifrån antal ärenden och att det för varje ärende krävts en insats av två polismän i en omfattning av tre timmar. Hänsyn har vid beräkningen också tagits till t.ex. fordonskostnader."

⁹⁶ "Finns med i sammanställningen under punkt 2 e då myndigheten använder samma kontonummer."

Jämtlands	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Västerbottens ⁹⁷	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Norrbottnens	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.

⁹⁷ Se fråga 2.f.

Sammanställning av enkätsvar

3. Polisens uppgifter enligt lagen om tillsyn över hundar och katter

a. Hur många ärenden om förelägganden och förbud i frågor om munkorg och koppeltvång m.m. (8 §) förekom i regionen/polismyndigheten under åren 2009–2013?

Län	2009	2010	2011	2012	2013
Stockholms ¹	i. u.	34	58	48	64
Uppsala ²	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Södermanlands	10	2	6	6	5
Östergötlands ³	17	24	63	28	37
Jönköpings	14	5	0	5	13
Kronoberg	7	15	13	12	17
Kalmar ⁴	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Gotlands	0	1	11	7	10
Blekinge	20	32	34	51	63
Skåne	48	65	95	45	39
Hallands	17	18	15	9	7
Västra Götalands	44	70	61	76	151

¹ ”Polismyndigheten innehar inte den statistik som efterfrågas, detta då polismyndigheten inte registrerar ärenden enligt tillsynslagen på det sättet [...] Polismyndigheten har dock statistik över antalet förelägganden, avlivningar och överlåtelser/försäljningar mellan åren 2010 och 2013, vilket redovisas ovan.”

² Polismyndigheten i Uppsala län har angett det totala antalet ärenden enligt tillsynslagen, men inte hur dessa närmare fördelar sig på olika typer av ärenden. År 2009 förekom 140 ärenden, år 2010 förekom 119 ärenden, år 2011 förekom 81 ärenden, år 2012 förekom 112 ärenden och år 2013 förekom 141 ärenden. Antalet ärenden enligt 21 § tillsynslagen har dock redovisats särskilt.

³ Polismyndigheten i Östergötlands län har angett att man vid sidan av de ärenden som omfattas av enkäten under perioden tagit emot och handlagt mellan 108 och 145 ärenden per år, vilka avslutats med en erinran eller utan åtgärd.

⁴ Omfattas av saknummer 693. En sammanräkning av ärenden enligt saknummer 693 uppgår till 75 (år 2009), 79 (år 2010), 85 (år 2011), 70 (år 2012) och 95 (år 2013).

Värmlands	74	99	91	98	64
Örebro ⁵	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Västmanlands	6	1	19	13	9
Dalarnas	12	11	14	12	13
Gävleborgs	8	6	9	19	22
Västernorrlands ⁶	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Jämtlands	<10	<10	<10	<10	<10
Västerbottens ⁷	8	2	10	8	5
Norrbottens ⁸	i.u.	2	0	0	0

a. Hur många ärenden om märkning och registrering av hundar (9 §) förekom i regionen/polismyndigheten under åren 2009–2013?

Län	2009	2010	2011	2012	2013
Stockholms	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Uppsala ⁹	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Södermanlands	2	2	1	0	5
Östergötlands ¹⁰	6	14	64	17	21
Jönköpings ¹¹	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Kronoberg	3	8	6	3	2
Kalmar ¹²	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Gotlands	0	0	4	1	6
Blekinge	20	32	34	51	63
Skåne	1	3	4	3	4

⁵ Polismyndigheten i Örebro län har angett det totala antalet ärenden med saknummer 693, men inte hur dessa närmare fördelar sig på olika typer av ärenden. År 2009 förekom 125 ärenden, år 2010 förekom 121 ärenden, år 2011 förekom 97 ärenden, år 2012 förekom 100 ärenden och år 2013 förekom 67 ärenden.

⁶ Polismyndigheten i Västernorrlands län har angett det totala antalet ärenden enligt tillsynslagen, men inte hur dessa närmare fördelar sig på olika typer av ärenden. År 2009 förekom 67 ärenden, år 2010 förekom 79 ärenden, år 2011 förekom 85 ärenden, år 2012 förekom 82 ärenden och år 2013 förekom 70 ärenden.

⁷ Polismyndigheten har uppgett det totala antalet ärenden till 59 (år 2009), 60 (år 2010), 67 (år 2011), 82 (år 2012) och 67 (år 2013).

⁸ Erinran meddelas ca 10 gånger per år med god effekt.

⁹ Polismyndigheten i Uppsala län har angett det totala antalet ärenden enligt tillsynslagen, men inte hur dessa närmare fördelar sig på olika typer av ärenden. År 2009 förekom 140 ärenden, år 2010 förekom 119 ärenden, år 2011 förekom 81 ärenden, år 2012 förekom 112 ärenden och år 2013 förekom 141 ärenden. Antalet ärenden enligt 21 § tillsynslagen har dock redovisats särskilt.

¹⁰ "Går ej att få fram utan mycket tidskrävande arbete. Tusentals händelserapporter måste gås igenom manuellt."

¹¹ "Okänt antal, men ingår ofta i samma beslut som koppelvång."

¹² Omfattas av saknummer 693. En sammanräkning av ärenden enligt saknummer 693 uppgår till 75 (år 2009), 79 (år 2010), 85 (år 2011), 70 (år 2012) och 95 (år 2013).

Hallands	1	0	1	1	0
Västra Götalands	14	13	20	23	60
Värmlands	0	0	0	0	0
Örebro ¹³	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Västmanlands	2	1	2	3	1
Dalarnas	0	0	0	0	0
Gävleborgs	5	2	3	3	7
Västernorrlands ¹⁴	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Jämtlands	Enstaka	Enstaka	Enstaka	Enstaka	Enstaka
Västerbottens	i.u.	i.u.	1	2	2
Norrbottnens	i.u.	0	0	0	0

a. Hur många ärenden om omhändertagande av hundar samt efterföljande åtgärder (11–12 §§) förekom i regionen/polismyndigheten under åren 2009–2013?

Län	2009	2010	2011	2012	2013
Stockholms ¹⁵	i.u.	9	20	12	22
Uppsala ¹⁶	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Södermanlands	4	1	2	2	6
Östergötlands	3	6	3	1	3
Jönköpings	0	0	0	2	1
Kronoberg	1	0	1	1	2
Kalmar ¹⁷	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Gotlands	0	0	0	0	2

¹³ Polismyndigheten i Örebro län har angett det totala antalet ärenden med saknummer 693, men inte hur dessa närmare fördelar sig på olika typer av ärenden. År 2009 förekom 125 ärenden, år 2010 förekom 121 ärenden, år 2011 förekom 97 ärenden, år 2012 förekom 100 ärenden och år 2013 förekom 67 ärenden.

¹⁴ Polismyndigheten i Västernorrlands län har angett det totala antalet ärenden enligt tillsynslagen, men inte hur dessa närmare fördelar sig på olika typer av ärenden. År 2009 förekom 67 ärenden, år 2010 förekom 79 ärenden, år 2011 förekom 85 ärenden, år 2012 förekom 82 ärenden och år 2013 förekom 70 ärenden.

¹⁵ "Polismyndigheten innehar inte den statistik som efterfrågas, detta då polismyndigheten inte registrerar ärenden enligt tillsynslagen på det sättet [...] Polismyndigheten har dock statistik över antalet förelägganden, avlivningar och överlåtelser/försäljningar mellan åren 2013 och 2013."

¹⁶ Polismyndigheten i Uppsala län har angett det totala antalet ärenden enligt tillsynslagen, men inte hur dessa närmare fördelar sig på olika typer av ärenden. År 2009 förekom 140 ärenden, år 2010 förekom 119 ärenden, år 2011 förekom 81 ärenden, år 2012 förekom 112 ärenden och år 2013 förekom 141 ärenden. Antalet ärenden enligt 21 § tillsynslagen har dock redovisats särskilt.

¹⁷ Omfattas av saknummer 693. En sammanräkning av ärenden enligt saknummer 693 uppgår till 75 (år 2009), 79 (år 2010), 85 (år 2011), 70 (år 2012) och 95 (år 2013).

Blekinge	1	2	1	3	1
Skåne	12	10	20	14	16
Hallands	1	0	0	0	2
Västra Götalands	47	32	30	44	80
Värmlands	ca 10	ca 10	ca 10	ca 10	ca 10
Örebro ¹⁸	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Västmanlands	5	2	4	2	3
Dalarnas	8	5	3	9	5
Gävleborgs	1	i.u.	4	4	4
Västernorrlands ¹⁹	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Jämtlands	ca 2	ca 2	ca 2	ca 2	ca 2
Västerbottens	1	3	4	i.u.	4
Norrbottens	i.u.	2	1	0	1

a. Hur många anmälningar om att någon har dödat en lösspringande hund i områden där det finns lantbruksdjur (14 §) förekom i polismyndigheten under åren 2009–2013?

Län	2009	2010	2011	2012	2013
Stockholms	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Uppsala ²⁰	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Södermanlands	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	0
Östergötlands	0	0	0	0	0
Jönköpings	0	0	0	0	0
Kronoberg	0	0	0	0	0
Kalmar	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Gotlands	0	0	0	0	0
Blekinge	0	0	0	0	0
Skåne	0	0	0	0	0

¹⁸ Polismyndigheten i Örebro län har angett det totala antalet ärenden med saknummer 693, men inte hur dessa närmare fördelar sig på olika typer av ärenden. År 2009 förekom 125 ärenden, år 2010 förekom 121 ärenden, år 2011 förekom 97 ärenden, år 2012 förekom 100 ärenden och år 2013 förekom 67 ärenden.

¹⁹ Polismyndigheten i Västernorrlands län har angett det totala antalet ärenden enligt tillsynslagen, men inte hur dessa närmare fördelar sig på olika typer av ärenden. År 2009 förekom 67 ärenden, år 2010 förekom 79 ärenden, år 2011 förekom 85 ärenden, år 2012 förekom 82 ärenden och år 2013 förekom 70 ärenden.

²⁰ Polismyndigheten i Uppsala län har angett det totala antalet ärenden enligt tillsynslagen, men inte hur dessa närmare fördelar sig på olika typer av ärenden. År 2009 förekom 140 ärenden, år 2010 förekom 119 ärenden, år 2011 förekom 81 ärenden, år 2012 förekom 112 ärenden och år 2013 förekom 141 ärenden. Antalet ärenden enligt 21 § tillsynslagen har dock redovisats särskilt.

Hallands	0	0	0	0	0
Västra Götalands	0	0	0	0	0
Värmlands	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Örebro ²¹	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Västmanlands	0	0	0	0	0
Dalarnas	0	0	1	0	0
Gävleborgs	0	0	0	0	0
Västernorrlands ²²	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Jämtlands	Enstaka	Enstaka	Enstaka	Enstaka	Enstaka
Västerbottens	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Norrbottnens	i.u.	0	0	0	0

a. Hur många ärenden om hundförbud (15 §) förekom i regionen/polismyndigheten under åren 2009–2013?

Län	2009	2010	2011	2012	2013
Stockholms	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Uppsala ²³	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Södermanlands	0	0	1	0	0
Östergötlands	0	1	1	0	0
Jönköpings	0	0	0	0	0
Kronoberg	0	0	0	1	1
Kalmar ²⁴	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Gotlands	0	0	1	1	1
Blekinge	0	0	0	0	0
Skåne	0	0	1	0	0
Hallands	0	0	0	0	0
Västra Götalands	0	0	3	6	4

²¹ Polismyndigheten i Örebro län har angett det totala antalet ärenden med saknummer 693, men inte hur dessa närmare fördelar sig på olika typer av ärenden. År 2009 förekom 125 ärenden, år 2010 förekom 121 ärenden, år 2011 förekom 97 ärenden, år 2012 förekom 100 ärenden och år 2013 förekom 67 ärenden.

²² Polismyndigheten i Västernorrlands län har angett det totala antalet ärenden enligt tillsynslagen, men inte hur dessa närmare fördelar sig på olika typer av ärenden. År 2009 förekom 67 ärenden, år 2010 förekom 79 ärenden, år 2011 förekom 85 ärenden, år 2012 förekom 82 ärenden och år 2013 förekom 70 ärenden.

²³ Polismyndigheten i Uppsala län har angett det totala antalet ärenden enligt tillsynslagen, men inte hur dessa närmare fördelar sig på olika typer av ärenden. År 2009 förekom 140 ärenden, år 2010 förekom 119 ärenden, år 2011 förekom 81 ärenden, år 2012 förekom 112 ärenden och år 2013 förekom 141 ärenden. Antalet ärenden enligt 21 § tillsynslagen har dock redovisats särskilt.

²⁴ Omfattas av saknummer 693. En sammanräkning av ärenden enligt saknummer 693 uppgår till 75 (år 2009), 79 (år 2010), 85 (år 2011), 70 (år 2012) och 95 (år 2013).

Värmlands	0	0	0	0	0
Örebro ²⁵	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Västmanlands	1	0	1	1	0
Dalarnas	2	3	1	2	4
Gävleborgs	0	0	0	0	0
Västernorrlands ²⁶	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Jämtlands	Enstaka	Enstaka	Enstaka	Enstaka	Enstaka
Västerbottens	1	i.u.	i.u.	i.u.	1
Norrbottens	i.u.	0	0	0	0

a. Hur många underrättelser om att jakträttshavare tagit hand om lösspringande hundar i områden där det finns vilt samt efterföljande åtgärder (17–18 §§) förekom i regionen/polismyndigheten under åren 2009–2013?

Län	2009	2010	2011	2012	2013
Stockholms	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Uppsala ²⁷	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Södermanlands	0	0	0	0	0
Östergötlands	0	0	0	0	0
Jönköpings	0	0	0	0	0
Kronoberg	0	0	0	0	0
Kalmar	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Gotlands	0	0	0	0	0
Blekinge	0	0	0	0	0
Skåne	0	0	0	1	1
Hallands	0	0	0	0	0
Västra Götalands	4	12	2	6	8
Värmlands	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.

²⁵ Polismyndigheten i Örebro län har angett det totala antalet ärenden med saknummer 693, men inte hur dessa närmare fördelar sig på olika typer av ärenden. År 2009 förekom 125 ärenden, år 2010 förekom 121 ärenden, år 2011 förekom 97 ärenden, år 2012 förekom 100 ärenden och år 2013 förekom 67 ärenden.

²⁶ Polismyndigheten i Västernorrlands län har angett det totala antalet ärenden enligt tillsynslagen, men inte hur dessa närmare fördelar sig på olika typer av ärenden. År 2009 förekom 67 ärenden, år 2010 förekom 79 ärenden, år 2011 förekom 85 ärenden, år 2012 förekom 82 ärenden och år 2013 förekom 70 ärenden.

²⁷ Polismyndigheten i Uppsala län har angett det totala antalet ärenden enligt tillsynslagen, men inte hur dessa närmare fördelar sig på olika typer av ärenden. År 2009 förekom 140 ärenden, år 2010 förekom 119 ärenden, år 2011 förekom 81 ärenden, år 2012 förekom 112 ärenden och år 2013 förekom 141 ärenden. Antalet ärenden enligt 21 § tillsynslagen har dock redovisats särskilt.

Örebro ²⁸	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Västmanlands	0	0	0	0	0
Dalarnas	0	0	0	0	0
Gävleborgs	0	0	0	0	0
Västernorrlands ²⁹	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Jämtlands	Enstaka	Enstaka	Enstaka	Enstaka	Enstaka
Västerbottens	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Norrbottnens	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.

a. Hur många beslut i ärenden om tillstånd för jakträttshavare att avliva övergivna eller förvildade katter (21 §) meddelades i regionen/polismyndigheten under åren 2009–2013?

Län	2009	2010	2011	2012	2013
Stockholms	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Uppsala	5	4	4	2	2
Södermanlands	0	0	0	0	0
Östergötlands	2	1	0	0	0
Jönköpings	3	3	3	2	5
Kronoberg	0	2	0	1	0
Kalmar	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Gotlands	ca 2–5	ca 2–5	ca 2–5	ca 2–5	ca 2–5
Blekinge	0	0	0	0	0
Skåne	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Hallands	9	11	17	9	6
Västra Götalands	0	0	1	4	3
Värmlands	0	0	0	0	0
Örebro ³⁰	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Västmanlands	2	4	3	2	5
Dalarnas	5	12	25	120	54

²⁸ Polismyndigheten i Örebro län har angett det totala antalet ärenden med saknummer 693, men inte hur dessa närmare fördelar sig på olika typer av ärenden. År 2009 förekom 125 ärenden, år 2010 förekom 121 ärenden, år 2011 förekom 97 ärenden, år 2012 förekom 100 ärenden och år 2013 förekom 67 ärenden.

²⁹ Polismyndigheten i Västernorrlands län har angett det totala antalet ärenden enligt tillsynslagen, men inte hur dessa närmare fördelar sig på olika typer av ärenden. År 2009 förekom 67 ärenden, år 2010 förekom 79 ärenden, år 2011 förekom 85 ärenden, år 2012 förekom 82 ärenden och år 2013 förekom 70 ärenden.

³⁰ Polismyndigheten i Örebro län har angett det totala antalet ärenden med saknummer 693, men inte hur dessa närmare fördelar sig på olika typer av ärenden. År 2009 förekom 125 ärenden, år 2010 förekom 121 ärenden, år 2011 förekom 97 ärenden, år 2012 förekom 100 ärenden och år 2013 förekom 67 ärenden.

Gävleborgs	0	1	2	2	2
Västernorrlands ³¹	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Jämtlands	Enstaka	Enstaka	Enstaka	Enstaka	Enstaka
Västerbottens	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Norrbottns ³²	0	0	0	0	0

b. Hur ofta förekommer det att uppgifterna måste utföras på jourtid, dvs. andra tider än vardagar kl. 08.00–17.00?

Län	Mindre än en gång per år	Varje år	Varje halvår	Varje månad	Varje vecka	Varje dag
Stockholms ³³		x				
Uppsala				x		
Södermanlands		x				
Östergötlands	x					
Jönköpings		x				
Kronoberg			x			
Kalmar			x			
Gotlands				x		
Blekinge		x				
Skåne				x		
Hallands	x					
Västra Götalands				x		
Värmlands ³⁴		Se not			Se not	
Örebro	x					
Västmanlands		x				
Dalarnas	x					
Gävleborgs	x					
Västernorrlands ³⁵						
Jämtlands				x		

³¹ Polismyndigheten i Västernorrlands län har angett det totala antalet ärenden enligt tillsynslagen, men inte hur dessa närmare fördelar sig på olika typer av ärenden. År 2009 förekom 67 ärenden, år 2010 förekom 79 ärenden, år 2011 förekom 85 ärenden, år 2012 förekom 82 ärenden och år 2013 förekom 70 ärenden.

³² "Katter infångas i dylika fall."

³³ "Denna typ av ärenden hanteras ytterst sällan av personal som arbetar andra tider än vardagar mellan kl. 08.00–17.00. I de fall det förekommer handlar det uteslutande om omedelbara omhändertaganden av djur direkt på plats."

³⁴ Polismyndigheten i Värmlands län har klargjort att polisområdena i länet har olika uppfattningar i fråga om jourärenden förekommer varje år eller varje vecka, varför båda alternativen angetts som svar.

³⁵ Polismyndigheten i Västernorrlands län har inte svarat på frågan.

Västerbottens				X	
Norrbottnens		X			

c. Hur ofta förekommer det hotfulla eller våldsamma situationer eller uppkommer i övrigt behov av polisens särskilda befogenheter i samband med att polisen fullgör uppgifter enligt tillsynslagen?

Län	Nästan aldrig	I en fjärdedel av fallen	I hälften av fallen	I tre fjärdedelar av fallen	Nästan alltid
Stockholms ³⁶					X
Uppsala		X			
Södermanlands ³⁷				X	
Östergötlands	X				
Jönköpings	X				
Kronoberg	X				
Kalmar	X				
Gotlands				X	
Blekinge	X				
Skåne	X				
Hallands	X				
Västra Götalands		X			
Värmlands	X				
Örebro ³⁸	Se not				
Västmanlands	X				
Dalarnas		X			
Gävleborgs		X			
Västernorrlands					
Jämtlands	X				
Västerbottens	X				
Norrbottnens	X				

³⁶ "Omhändertagande av djur och beslut om avlivning av djur väcker inte sällan starka känslor hos djurägaren, varför det nästan alltid finns behov av polisens särskilda befogenheter i samband med att dessa beslut meddelas eller verkställs."

³⁷ "Känslosamt."

³⁸ Vår uppfattning är att det sker väldigt sällan och de gånger det skett har våldsanvändningen snarare rört sig om att polisen har behövt använda våld för att bryta upp en dörr som husägaren vägrar öppna eller liknande.

d. Hur många arbetstimmar har polisens uppgifter enligt tillsynslagen tagit i anspråk i regionen/polismyndigheten under åren 2009–2013?

Län	2009	2010	2011	2012	2013
Stockholms ³⁹	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Uppsala	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Södermanlands	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	ca 400
Östergötlands ⁴⁰	ca 1000	ca 1000	ca 1200	ca 1200	ca 1200
Jönköpings ⁴¹	ca 1000	ca 1000	ca 1000	ca 1000	ca 1000
Kronoberg ⁴²	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Kalmar	ca 800	ca 800	ca 700	ca 600	ca 600
Gotlands	90	90	90	90	90
Blekinge ⁴³	100	160	170	255	315
Skåne	i.u.	290	52	70	64
Hallands ⁴⁴	1500	1500	1500	1500	1500
Västra Götalands	8415	8515	9915	9915	10615
Värmlands ⁴⁵	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Örebro ⁴⁶	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not

³⁹ ”I motsats till polismyndighetens åligganden enligt djurskyddslagen, som nästan uteslutande hanteras av polismyndighetens djurskyddsgrupp, så handläggs polismyndighetens åligganden enligt tillsynslagen av ett antal olika grupper. Dessa grupper finns i samtliga polismästar-distrikt och arbetar inte bara med ärenden enligt tillsynslagen utan även med ärenden på en rad andra områden, vilket gör det svårt att uppskatta hur många arbetstimmar som tagits i anspråk för just åligganden enligt tillsynslagen.”

⁴⁰ ”Mycket ungefärlig uppskattning, troligen lågt räknad. 2009 och 2010 har räknats på en person som arbetat 30 % av heltid, en person som arbetat 15 % samt övrigt arbete från yttre personal, LKC, PKC 10 %. Från 2011 och framåt är beräkningen en person som arbetat 30 % av heltid, en person som arbetat 15 %, en person som arbetat 10 %, samt övrigt arbete (biträde vid omhändertagande, upprättande av PM, anmälningar m.m.) från yttre personal, LKC, PKC 10 %.”

⁴¹ ”Uppskattningen grundar sig på antagandet att en handläggare och en jurist tillsammans ianspråktagit 20 timmar/vecka för dessa ärenden. Inom denna tidsram ryms även tid för transporter och test av hundar.”

⁴² En civilanställd ca 30 % av heltid. Juristerna 35 timmar (2009), 70 timmar (2010), 62 timmar (2011), 53 timmar (2012) och 70 timmar (2013). För poliser i yttre tjänst saknas uppgift.

⁴³ Uppskattad tid 5 timmar per ärende.

⁴⁴ ”Antalet timmar per år har beräknats utifrån att en handläggare av aktuella ärenden behövs i en omfattning om cirka 50 procent av en heltid, jämte en beslutsfattare om cirka 20 % av en heltid.”

⁴⁵ ”Se svar under fråga 2 d. Polisområdescheferna uppger dock att det handlar om färre ärenden än de som handläggs enligt djurskyddslagen. Dock är handläggningstiden längre för hundärenden. En chef uppger att ett ärende tar minst 6 timmar i handläggningstid.”

⁴⁶ Polismyndigheten har en årsarbetskraft avsatt för att arbeta på heltid med ärenden enligt djurskyddslagen samt och tillsynslagen och därutöver bedömer man att det läggs ned ungefär lika mycket tid till av övrig personal, dvs. totalt två årsarbetskrafter för Polismyndigheten i Örebro län.”

Västmanlands ⁴⁷	1000	1100	1200	1570	1600
Dalarnas ⁴⁸	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Gävleborgs	ca 810	ca 810	ca 810	ca 810	ca 810
Västernorrlands	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Jämtlands	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Västerbottens ⁴⁹	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Norrbottnens ⁵⁰	i.u.	i.u.	ca 300	ca 500	ca 500

e. Hur stora var regionens/polismyndighetens kostnader per år för hantering av ärenden enligt tillsynslagen under åren 2009–2013?

Alla belopp anges i kronor. Kostnaden för polisens egen personal ingår i de svar som har lämnats av polismyndigheterna i Västra Götaland, Östergötland och Blekinge. I de övriga polismyndigheternas kostnadsuppgifter ingår inte egen personal.

Län	2009	2010	2011	2012	2013
Stockholms ⁵¹	900000	2740000	2670000	2800000	1710000
Uppsala ⁵²	271000	819000	1225000	2547000	390000
Södermanlands ⁵³	278791	948856	80128	350082	247513
Östergötlands ⁵⁴	875679	755342	1659442	1756949	1928204
Jönköpings ⁵⁵	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Kronoberg	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Kalmar	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.

⁴⁷ "50 % av djurhandläggares arbetstid på Rätts + uppskattad tid för NÄPO-personal."

⁴⁸ Går ej att uppskatta, drygt en halv årsarbetskraft för ärenden enligt tillsynslagen och djurskyddslagen.

⁴⁹ Se fråga 2 d.

⁵⁰ 25 % av en djurhandläggares arbetstid sedan augusti 2011 samt ett antal brottsförebyggande insatser.

⁵¹ De redovisade kostnaderna avser både kostnader för ärenden enligt djurskyddslagen och tillsynslagen. Polismyndigheten har ingen möjlighet att utröna vilka kostnader som hänförs från vilken lag.

⁵² Uppgiften avser även kostnader för ärenden enligt djurskyddslagen.

⁵³ Uppgiften avser även kostnader för ärenden enligt djurskyddslagen.

⁵⁴ I svaret ingår samtliga kostnader för både djurskyddsärenden och ärenden enligt tillsynslagen. Merparten av kostnaderna hör dock till djurskyddsärenden. Kostnader för egna transporter ej inräknat, då det inte är möjligt att uppskatta. Lönekostnader uppskattade efter arbetade timmar och en snittlön på 24 000 kr.

⁵⁵ "Dessa kostnader har ekonomiavdelningen inte kunnat särskilja. Det kan vara så att samtliga kostnader avseende saknr 226 och 693 ingår i kostnaderna som angetts under avsnittet om djurskyddslagen. Under alla omständigheter är kostnaden för hantering av ärenden enligt tillsynslagen mycket små. I synnerhet som endast tre hundar omhändertagits under samtliga fem år."

Gotlands	0	0	0	29400	17700
Blekinge	22800	36480	38760	58140	71820
Skåne	34700	111100	24000	90200	94200
Hallands	6493	17407	9476	10826	41023
Västra Götalands	2463284 ⁵⁶	2369102 ⁵⁷	2806748 ⁵⁸	2843650 ⁵⁹	3917844 ⁶⁰
Värmlands ⁶¹	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Örebro ⁶²	151893	192300	235322	143678	253278
Västmanlands	76961	21409	14248	69847	67212
Dalarnas ⁶³	220500	579000	601000	1423 000	592000
Gävleborgs	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Västernorrlands	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Jämtlands ⁶⁴	86723	110930	19371	17384	21290
Västerbottens ⁶⁵	67513	206995	328200	171159	140863
Norrbottens	i.u.	i.u.	i.u.	0	5126

f. Om en hund omhändertas ska kostnaden slutligt betalas av den mot vilken åtgärden har riktats, vanligtvis hundägaren, om det inte finns särskilda skäl. Polisen får också ta ut ersättning ur köpeskillingen om hunden säljs, se 20 §. Hur stora belopp återbetalades till regionen/polismyndigheten under åren 2009–2013?

Alla belopp anges i kronor.

Län	2009	2010	2011	2012	2013
Stockholms ⁶⁶	110000	530000	280000	420000	830000
Uppsala	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.

⁵⁶ Varav personalkostnader 2 226 870 kronor.

⁵⁷ Varav personalkostnader 2 230 190 kronor.

⁵⁸ Varav personalkostnader 2 637 030 kronor.

⁵⁹ Varav personalkostnader 2 632 350 kronor.

⁶⁰ Varav personalkostnader 2 959 790 kronor.

⁶¹ Se kostnaden för ärenden enligt djurskyddslagen.

⁶² Avser även kostnader för ärenden enligt djurskyddslagen. För åren 2009, 2010 och halva år 2011 avser kostnaden all sorts hantering av djur (t.ex. upphittade djur). Senare år är det kostnader som ska faktureras djurägaren. Siffrorna kan komma att behöva justeras uppåt eftersom kostnader för transporter med egna fordon inte finns preciserade.

⁶³ Avser även kostnader för ärenden enligt djurskyddslagen.

⁶⁴ Den sammanlagda kostnaden för all djurhantering i myndigheten år 2009–2013 var 984 021 kronor, vilket även avser andra djur än hund och katt.

⁶⁵ Uppgiften avser även kostnaden för ärenden enligt djurskyddslagen.

⁶⁶ ”De redovisade beloppen avser både återbetalningar från ärenden enligt djurskyddslagen och ärenden enligt tillsynslagen. Polismyndigheten har ingen möjlighet att utröna vilka belopp som hänförs från vilken lag.”

Södermanlands ⁶⁷	78452	936373	35731	347063	i.u.
Östergötlands ⁶⁸	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Jönköpings ⁶⁹	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Kronoberg	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Kalmar	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Gotlands	0	0	0	0	0
Blekinge	0	0	0	0	0
Skåne	18000	31800	26100	42800	6000
Hallands	0	0	0	10826	0
Västra Götalands	8805	11858	6619	9166	57483
Värmlands ⁷⁰	0	103600	7800	27800	50000
Örebro	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Västmanlands ⁷¹	0	9020	2293	9893	525
Dalarnas	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Gävleborgs	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Västernorrlands	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Jämtlands	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Västerbottens ⁷²	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Norrbottnens	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	0

4. Polisens uppgifter enligt jaktlagen (1987:259) med förordning

a. Hur många ärenden om avlivning av skadat eller farligt vilt (9 § jaktlagen) förekom i regionen/polismyndigheten under åren 2009–2013?

⁶⁷ Avser även återbetalning enligt 34 § djurskyddslagen.

⁶⁸ Polismyndigheten har uppgett att det är ett för stort arbete att få fram uppgifterna, men bedömt att återbetalningsbeloppen är låga i förhållandena till kostnaderna.

⁶⁹ "Detta har inte gått att särskilja från återbetalning enligt djurskyddslagen. Det mest sannolika är dock att ingen återbetalning skett."

⁷⁰ Avser även återbetalning enligt 34 § djurskyddslagen, då myndigheten använder samma kontonummer.

⁷¹ Uppskattningsvis 10 procent av det totala belopp som har krävts tillbaka.

⁷² "Polismyndigheten bokar enbart direkta merkostnader med anknytning till respektive djurskyddsärende. Dessa merkostnader bokas på ett balanskonto som även krediteras när ärendet är klart. Någon särredovisning av ärenden enligt djurskyddslagen görs inte utan alla ärenden (även handräckning och tillsyn över hundar och katter) redovisas på samma konto. 99,9 % av merkostnaderna som uppstår vid djurärenden faktureras djurägare när ärendet är klart. Bevakning av kundfordringarna sköts av Polisens Administrativa Center (PAC) i Linköping. Hur mycket som återbetalas kan de inte direkt svara på men erfarenheten gör gällande att väldigt stor % av utställda fakturor så småningom blir konstaterade kundförluster."

Län	2009	2010	2011	2012	2013
Stockholms	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Uppsala ⁷³	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Södermanlands	3	6	3	3	3
Östergötlands ⁷⁴	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Jönköpings ⁷⁵	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Kronoberg	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Kalmar ⁷⁶	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Gotlands	0	0	0	0	0
Blekinge	10	12	11	13	12
Skåne	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Hallands	ca 60	ca 60	ca 60	ca 60	ca 60
Västra Götalands ⁷⁷	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Värmlands	ca 10	ca 10	ca 10	ca 10	ca 10
Örebro ⁷⁸	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Västmanlands ⁷⁹	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Dalarnas ⁸⁰	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Gävleborgs	17	19	17	18	22

⁷³ Polismyndigheten i Uppsala län har angett det totala antalet ärenden enligt jaktlagen och djurskyddslagen, men inte hur dessa fördelar sig på olika typer av ärenden. År 2009 förekom 46 ärenden, år 2010 förekom 51 ärenden, år 2011 förekom 84 ärenden, år 2012 förekom 75 ärenden och år 2013 förekom 79 ärenden.

⁷⁴ "Går inte att få fram utan mycket tidskrävande arbete. Tusentals händelserapporter måste gås igenom manuellt."

⁷⁵ "Det har inte varit möjligt att sortera ut enskilda ärendetyper i Stormsystemet eftersom de flesta djurärenden hamnar under "Djur skadat/dött/omhändertaget". Under perioden 1 januari 2014–18 augusti 2014 fanns 2 302 sådana ärenden. För att sortera ut de efterfrågade svaren måste varje ärende gås igenom manuellt. Det mest sannolika är att det rör sig om ungefär samma antal händelser varje år. Antagandet blir då cirka 3700 ärenden per år."

⁷⁶ Jfr uppgift om antalet anmälningar om viltolyckor med motorfordon. Det går ej att göra någon uppdelning utifrån de olika ärendetyperna utan att gå igenom varje enskild händelse-rapport.

⁷⁷ Polismyndigheten i Västra Götalands län har angett det totala antalet ärenden enligt jaktlagen, men inte hur dessa fördelar sig på olika typer av ärenden. År 2009 förekom 7 506 ärenden, år 2010 förekom 6384 ärenden, år 2011 förekom 7532 ärenden, år 2012 förekom 8478 ärenden och år 2013 förekom 8877 ärenden.

⁷⁸ Polismyndigheten i Örebro län för ingen särskild statistik för detta och har endast fått fram svar på antal anmälningar om viltolyckor per år. För 2009 saknas uppgift. År 2010 förekom 1 205 viltolyckor, år 2011 förekom 998 viltolyckor, år 2012 förekom 1 124 viltolyckor och år 2013 förekom 1 627 viltolyckor.

⁷⁹ Polismyndigheten i Västmanlands län har uppgett det totala antalet ärenden enligt jaktlagen med förordning, men inte hur dessa fördelar sig på olika typer av ärenden. År 2009 förekom 1 088 ärenden, år 2010 förekom 1 250 ärenden, år 2011 förekom 1 131 ärenden, år 2012 förekom 1 163 ärenden och år 2013 förekom 1 117 ärenden.

⁸⁰ Polismyndigheten Dalarna har uppgett att det endast finns uppgifter om antalet anmälningar om viltolyckor. Mellan år 2009 och 2013 gjordes i genomsnitt 1 700–1 800 anmälningar varje år.

Västernorrlands	ca 5–7	ca 5–7	ca 5–7	ca 5–7	ca 5–7
Jämtlands	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5
Västerbottens	ca 15	ca 15	ca 15	ca 15	ca 15
Norrbottnens	6	5	4	3	2

a. Hur många ärenden om avlivning m.m. av moderslös årsunge av visst vilt (9 § jaktlagen, 30 § jaktförordningen) förekom i regionen/polismyndigheten under åren 2009–2013?

Län	2009	2010	2011	2012	2013
Stockholms	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Uppsala ⁸¹	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Södermanlands	16	14	5	2	5
Östergötlands ⁸²	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Jönköpings ⁸³	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Kronoberg	0	0	0	0	0
Kalmar ⁸⁴	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Gotlands	0	0	0	0	0
Blekinge	3	4	5	4	4
Skåne	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Hallands	Max 5	Max 5	Max 5	Max 5	Max 5
Västra Götalands ⁸⁵	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Värmlands	ca 50	ca 50	ca 50	ca 50	ca 50

⁸¹ Polismyndigheten i Uppsala län har angett det totala antalet ärenden enligt jaktlagen och djurskyddslagen, men inte hur dessa fördelar sig på olika typer av ärenden. År 2009 förekom 46 ärenden, år 2010 förekom 51 ärenden, år 2011 förekom 84 ärenden, år 2012 förekom 75 ärenden och år 2013 förekom 79 ärenden.

⁸² "Går inte att få fram utan mycket tidskrävande arbete. Tusentals händelserapporter måste gås igenom manuellt"

⁸³ "Det har inte varit möjligt att sortera ut enskilda ärendetyper i Stormsystemet eftersom de flesta djurärenden hamnar under "Djur skadat/dött/omhändertaget". Under perioden 1 januari 2014–18 augusti 2014 fanns 2 302 sådana ärenden. För att sortera ut de efterfrågade svaren måste varje ärende gås igenom manuellt. Det mest sannolika är att det rör sig om ungefär samma antal händelse varje år. Antagandet blir då cirka 3700 ärenden per år."

⁸⁴ Jfr uppgift om antalet anmälningar om viltolyckor med motorfordon. Det går ej att göra någon uppdelning utifrån de olika ärendetyperna utan att gå igenom varje enskild händelse-rapport.

⁸⁵ Polismyndigheten i Västra Götalands län har angett det totala antalet ärenden enligt jaktlagen, men inte hur dessa fördelar sig på olika typer av ärenden. År 2009 förekom 7 506 ärenden, år 2010 förekom 6384 ärenden, år 2011 förekom 7532 ärenden, år 2012 förekom 8478 ärenden och år 2013 förekom 8877 ärenden.

Örebro ⁸⁶	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Västmanlands ⁸⁷	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Dalarnas ⁸⁸	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Gävleborgs	3	7	4	0	4
Västernorrlands	10–15	10–15	10–15	10–15	10–15
Jämtlands	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5
Västerbottens	0	0	0	0	0
Norrbottens	1	0	0	0	0

a. Hur många anmälningar om viltolyckor med motorfordon (26 a § jaktlagen, 40 § jaktförordningen) förekom i regionen/polismyndigheten under åren 2009–2013?

Län	2009	2010	2011	2012	2013
Stockholms	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Uppsala ⁸⁹	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Södermanlands	2134	2135	2117	2560	2546
Östergötlands	2717	2599	2156	2718	2581
Jönköpings	797	895	705	719	751
Kronoberg	i.u.	2720	2011	2668	2491
Kalmar	2987	3496	2774	3798	3337
Gotlands	92	181	123	258	313
Blekinge	1238	1 284	926	1340	1275
Skåne	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Hallands	1505	1751	1459	1646	1718

⁸⁶ Polismyndigheten i Örebro län för ingen särskild statistik för detta och har endast fått fram svar på antal anmälningar om viltolyckor per år. För 2009 saknas uppgift. År 2010 förekom 1 205 viltolyckor, år 2011 förekom 998 viltolyckor, år 2012 förekom 1 124 viltolyckor och år 2013 förekom 1 627 viltolyckor.

⁸⁷ Polismyndigheten i Västmanlands län har uppgett det totala antalet ärenden enligt jaktlagen med förordning, men inte hur dessa fördelar sig på olika typer av ärenden. År 2009 förekom 1 088 ärenden, år 2010 förekom 1 250 ärenden, år 2011 förekom 1 131 ärenden, år 2012 förekom 1 163 ärenden och år 2013 förekom 1 117 ärenden.

⁸⁸ Polismyndigheten Dalarna har uppgett att det endast finns uppgifter om antalet anmälningar om viltolyckor. Mellan år 2009 och 2013 gjordes i genomsnitt 1 700–1 800 anmälningar varje år.

⁸⁹ Polismyndigheten i Uppsala län har angett det totala antalet ärenden enligt jaktlagen och djurskyddslagen, men inte hur dessa fördelar sig på olika typer av ärenden. År 2009 förekom 46 ärenden, år 2010 förekom 51 ärenden, år 2011 förekom 84 ärenden, år 2012 förekom 75 ärenden och år 2013 förekom 79 ärenden.

Västra Götalands ⁹⁰	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Värmlands	2296	2895	2543	2823	2831
Örebro ⁹¹	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Västmanlands ⁹²	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Dalarnas ⁹³	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Gävleborgs	1141	1336	1158	1317	1510
Västernorrlands	893	965	909	949	846
Jämtlands	884	1045	1027	1053	1127
Västerbottens	650	791	762	807	720
Norrbottnens ⁹⁴	i.u.	661	660	699	710

a. Hur många anmälningar om jaktskadat eller dött vilt (28 § jaktlagen, 36 § jaktförordningen) förekom i regionen/polismyndigheten under åren 2009–2013?

Län	2009	2010	2011	2012	2013
Stockholms	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Uppsala ⁹⁵	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Södermanlands	0	0	0	2	2
Östergötlands ⁹⁶	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.

⁹⁰ Polismyndigheten i Västra Götalands län har angett det totala antalet ärenden enligt jaktlagen, men inte hur dessa fördelar sig på olika typer av ärenden. År 2009 förekom 7 506 ärenden, år 2010 förekom 6384 ärenden, år 2011 förekom 7532 ärenden, år 2012 förekom 8478 ärenden och år 2013 förekom 8877 ärenden.

⁹¹ Polismyndigheten i Örebro län för ingen särskild statistik för detta och har endast fått fram svar på antal anmälningar om viltolyckor per år. För 2009 saknas uppgift. År 2010 förekom 1 205 viltolyckor, år 2011 förekom 998 viltolyckor, år 2012 förekom 1 124 viltolyckor och år 2013 förekom 1 627 viltolyckor.

⁹² Polismyndigheten i Västmanlands län har uppgett det totala antalet ärenden enligt jaktlagen med förordning, men inte hur dessa fördelar sig på olika typer av ärenden. År 2009 förekom 1088 ärenden, år 2010 förekom 1250 ärenden, år 2011 förekom 1131 ärenden, år 2012 förekom 1163 ärenden och år 2013 förekom 1117 ärenden.

⁹³ Polismyndigheten Dalarna har uppgett att det endast finns uppgifter om antalet anmälningar om viltolyckor. Mellan år 2009 och 2013 gjordes i genomsnitt 1700–1 800 anmälningar varje år.

⁹⁴ Tillkommer ca 700 olyckor med ren varje år.

⁹⁵ Polismyndigheten i Uppsala län har angett det totala antalet ärenden enligt jaktlagen och djurskyddslagen, men inte hur dessa fördelar sig på olika typer av ärenden. År 2009 förekom 46 ärenden, år 2010 förekom 51 ärenden, år 2011 förekom 84 ärenden, år 2012 förekom 75 ärenden och år 2013 förekom 79 ärenden.

⁹⁶ "Går inte att få fram utan mycket tidskrävande arbete. Tusentals händelserapporter måste gås igenom manuellt."

Jönköpings ⁹⁷	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Kronoberg	i.u.	10	8	6	6
Kalmar ⁹⁸	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Gotlands	0	0	3	19	23
Blekinge	1	1	1	1	1
Skåne	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Hallands	ca 10	ca 10	ca 10	ca 10	ca 10
Västra Götalands ⁹⁹	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Värmlands	ca 10	ca 10	ca 10	ca 10	ca 10
Örebro ¹⁰⁰	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Västmanlands ¹⁰¹	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Dalarnas ¹⁰²	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Gävleborgs	15	18	32	47	28
Västernorrlands	0	0	0	0	0
Jämtlands	ca 50	ca 50	ca 50	ca 50	ca 50
Västerbottens	ca 15	ca 15	ca 15	ca 15	ca 15
Norrbottnens	ca 15	ca 10	ca 10	ca 10	ca 10

b. Hur många arbetstimmar har polisens uppgifter enligt jaktlagen och jaktförordningen tagit i anspråk i regionen/polismyndigheten under åren 2009–2013?

⁹⁷ "Det har inte varit möjligt att sortera ut enskilda ärendetyper i Stormsystemet eftersom de flesta djurärenden hamnar under "Djur skadat/dött/omhändertaget". Under perioden 1 januari 2014 – 18 augusti 2014 fanns 2302 sådana ärenden. För att sortera ut de efterfrågade svaren måste varje ärende gås igenom manuellt. Det mest sannolika är att det rör sig om ungefär samma antal händelser varje år. Antagandet blir då cirka 3700 ärenden per år."

⁹⁸ Jfr uppgift om antalet anmälningar om viltolyckor med motorfordon. Det går ej att göra någon uppdelning utifrån de olika ärendetyperna utan att gå igenom varje enskild händelse-rapport.

⁹⁹ Polismyndigheten i Västra Götalands län har angett det totala antalet ärenden enligt jaktlagen, men inte hur dessa fördelar sig på olika typer av ärenden. År 2009 förekom 7 506 ärenden, år 2010 förekom 6384 ärenden, år 2011 förekom 7532 ärenden, år 2012 förekom 8478 ärenden och år 2013 förekom 8877 ärenden.

¹⁰⁰ Polismyndigheten i Örebro län för ingen särskild statistik för detta och har endast fått fram svar på antal anmälningar om viltolyckor per år. För 2009 saknas uppgift. År 2010 förekom 1 205 viltolyckor, år 2011 förekom 998 viltolyckor, år 2012 förekom 1 124 viltolyckor och år 2013 förekom 1 627 viltolyckor.

¹⁰¹ Polismyndigheten i Västmanlands län har uppgett det totala antalet ärenden enligt jaktlagen med förordning, men inte hur dessa fördelar sig på olika typer av ärenden. År 2009 förekom 1088 ärenden, år 2010 förekom 1250 ärenden, år 2011 förekom 1131 ärenden, år 2012 förekom 1163 ärenden och år 2013 förekom 1117 ärenden.

¹⁰² Polismyndigheten Dalarna har uppgett att det endast finns uppgifter om antalet anmälningar om viltolyckor. Mellan år 2009 och 2013 gjordes i genomsnitt 1700–1 800 anmälningar varje år.

Län	2009	2010	2011	2012	2013
Stockholms	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Uppsala	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Södermanlands	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Östergötlands	2750	2700	2450	2750	2700
Jönköpings	3121	3273	3013	3102	3100
Kronoberg	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Kalmar	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Gotlands	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Blekinge	900	900	900	900	900
Skåne	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Hallands ¹⁰³	480	480	480	480	480
Västra Götalands	6760	6760	6760	6760	6760
Värmlands	3330	3080	3750	4080	4680
Örebro ¹⁰⁴	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Västmanlands	544	625	565	581	558
Dalarnas	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Gävleborgs	ca 270	ca 270	ca 270	ca 270	ca 270
Västernorrlands	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Jämtlands	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Västerbottens ¹⁰⁵	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Norrbottnens	i.u.	400	400	400	300

e. Hur stora var regionens/polismyndighetens kostnader per år för hantering av ärenden enligt jaktlagen med förordning under åren 2009–2013?

Alla belopp anges i kronor.

Län	2009	2010	2011	2012	2013
Stockholms	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Uppsala	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Södermanlands	7258	258288	686034	614221	1204214

¹⁰³ Antalet timmar har beräknats utifrån uppskattad arbetstid per år för den ansvarige för regionala viltolycksrådet samt uppskattad arbetstid för operatör.

¹⁰⁴ Polismyndigheten har flera anställda som har till uppgift att arbeta med dessa ärenden och bedömer att den sammanlagda arbetstiden uppgår till ungefär en årsarbetskraft.

¹⁰⁵ Ingen uppgift, men tidsåtgången är cirka 15–30 minuter per viltolycka.

Östergötlands ¹⁰⁶	625000	625000	625000	625000	625000
Jönköpings	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Kronoberg	i.u.	ca 100000	ca 100000	ca 100000	ca 100000
Kalmar	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Gotlands	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Blekinge	245700	512034	811524	802437	1364992
Skåne	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Hallands	11763	134448	803345	508738	871577
Västra Götalands	2135881 ¹⁰⁷	2426348108	4330005109	4251388110	7006208111
Värmlands	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Örebro	i.u.	235822	693295	611758	1277317
Västmanlands	4725	25550	48500	38090	90150
Dalarnas	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Gävleborgs	0	236160	624016	447096	829599
Västernorrlands	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Jämtlands	85080	229622	522855	461549	651991
Västerbottens	113613	186901	239953	286171	439733
Norrbottens	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.

5. Polisens uppgifter med djur enligt lagen om ägfored

a. Hur många anmälningar om omhändertagna hemdjur (57 §) förekom i regionen/polismyndigheten under åren 2009–2013?

Län	2009	2010	2011	2012	2013
Stockholms	0	0	0	0	0
Uppsala	0	0	0	0	0
Södermanlands	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	0
Östergötlands	0	0	0	0	0
Jönköpings	0	0	0	0	0
Kronoberg	0	0	0	0	0
Kalmar	0	0	0	0	0

¹⁰⁶ Går ej att få fram fullständiga uppgifter. Personalkostnaderna har uppskattats utifrån antalet arbetade timmar med snittlön på 24 000 kronor och i genomsnitt 2 500 viltolyckor per år.

¹⁰⁷ Varav personalkostnader 2 122 640 kronor.

¹⁰⁸ Varav personalkostnader 2 122 640 kronor.

¹⁰⁹ Varav personalkostnader 2 122 640 kronor.

¹¹⁰ Varav personalkostnader 2 122 640 kronor.

¹¹¹ Varav personalkostnader 2 122 640 kronor.

Gotlands	0	0	0	0	0
Blekinge	0	0	0	0	0
Skåne	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5
Hallands	0	0	0	0	0
Västra Götalands	0	0	0	0	0
Värmlands	0	0	0	0	1
Örebro	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
Västmanlands	1	0	0	0	1
Dalarnas	0	0	0	0	0
Gävleborgs	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Västernorrlands	Fåtal	Fåtal	Fåtal	Fåtal	Fåtal
Jämtlands	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Västerbottens	0	0	0	0	0
Norrbottens	0	0	0	0	0

b. Hur många arbetstimmar har polisens uppgifter enligt ägofredslagen tagit i anspråk i regionen/polismyndigheten under åren 2009–2013?

Län	2009	2010	2011	2012	2013
Stockholms	0	0	0	0	0
Uppsala	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Södermanlands	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	0
Östergötlands	0	0	0	0	0
Jönköpings	0	0	0	0	0
Kronoberg	0	0	0	0	0
Kalmar	0	0	0	0	0
Gotlands	0	0	0	0	0
Blekinge	0	0	0	0	0
Skåne	40	40	40	40	40
Hallands	0	0	0	0	0
Västra Götalands	0	0	0	0	0
Värmlands	0	0	0	0	i.u.
Örebro ¹¹²	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Västmanlands	8	0	0	0	4
Dalarnas	0	0	0	0	0
Gävleborgs	< 2	< 2	< 2	< 2	< 2

¹¹² Polismyndigheten i Örebro län bedömer att man inte lagt ned några arbetstimmar av betydande karaktär på dessa områden. Någon statistik går inte att få fram.

Västernorrlands	Fåtal	Fåtal	Fåtal	Fåtal	Fåtal
Jämtlands	Fåtal	Fåtal	Fåtal	Fåtal	Fåtal
Västerbottens	0	0	0	0	0
Norrbottnens	0	0	0	0	0

6. Polisens uppgifter med djur enligt rennäringslagen

a. Hur många anmälningar om avlivade hundar som ofredat renar inom område där renskötsel är tillåten (93 §) förekom i regionen/polismyndigheten under åren 2009–2013?

Län	2009	2010	2011	2012	2013
Stockholms	0	0	0	0	0
Uppsala	0	0	0	0	0
Södermanlands	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	0
Östergötlands	0	0	0	0	0
Jönköpings	0	0	0	0	0
Kronoberg	0	0	0	0	0
Kalmar	0	0	0	0	0
Gotlands	0	0	0	0	0
Blekinge	0	0	0	0	0
Skåne	0	0	0	0	0
Hallands	0	0	0	0	0
Västra Götalands	0	0	0	0	0
Värmlands	0	0	0	0	0
Örebro ¹¹³	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Västmanlands	0	0	0	0	0
Dalarnas ¹¹⁴	Se not	Se not	Se not	Se not	Se not
Gävleborgs	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Västernorrlands	Fåtal	Fåtal	Fåtal	Fåtal	Fåtal
Jämtlands	0-3	0-3	0-3	0-3	0-3
Västerbottens	0	1	0	4	1
Norrbottnens ¹¹⁵	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

¹¹³ Polismyndigheten i Örebro län har uppgett att man inte har rennärning i länet och därför inte har några uppgifter om detta.

¹¹⁴ Polismyndigheten Dalarna har uppgett att eftersom man har rennärning i länet så har uppgiften krävt en del arbetstimmar. Hur många kan dock inte anges. Polismyndigheten har också som en allmän kommentar till svaren i enkäten uttryckt att alla inom polisen som arbetar med dessa frågor anser att de ska handläggas av någon annan myndighet, företrädesvis länsstyrelsen. Polismyndigheten har vidare riktat kritik mot enkätfrågorna i stort.

¹¹⁵ ”Hundar dödas inte – de omhändertas.”

b. Hur många arbetstimmar har polisens uppgifter enligt rennäringslagen tagit i anspråk i regionen/polismyndigheten under åren 2009–2013?

Län	2009	2010	2011	2012	2013
Stockholms	0	0	0	0	0
Uppsala	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Södermanlands	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	0
Östergötlands	0	0	0	0	0
Jönköpings	0	0	0	0	0
Kronoberg	0	0	0	0	0
Kalmar	0	0	0	0	0
Gotlands	0	0	0	0	0
Blekinge	0	0	0	0	0
Skåne	0	0	0	0	0
Hallands	0	0	0	0	0
Västra Götalands	0	0	0	0	0
Värmlands	0	0	0	0	0
Örebro	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Västmanlands	0	0	0	0	0
Dalarnas	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Gävleborgs	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Västernorrlands	Fåtal	Fåtal	Fåtal	Fåtal	Fåtal
Jämtlands	Fåtal	Fåtal	Fåtal	Fåtal	Fåtal
Västerbottens	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Norrbottnens ¹¹⁶	16	16	16	16	16

¹¹⁶ ”Tillkommer ca 600 timmar per år för arbete på länskommunikationscentralen med anledning av trafikolyckor med ren.”

Statens offentliga utredningar 2015

Kronologisk förteckning

1. Deltagande med väpnad styrka i utbildning utomlands. En utökad beslutsbefogenhet för regeringen. Fö.
2. Värdepappersmarknaden MiFID II och MiFIR. + Bilagor. Fi.
3. Med fokus på kärnuppgifterna. En angelägen anpassning av Polismyndighetens uppgifter på djurområdet. Ju.

Statens offentliga utredningar 2015

Systematisk förteckning

Finansdepartementet

Värdepappersmarknaden

MiFID II och MiFIR. + Bilagor [2]

Försvarsdepartementet

Deltagande med väpnad styrka

i utbildning utomlands. En utökad
beslutsbefogenhet för regeringen. [1]

Justitiedepartementet

Med fokus på kärnuppgifterna. En ange-

lägen anpassning av Polismyndig-
hetens uppgifter på djurområdet. [3]